

Yrkande
2025-10-23

Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna,
Kristdemokraterna

Yrkande angående – Förslag till beslut angående budget 2025 och flerårsplaner 2026- 2027

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Skattesats och budget

- Moderaternas, Demokraternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag till budget 2025 fastställs i sin helhet inklusive de mål, riktlinjer, uppdrag, ekonomiska ramar och bilagor som anges samt att skattesatsen fastställs till 20:99 öre per skattekrona.
- Moderaternas, Demokraternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag till flerårsplaner för åren 2026-2027 fastställs som underlag för den fortsatta planeringen.

Fastställande av ersättningar enligt LOV (lagen om valfrihet)

- Grundersättningen från och med 1 april 2025 utgår från beviljad brukartid och fastställs för externa utförare i LOV i hemtjänsten i Göteborgs Stad till 519 kr per timma inklusive momskompensation med 1,6 procent per timma.
- Grundersättningen för kommunala utförare i LOV i hemtjänsten för Göteborgs Stad fastställs till 511 kr per timma att gälla från och med 1 april 2025.
- Ersättningsmodellen för daglig verksamhet enligt LOV uppräknas från och med 1 april 2025 med 0,2%.

Fastställande av högsta tillåtna låne- och borgensvolym

- Göteborgs Stads koncerns samlade borgensåtagande får under 2025 maximalt uppgå till 6 miljarder kronor.
- Göteborgs Stads samlade lånevolym under 2025 får uppgå till maximalt 75,5 miljarder kronor.
- Idrotts- och föreningsnämndens mandat att bevilja kommunala borgen fastställs till 300 miljoner kronor.

Av totalt borgensåtagande enligt ovan (6 miljarder kronor) ingår nedanstående borgen till Stadshus AB och dess vid var tid underliggande hel- och majoritetsägda bolag.

- Göteborg Stad (org.nr 212000-1355) såsom för egen skuld får ingå borgen för Göteborgs Stadshus AB:s och dess vid var tid underliggande hel- och majoritetsägda bolags externa låneförpliktelser upp till högsta lånebelopp om 5,0 miljarder kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
- Lånetak för bolagen enligt följande tabell:

<i>Bolag</i>	<i>Lånetak, mnkr</i>
Göteborgs Stadshus AB	3 200
Göteborg Energi koncern	10 200
Liseberg AB	3 670
Älvstranden	2 200
Framtiden koncern	33 000
Göteborgs Hamn AB	3 300
Higab AB	6 300
Göteborgs Stads Leasing AB	1 800
Gryab AB	1 400
Renova koncernen	2 100

- Samlad rörelsekredit under 2025 för övriga bolag får uppgå till 1 000 miljoner kronor.

Fastställande av Göteborgs Stadshus AB:s bemyndigande att lämna kapitaltillskott till helägda bolag

- Göteborgs Stadshus AB bemyndigas att vid behov lämna kapitaltillskott avseende 2025 till följande helägda dotterbolag med som högst nedan angivna belopp:

BRG, Business Region Göteborg AB	45 448 tkr
Göteborgs Stadsteater	173 460 tkr
Got Event AB	202 819 tkr

Fastställande av budgetram för Göteborgs Stadshus AB:s koncernledningskostnader och finansiering av Gothenburg European Office (GEO)

- Göteborgs Stadshus AB bemyndigas att ta ut koncernledningsarvode från övriga bolag inom stadshuskoncernen för finansiering av koncernbolagens verksamhet exklusive GEO motsvarande maximalt 23 507 tkr under 2025.

Göteborgs Stadshus AB bemyndigas att genom finansiell samordning finansiera Gothenburg European Office (GEO) med 5 017 tkr under 2025.

Fastställande av Exploateringsnämndens bemyndiganden vid köp och försäljning av fastigheter

- Exploateringsnämnden bemyndigas att inom ramen för i budgeten upptagna belopp för fastighetsförvärv dels ansöka om tillstånd till expropriation, dels förvärva fast egendom då utgiften för varje förvärv inte överstiger 30 miljoner kronor.
- Exploateringsnämnden bemyndigas att sälja eller med tomträtt upplåta fast egendom för utbyggnad av antagna detaljplaner.
- Exploateringsnämnden bemyndigas att för köpeskilling och på villkor i övrigt som nämnden äger bestämma till kommunala bolag och andra intressenter sälja tomträttsupplåten fast egendom.
- Exploateringsnämnden bemyndigas att för maximalt 15 miljoner kronor per ärende sälja eller med tomträtt upplåta fast egendom som visserligen inte är detaljplanelagd men där nämnden, utifrån markägarrollen samt efter hörande med Stadsbyggnadsnämnden gör bedömningen att den fasta egendomen inte behövs/primärt lämpar sig för utbyggnad i kommunal ägo eller där detaljplaneläggning av den fasta egendomen inte bedöms behövas

innan överlåtelse/tomträttsupplåtelse. Maximalt fast egendom om 5000 m² per ärende.

- Exploateringsnämnden bemyndigas att för maximalt 15 miljoner kronor per ärende sälja eller med tomträtt upplåta fast egendom som i enlighet med av kommunfullmäktige beslutade principer och organisatorisk struktur för hantering av kommunens fastigheter överförs till Exploateringsnämnden från annan kommunal nämnd och som inte längre behövs för någon kommunal förvaltnings behov.

Fastställande av kommunstyrelsens befogenheter

- Kommunstyrelsen bemyndigas att inom ramen för beslutad budget fatta beslut om de poster som budgeterats under kommuncentrala medel.
- Kommunstyrelsen bemyndigas att inom ramen för beslutad budget besluta om justeringar av kommunbidrag och ekonomiska ramar under förutsättning att ärendena inte är av sådan principiell art att de ska underställas kommunfullmäktige för beslut'.
- Kommunstyrelsen bemyndigas att inom ramen för beslutad budget besluta om uppdrag till nämnder och styrelser med anledning av genomförandet av denna budget under förutsättning att åtgärden ryms inom nämnds reglemente och budget respektive styrelses bolagsordning och ägardirektiv. Bemyndigandet omfattar inte uppdrag rörande nämndernas myndighetsutövning, tillämpningen av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda, och inte heller uppdrag som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen enligt 5 kap. 1§ kommunallagen.
- Kommunstyrelsen ska inom ramen för sitt ordinarie ansvar enligt kommunallagen särskilt följa och analysera den ekonomiska utvecklingen för staden och föreslå åtgärder i de fall då stadens balanskravsresultat avviker negativt från den beslutade nivån.

Fastställande av utdelning från Göteborgs Stadshus AB

- Utdelningen från Göteborgs Stadshus AB fastställs till 350 000 tkr för 2025. Utdelningen får ej finansieras genom lån.

Fastställande av internränta och index för ekonomiska ramar

- Internräntan fastställs till 2,25 procent för 2025.
- Index för uppräkningsindex av ekonomiska ramar fastställs till 0,2%.

Reglering av överskott och underskott för specificerade ekonomiska ramar för Stadsbyggnadsnämnden och Överförmyndarnämnden

- Om det uppstår överskott eller underskott inom ramen för “Stadsbyggnadsnämndens transfereringar” och “Överförmyndarnämnden arvode” nollställs dessa i samband med stadens årliga bokslut.

Fastställande av ekonomisk ram avseende kostnader för digital utveckling och förvaltning hos nämnderna för demokrati- och medborgarservice, inköp och upphandling samt intraservice

- Ekonomisk ram för nämnden för demokrati- och medborgarservice för förvaltning av bastjänster fastställs till 86 900 tkr.
- Ekonomisk ram för inköps- och upphandlingsnämnden för förvaltning av bastjänster fastställs till 35 400 tkr.
- Ekonomisk ram för inköps- och upphandlingsnämnden för utveckling av bastjänster fastställs till 10 560 tkr.
- Ekonomisk ram för nämnden för Intraservice för förvaltning av bastjänster och digital infrastruktur fastställs till 1 095 500 tkr.
- Ekonomisk ram för nämnden för Intraservice för utveckling av bastjänster och digital infrastruktur fastställs till 30 200 tkr.

Undantagsvis kan de ekonomiska ramarna för bastjänster och digital infrastruktur justeras med anledning av väsentligt förändrade volymer. De berörda nämnderna skall i så fall hemställa till kommunfullmäktige där orsak och omfattning noggrant

beskrivs. Hemställan ska beredas av stadsledningskontoret i kompletterande budgetunderlag.

Fastställande av värdet för personalförmåner

- Det ekonomiska värdet gällande personalförmåner fastställs för 2025 till 3 100 kronor per medarbetare. Utöver detta tillåts lokalt framförhandlade förmåner som arbetstagarorganisationerna bedömer är framförhandlade i lokal överenskommelse eller kollektivavtal.

Resursfördelningsmodell för socialnämnderna

- Resursfördelningsmodell för socialnämnderna fastställs för 2025 enligt bilaga 1.

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

- Samtliga mål i budgeten är också verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen görs en samlad analys av dessa utifrån de målvärden som återfinns i riktlinjen för god ekonomisk hushållning.

Fastställande av stadsbyggnadsnämndens taxa och befogenhet

- Stadsbyggnadsnämndens taxa 2025, enligt bilaga 3, godkänns att gälla från 2025-01-01.
- Stadsbyggnadsnämnden har rätt att justera taxan för 2025 utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV) när det fastställs och publiceras i oktober 2024.
- Stadsbyggnadsnämnden har rätt att årligen räkna upp taxan baserat på prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Bilagor

Bilaga 1. Resursfördelningsmodell socialnämnder 2025

Bilaga 2. Redogörelsen över ekonomin i de kommunala koncernföretagen

Bilaga 3. Stadsbyggnadsnämndens taxa 2025 inklusive tjänsteutlåtande

Bilaga 1: Resursfördelningsmodell Socialnämnder 2025

SN	Barn och unga	Vuxna	Försörjnings- stöd	Övrig IFO	Fritid och kultur
Nordost	39,3%	32,7%	40,6%	39,1%	32,3%
Centrum	16,2%	24,9%	19,2%	20,4%	20,5%
Sydväst	16,8%	15,8%	13,4%	13,8%	19,5%
Hisingen	27,7%	26,7%	26,8%	26,7%	27,6%
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%

SN	Barn och unga	Vuxna	Försörjnings- stöd	Övrig IFO	Fritid och kultur	Basnivå och särskilda justeringar	Staden- övergripande uppdrag	Totalt
Nordost	797 093	373 740	389 018	146 663	81 127	-1 540	0	1 786 100
Centrum	328 934	284 527	184 209	76 522	51 363	4 056	433 144	1 362 750
Sydväst	340 164	180 233	128 093	51 881	49 014	8 374	83 115	840 870
Hisingen	560 668	305 575	256 290	100 156	69 348	1 584	0	1 293 620
Totalt	2 026 860	1 144 075	957 610	375 221	250 852	12 474	516 259	5 283 340

Summa före avrundning	Justering för avrundning	Ange nivå för avrundning (antal nollor)
1 786 101	-1	1
1 362 755	-5	
840 874	-4	
1 293 621	-1	
5 283 350	-10	

Bilaga 2: Redogörelsen över ekonomin i de kommunala koncernföretagen

Resultaträkning	2024p	2025	2026	2027
Rörelseresultat	1 733	2 562	3 490	2 976
Finansnetto	-1 173	-1 635	-1 719	-1 898
Resultat efter finans	560	927	1 771	1 078
Skatt	-20	-25	-25	-25
Resultat efter skatt	540	902	1 746	1 053
Balansräkning				
Tillgångar IB	77 931	85 708	93 769	101 866
Nyinvesteringar	7 077	7 082	7 178	7 161
Reinvesteringar	3 493	3 368	3 553	3 448
Avskrivningar	-3 793	-3 389	-3 634	-3 965
Övriga tillgångar	1 000	1 000	1 000	1 000
Summa tillgångar	85 708	93 769	101 866	109 510
Eget kapital	24 236	25 635	27 328	28 188
Utdelning	750	350	150	150
Låneskuld	53 833	58 280	62 059	67 618
Övriga skulder	6 889	9 504	12 329	13 554
Summa eget kapital och skulder	85 708	93 769	101 866	109 510
Nyckeltal				
Soliditet ¹ (%)	29,2	27,7	27,0	25,9
Avkastning totalt kapital ² (%)	2,1	2,9	3,6	2,8
Avkastning eget kapital ³ (%)	2,1	3,6	6,5	3,8
Självfinansieringsgrad investeringar (%)	45,6	41,1	54,6	47,3

RESULTAT PER UNDERKONCERN / BOLAG

Resultat efter finansiella poster i mnkr	2024p	2025	2026	2027
Moderbolaget				
Göteborgs Stadshus AB inkl. koncernjusteringar	-76	-88	-88	-88
Dotterbolagen				
Göteborg Energi AB (K)	610	790	960	980
Göteborgs Hamn AB (K)	281	230	198	216
Higab AB (K)	305	199	354	-52
Förvaltnings AB Framtiden (K)	383	132	212	325
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB (K)	10	9	9	9
Göteborg & Co AB (K)	-930	-355	123	-315
Business Region Göteborg AB	-51	-51	-51	-51
Försäkrings AB Göta Lejon	4	0	0	0
Göteborgs Stads Leasing AB	22	20	13	13
Gryaab AB	-24	0	0	0
Renova AB (K)	26	41	41	41
Grefab AB	0	0	0	0
Boplats Göteborg AB	0	0	0	0
Resultat koncernen totalt	560	927	1 771	1 078

INVESTERINGAR UNDERKONCERN / BOLAG

Bruttoinvesteringar i mnkr	2024p	2025	2026	2027
Moderbolaget				
Göteborgs Stadshus AB	0	0	0	0
Dotterbolagen				
Göteborg Energi AB (K)	2 790	2 730	2180	2 130
Göteborgs Hamn AB (K)	1 218	1 134	1 600	1 642
Higab AB (K)	1 219	1 507	1 371	1 179
Förvaltnings AB Framtiden (K)	3 931	3 225	3 396	3 739
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB (K)	71	19	34	4
Göteborg & Co AB (K)	439	256	245	480
Business Region Göteborg AB	0	0	0	0
Försäkrings AB Göta Lejon	0	0	0	0
Göteborgs Stads Leasing AB	640	753	786	844
Gryaab AB	157	245	334	410
Renova AB (K)	356	561	765	161
Grefab AB	10	20	20	20
Boplats Göteborg AB	0	0	0	0
Koncernjusteringar	0	0	0	0
Koncernen	10 831	10 450	10 731	10 609

Notering: Dotterbolag med beteckningen (K) har dotterbolag

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-08-15

Ärendenummer SLK-2023-01105

Handläggare

Pernilla Fitz

Telefon: 031-368 05 85

E-post: pernilla.fitz@stadshuset.goteborg.se

Stadsbyggnadsnämndens taxa 2025

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Stadsbyggnadsnämndens förslag till taxa som ska gälla från 2025-01-01, antecknas och överlämnas till budgetberedningen för beslut i samband med budget för 2025 enligt nedanstående punkter a till c.

- a. Stadsbyggnadsnämndens taxa 2025, enligt bilaga 2 och 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, godkänns att gälla från den 2025-01-01.
- b. Stadsbyggnadsnämnden har rätt att justera taxan för 2025 utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV) när det fastställs och publiceras i oktober 2024.
- c. Stadsbyggnadsnämnden har rätt att årligen räkna upp taxan baserat på prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden har 2023-11-21 § 634 översänt förslag till taxa för stadsbyggnadsnämndens verksamhet att gälla från 2025-01-01 för fastställande av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutade i budget för 2024 att nya eller förändring av taxor och avgiftsmodeller för olika verksamheter som hanteras av kommunfullmäktige i första hand ska beslutas i ordinarie budget. Ny eller förändring av taxa ska beslutas av nämnd senast april året innan taxan föreslås börja gälla och stadsledningskontoret bereder ärendet vidare till kommunstyrelsen.

Stadsbyggnadsnämnden föreslår mindre justeringar jämfört med nuvarande taxa, med marginella ekonomiska konsekvenser. De förändringar som föreslås är av mindre karaktär, men återfinns såväl i texten i taxan som i taxetabellerna. Syftet är att göra taxan mer tydlig genom justeringar i form av förtydliganden samt ett mindre antal tillägg.

Vidare föreslår nämnden att stadsbyggnadsnämnden ges rätt att justera taxan för 2025 utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV) när det fastställs och publiceras i oktober 2024 och därefter att årligen ge stadsbyggnadsnämnden rätt att räkna upp taxan baserat PKV.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De av stadsbyggnadsnämnden föreslagna justeringar i taxan inför 2025 genererar sammantaget endast mindre ekonomiska effekter för kund.

Stadsbyggnadsnämnden föreslår i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 2022-12-08 § 28 gällande byggnadsnämndens taxa 2023, att räkna upp taxan med prisindex kommunal verksamhet (PKV).

Föreslagen indexuppräkning speglar uppskattad kostnadsutveckling, vilket innebär att ingen ekonomisk effekt väntas för nämnden. Den främsta ekonomiska påverkan ligger i eventuella volymförändringar till följd av antal bygglovsansökningar, antal utstakningar, antal detaljplaner och så vidare, vilket gör att den ekonomiska effekten är svår att uppskatta.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilagor

1. Stadsbyggnadsnämndens handlingar 2023-11-21 § 634
2. Stadsbyggnadsnämndens taxa 2025
3. Taxa för Göteborgs byggnadsnämnds verksamhet med PBL87 som grund

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden har 2023-11-21 § 634 översänt förslag till taxa för stadsbyggnadsnämndens verksamhet att gälla från 2025-01-01 för fastställande av kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2023-11-21 § 634 att hemställa till kommunfullmäktige om förslag på vissa mindre justeringar av nu gällande taxor i syfte att förenkla och öka tydligheten främst avseende den taxa för stadsbyggnadsnämnden verksamhet som kommunfullmäktige beslutade om 2022-12-08 § 28. Kommunfullmäktige beslutade också att byggnadsnämndens taxa ska indexjusteras årligen och baseras på prisindex kommunal verksamhet (PKV). Nämnden föreslår fortsatt en uppräknings enligt detta beslut.

Stadsbyggnadsnämnden föreslår mindre justeringar jämfört med nuvarande taxa, med marginella ekonomiska konsekvenser. De förändringar som föreslås är av mindre karaktär, men återfinns såväl i texten i taxan som i taxetabellerna. Syftet är att göra taxan mer tydlig genom justeringar i form av förtydliganden samt ett mindre antal tillägg. I avsnittet ”Taxans ikraftträdande och övergångsbestämmelser” har årtalen justerats för att återspegla tidpunkten för när den nya timbaserade taxan trädde i kraft.

I taxans grundkonstruktion ingår att denna årligen ska uppräknas med PKV baserat på skatteunderlagsprognos per oktober månad året innan taxan träder i kraft. Enligt stadens riktlinje för framtagande av taxor ska beslut tas av kommunfullmäktige senast i april året innan taxan träder i kraft. Mot bakgrund av detta har stadsbyggnadsnämndens förslag till taxa för 2025 räknats upp utifrån siffror för 2025 i PKV publicerat av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i oktober 2023. Stadsbyggnadsnämnden föreslår därför att nämnden ges rätt att indexjustera taxan för 2025 utifrån PKV när det fastställs och publiceras i oktober 2024.

Ekonomiska effekter

Föreslagna tillägg och justeringar av stadsbyggnadsnämndens taxa inför 2025 genererar sammantaget endast mindre ekonomiska konsekvenser bortsett från föreslagen indexuppräknings vilken speglar kostnadsutvecklingen och innebär ingen påverkan på nämndens nettokostnader. Störst ekonomisk effekten ligger vid volymförändring i antalet ärenden.

De främsta effekterna för kund avser förtydligande avseende kostnad och debitering gällande per hus, per styck och så vidare. För övrigt bedöms den ekonomiska effekten bli marginell. Ekonomiska konsekvenser för andra kommunala verksamheter bedöms bli ringa mot bakgrund av att merparten av de ärenden som handläggs av stadsbyggnadsnämnden utförs för externa parter räkning.

Taxa för planverksamheten

För planverksamheten lämnas taxan oförändrad bortsett från indexuppräknings av timpriset enligt PKV.

Taxa för byggnadsnämndens verksamhet med PBL87 som grund

Inga förändringar föreslås för denna del av taxan.

Taxa för byggverksamheten

Förändringarna inom byggverksamheten består främst i förtydligande, samt i ett antal fall av justering av bedömd tidsåtgång. Några av de främsta tilläggen/justeringarna exemplifieras nedan.

- Åtgärder har förtydligats så att det framgår att debiteringen gäller per hus, per fastighet och så vidare.
- För fasadändringar har ytterligare uppdelning gjorts för ”liten avvikelse”.
- För ljusanordningar och skyltar har förtydliganden gjorts genom att ange olika intervall avseende antal.
- För åtgärder avseende balkonger har taxan kompletterats med uppgift avseende åtgärd ”utanför planlagt område”.
- För förhandsbesked har förtydligande gjorts att kostnaden gäller per huvudbyggnad samt vid både positiva och negativa beslut.
- För ett antal tjänster har bedömd tidsåtgång justerats.
- Fastighetsrättsliga åtgärder (A25) baseras helt på timdebitering.

Taxa för mät- och kartverksamheten

Ett antal förtydliganden i taxetabellen har gjorts så att det framgår att åtgärden även avser tillbyggnader. Den ekonomiska effekten avser enbart gjord indexuppräknings.

Sammantaget bedömer stadsbyggnadsnämnden att föreslagna förändringar inte medför några större ekonomiska effekter.

Stadsledningskontorets bedömning

I kommunfullmäktiges budget för 2024 som beslutades 2023-11-09 § 4 anges att ny eller förändring av taxor och avgiftsmodeller för olika verksamheter som hanteras av kommunfullmäktige i första hand ska beslutas i ordinarie budget. Stadsledningskontoret bedömer att stadsbyggnadsnämnden har fattat beslut om förslag till ny taxa inom ramen för kommunfullmäktiges beslut om hantering av taxor. Vidare ser kontoret att nämndens föreslagna förändringar av taxan ger möjlighet till förtydligad kommunikation och tillämning av tjänster och avgifter.

Enligt stadens anvisningar för hantering av taxor och avgifter är det viktigt att indexering sker årligen för att inte urholka taxan över tid. Stadsbyggnadsnämndens förslag är att ge nämnden rätt att justera taxan för 2025 utifrån PKV när det fastställs och publiceras i oktober 2024 och därefter årligen ge stadsbyggnadsnämnden rätt att räkna upp taxan baserat på PKV. Då taxan ska räknas upp med PKV i oktober året innan det nya kalenderåret är uppräkningsen i bilagan preliminär för 2025 och kommer att justeras i samband med att slutliga uppgifter finns att tillgå i oktober 2024.

Stadsledningskontoret gör ingen annan bedömning än stadsbyggnadsnämnden, det vill säga att de ekonomiska konsekvenserna för såväl kunder/brukare, stadsbyggnadsnämnden som för andra kommunala verksamheter är marginella.

Magnus Andersson

Eva Hessman

Ekonomidirektör

Stadsdirektör

§ 634 Ärendenummer SBF-2023-01577

Stadsbyggnadsnämndens taxa 2025

Beslut

I stadsbyggnadsnämnden

1. Godkänna förslag till stadsbyggnadsnämndens taxa 2025 enligt bilaga att gälla fr o m 2025-01-01
2. Ge stadsbyggnadsnämnden rätt att justera taxan för 2025 utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV) när det fastställs och publiceras i oktober 2024.
3. Ge stadsbyggnadsnämnden rätt att årligen räkna upp taxan baserat på prisindex för kommunal verksamhet (PKV).
4. Översända stadsbyggnadsnämndens förslag med bilaga till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige.

Skäl till beslut

Nämnden beslutar i enlighet med de skäl som anges i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2023-11-03, med bilagor.

Information

Erik Olsson Stenkil, avdelningschef ekonomi, och Pia Hermansson, enhetschef bygglov, lämnar en muntlig information i ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden föreslår att nämnden ska besluta att bifalla tjänsteutlåtandet och finner att nämnden beslutar i enlighet med ordförandens förslag.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-11-03

Stadsbyggnadsnämnden 2023-11-21

Diarienummer SBF-2023-01577

Handläggare

Erik Stenkil

Telefon: 031-365 00 00

E-post: erik.stenkil@stadsbyggnad.goteborg.se

Stadsbyggnadsnämndens taxa 2025

Förslag till beslut

I stadsbyggnadsnämnden

1. Godkänna förslag till stadsbyggnadsnämndens taxa 2025 enligt bilaga att gälla fr o m 2025-01-01
2. Ge stadsbyggnadsnämnden rätt att justera taxan för 2025 utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV) när det fastställs och publiceras i oktober 2024.
3. Ge stadsbyggnadsnämnden rätt att årligen räkna upp taxan baserat på prisindex för kommunal verksamhet (PKV).
4. Översända stadsbyggnadsnämndens förslag med bilaga till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige,

Sammanfattning

Detta ärende utgör förslag till justering av stadsbyggnadsnämndens taxa 2025. Det förslag till taxa som framgår av detta tjänsteutlåtande jämte bilaga föreslås gälla från 2025-01-01.

De förändringar som föreslås är av mindre karaktär, men återfinns i såväl texten i taxan som i taxetabellerna. Därtill har en indexuppräknings skett av taxan utifrån Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Då taxan ska räknas upp med PKV i oktober året innan det nya kalenderåret är uppräknings, vid beslutet om antagandet av taxa, preliminär för 2025 och kommer att justeras och fastställas i samband med att slutliga uppgifter finns att tillgå i oktober 2024 avseende PKV.

Nedan följer beskrivning av ett urval av förändringar som är gjorda i taxetabellerna.

Inom byggverksamheten har ett antal tjänster förtydligats genom att skilja mellan ”planenlig åtgärd”, ”liten avvikelse” samt ”utanför planlagt område”. Därtill har förtydligande gjorts i tabellerna när det gäller åtgärder som debiteras per hus, per styck osv. När det gäller lusanordningar och skyltar har förtydligande skett genom en tydligare indelning i intervall avseende antal. Utöver detta har bedömd tidsåtgång för att antal åtgärder justerats i syfte att bättre spegla den verkliga tidsåtgången. Justeringen hänförs främst till administration gällande grannhörande. Sammantaget medför föreslagna justeringar en marginell ekonomisk påverkan. Den främsta effekten härrör från gjord indexuppräknings.

För planverksamheten lämnas taxan oförändrad bortsett från indexuppräknings av timpriset enligt PKV.

För mät- och kartverksamheten har ett antal förtydliganden i taxetabellen skett så att det framgår att åtgärden även avser tillbyggnader. Den ekonomiska effekten avser enbart gjord indexuppräknings.

För Fastighetsrättsliga åtgärder (A25) har taxan förenklats genom att debiteringen nu helt baseras på timdebitering.

Nedan följer beskrivning av gjorda ändringar i taxans löpande text

I avsnittet ”Taxans ikraftträdande och övergångsbestämmelser” har årtalen justerats för att återspegla tidpunkten för när den nya timbaserade taxan trädde i kraft.

I avsnittet ”Avgift för bygglov och genomförande” har förtydligande gjorts att det ingår ett av vardera tekniskt samråd, startbesked osv. Krävs fler debiteras dessa enligt angivet belopp i taxan.

I avsnittet ”Fler lov- och/eller anmälningspliktiga åtgärder i samma ärende” har förtydligande gjorts kring vad som gäller vid flera liknande åtgärder i samma ansökan.

Förtydligande har skett avseende de fall där planavgift tas ut i samband med bygglov. Förtydligandet består i att informationen lagts under egen rubrik under avsnitt 4.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Föreslagna justeringar av stadsbyggnadsnämndens taxa inför 2025 genererar sammantaget endast mindre ekonomiska konsekvenser bortsett från föreslagen indexuppräknings. Indexuppräkningsen speglar uppskattad kostnadsutveckling inom sektorn vilket innebär att nettot bedöms vara oförändrat. Främsta ekonomiska effekten ligger därmed i volym till följd av antal bygglovsansökningar, antal utstakningar, antal detaljplaner osv.

Ekonomiska konsekvenser för brukare/kunder

Främsta ekonomiska effekten avser de förtydligande som sker att kostnaden gäller per hus, per styck osv. För övrigt bedöms den ekonomiska effekten bli marginell.

Ekonomiska konsekvenser för den egna verksamheten

Den ekonomiska effekten för den egna verksamheten bedöms i sammanhanget bli marginell. Största påverkan kommer avse yttre faktorer i form av exempelvis antal bygglovsansökningar.

Ekonomiska konsekvenser för andra kommunala verksamheter

Konsekvensen för kommunala verksamheter bedöms bli ringa mot bakgrund av att merparten av de ärenden som handläggs av stadsbyggnadsnämnden utförs för externa parter räkning.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Bilaga 1 Stadsbyggnadsnämndens taxa 2025
2. Bilaga 2 Taxa för Göteborgs byggnadsnämnds verksamhet med PBL87 som grund

Ärendet

Detta ärende ger förslag på vissa mindre justeringar av nu gällande taxor i syfte att för- enkla och öka tydligheten främst avseende den taxa för stadsbyggnadsnämndens verksamhet som Göteborgs kommunfullmäktige beslutade 2022-12-08.

Beskrivning av ärendet

Nedan följer en bakgrundsbeskrivning för uppkomsten av detta ärende tillsammans med en övergripande genomgång av de justeringar som föreslås av stadsbyggnadsnämndens taxa 2025. Ärendet är upprättat i enlighet med Göteborgs Stads anvisning för hantering av taxor och avgifter.

Bakgrund

Vid Göteborgs kommunfullmäktiges sammanträde 2022-12-08 fattades beslut om nu gällande taxa. Detta ärende innebär ett antal förslag till förtydliganden samt tillägg.

Allmänna regler om kommunala taxor

Avgifterna tas ut i enlighet 12 kap 8–11 §§ plan- och bygglagen PBL, plan- och byggförordningen PBF (2011:338), 2 kap 5 § Kommunallagen KL (2017:725) och Miljöbalken (1998:808) om inget annat anges. Kommunerna ges rätt att ta ut avgifter så att kommunen kan täcka kostnaderna för alla åtgärder som normalt ingår i ärenden om lov eller anmälan. Även arbete med detaljplanering kan finansieras genom avgifter. Avgifterna är avsedda att täcka kommunens självkostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. För tjänster som kommunerna är skyldiga att tillhandahålla får avgifter dock endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

Taxan och dess tillämpning utgår från kommunallagens principer; självkostnadsprincipen, likställighetsprincipen och retroaktivitetsförbud. Grunderna för hur avgifterna beräknats anges i taxan.

Övergripande justeringar

De justeringar som föreslås avser i huvudsak förtydliganden, samt ett antal mindre tillägg.

I taxans grundkonstruktion ingår att denna årligen ska uppräknas med prisindex för kommunal verksamhet (PKV) baserat på skatteunderlagsprognos per oktober månad året innan taxan träder i kraft. Enligt stadens riktlinje för framtagande av taxor ska beslut tas av kommunfullmäktige senast i april året innan taxan träder i kraft. Mot denna bakgrund har förslag till taxa för 2025 uppräknats utifrån siffror för 2025 i PKV publicerat av SKR i oktober 2023. Stadsbyggnadsnämnden föreslås ges rätt att indexjustera taxan för 2025 utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV) när det fastställs och publiceras i oktober 2024.

Justeringar avseende taxa för planverksamheten

För planverksamheten lämnas taxan oförändrad bortsett från indexuppräkning av timpriset enligt PKV.

Justeringar avseende taxa för byggverksamheten

Förändringarna inom byggverksamheten består främst i förtydligande, samt i ett antal fall justering av bedömd tidsåtgång.

Några av de främsta tilläggen/justeringarna exemplifieras nedan.

- Flertalet åtgärder har nu förtydligats så att det framgår att debiteringen gäller per hus, per fastighet osv.
- För fasadändringar har ytterligare uppdelning gjorts för ”liten avvikelse”
- För ljusanordningar och skyltar har taxan förtydligats genom att ange olika intervall avseende antal.
- För åtgärder avseende balkonger har taxan kompletterats med uppgift avseende åtgärd ”utanför planlagt område”
- För förhandsbesked har förtydligande gjorts att kostnaden gäller per huvudbyggnad samt vid både positiva och negativa beslut.
- För ett antal tjänster har bedömd tidsåtgång justerats.
- Fastighetsrättsliga åtgärder (A25) baseras helt på timdebitering.

Justeringar avseende taxa för mät-/kartverksamheten

För mät- och kartverksamheten har ett antal förtydliganden i taxetabellen skett så att det framgår att åtgärden även avser tillbyggnader. Den ekonomiska effekten avser enbart gjord indexuppräknings.

Justeringar i taxa för byggnadsnämndens verksamhet med PBL87 som grund

Ingen justering har gjorts.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Förvaltningen gör sammantaget bedömningen att föreslagna justeringar är att betrakta som marginella och bidrar till en tydlig och pedagogisk kommunikation kring tjänster och avgifter. Därtill medför tillkomna tjänster och den ökade tydligheten en enklare tillämpning av taxan inom ramen för stadsbyggnadsnämndens verksamhet.

De ekonomiska konsekvenserna för såväl kunder/brukare, byggnadsnämnden som för andra kommunala verksamheter har bedömts vara marginella.

Henrik Kant

Erik Stenkil

Stadsbyggnadsdirektör

Avdelningschef Ekonomi

Göteborgs
Stad

Plan- och bygglovtaxa

(inklusive kart- och mättaxa)

Gäller fr o m 2025-01-01

Beslutad av kommunfullmäktige 2024-XX-XX

Stadsbyggnadsnämnden
Göteborgs Stad

INNEHÅLL

1.	Inledning.....	4
2.	Allmänna regler om kommunala taxor	5
	Kommunallagen (KL)	5
	Plan- och bygglagen (PBL)	6
3.	Allmänna bestämmelser om taxa.....	7
	Kommunfullmäktiges beslut om taxa.....	7
	Tillämpning av taxa.....	7
	Avgifter enligt tabeller.....	7
	Handläggningskostnad	7
	Avgift vid avslag, avskrivning och avvisning	7
	Tidsersättning.....	7
	Höjning/sänkning av avgift.....	8
	Betalning av avgift	8
	Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall	8
	Mervärdesskatt	8
	Taxans ikraftträdande och övergångsbestämmelser	8
4.	Särskilda bestämmelser om taxa.....	9
	Utlämnande av allmänna handlingar	9
	Avgift för bygglov och genomförande.....	9
	Fler lov- och/eller anmälningspliktiga åtgärder i samma ärende	9
	Extra tekniskt samråd, startbesked med mera	9
	Tidsbegränsade bygglov	9
	Bygglövsavgift efter positivt förhandsbesked	9
	Definition av åtgärder	9
	Areabestämning	9
	Reduktion av avgift för lov, förhandsbesked och anmälan.....	10
	Byggsanktionsavgift.....	10
	Tillsyn strandskydd	10
	Planbesked	10
	Avgift för detaljplanearbete och områdesbestämmelser samt planavtal	10
	Planavgift i samband med bygglov.....	11
5.	Taxetabeller.....	12
	Taxetabell - Bygglov, anmälningspliktiga åtgärder med mera	13
	Taxetabell - Nybyggnadskartor	20
	Taxetabell - Utstakning och lägeskontroll	21
	Taxetabell - Fastighetsrättsliga åtgärder.....	23

Taxetabell - Planbesked, detaljplaner och områdesbestämmelser	24
Taxetabell - Kartor och geodata	25
Taxetabell - Handläggningskostnad per timme.....	26
Taxetabell - Brandfarliga och explosiva varor m.m.....	27

1. Inledning

Denna taxa gäller för stadsbyggnadsnämndens verksamhet. För den kommunala lantmäterimyndigheten som är organiserad under stadsbyggnadsnämnden gäller Lantmäteriets taxa.

Plan- och bygglagen PBL (2010:900) ger kommunerna rätt att ta ut avgifter så att kommunen kan täcka kostnaderna för alla åtgärder som normalt ingår i ärenden om lov eller anmälan. Även arbete med detaljplanering och programarbete får finansieras genom avgifter.

Avgifterna är avsedda att täcka kommunens genomsnittliga kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. För tjänster som kommunerna är skyldiga att tillhandahålla får avgifter dock endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

Avgifterna tas ut i enlighet 12 kap 8-11 §§ PBL, plan- och byggförordningen PBF (2011:338), 2 kap 5 § Kommunallagen KL (2017:725) och Miljöbalken (1998:808) om inget annat anges.

2. Allmänna regler om kommunala taxor

Kommunallagen (KL)

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap 5 § KL. Av paragrafen framgår kommuners och regioners rätt att ta ut avgifter. Paragrafen motsvarar huvudsakligen 8 kap 3b § i den äldre kommunallagen (KL), med hänvisning till prop. 1993/94:188 s. 107 f.

”Kommuner och landsting* får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.”

Ovanstående ger kommuner rätt att ta ut avgifter inom hela den sektor som regleras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även frivilliga uppgifter som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79-80 jämfört med prop. 2016/17:171 sid. 301). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

Självkostnadsprincipen

Kommunens avgiftsuttag får inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgifterna gäller. Detta benämns ofta som självkostnadsprincipen. Detta regleras i 2 kap 6 § KL men även i 12 kap 10 § PBL.

Självkostnadsprincipen avser det totala avgiftsuttaget per verksamhet. Vid beräkning av självkostnaden får alla relevanta kostnader tas med. Exempel är kostnader för egen personal, köpta tjänster och lokalkostnader. Även verksamhetens andel av gemensamma kostnader får räknas med.

Likställighetsprincipen

Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter.

Likställighetsprincipen framgår av 2 kap 3 § KL.

”Kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.”

Retroaktivitetsförbud

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om en specifik taxa innan den börjar tillämpas. Det är inte tillåtet att ge avgiftsbestämmelser retroaktiv verkan annat än i vissa speciella undantagsfall. Retroaktivitetsförbudet framgår direkt av 2 kap 4 § KL.

”Kommuner och regioner får inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft till nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”

** numera avses Kommuner och regioner*

Plan- och bygglagen (PBL)

Stadsbyggnadsnämndens avgiftsuttag får inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgifterna gäller. Detta benämns ofta som självkostnadsprincipen. Detta regleras både i 12 kap 10 § PBL samt 2 kap 6 § KL.

Stadsbyggnadsnämnden får enligt 12 kap 8 § PBL ta ut avgifter för

1. beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
2. beslut om lov,
3. tekniska samråd,
4. slutsamråd,
5. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
6. upprättande av nybyggnadskartor,
7. framställning av arkivbeständiga handlingar,
8. expediering och kungörelse enligt 9 kap. 41-41 b §§, och
9. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

Stadsbyggnadsnämnden får enligt 12 kap 9 § PBL ta ut en planavgift för att täcka programkostnader och kostnader för andra åtgärder som behövs för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om

1. nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad, och
2. den fastighet som bygglovets avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

Det som enligt första stycket gäller i fråga om en byggnad ska också tillämpas på en anläggning som kräver bygglov enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 § PBL.

3. Allmänna bestämmelser om taxa

Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Enligt 12 kap 10 § PBL är det kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna hur avgifter ska beräknas. Kommunfullmäktige kan inte delegera rätten att besluta om taxan till nämnd. Detta innebär att taxan, så väl som ändring av taxan, måste beslutas av kommunfullmäktige.

Så länge denna taxa gäller uppdrar kommunfullmäktige till stadsbyggnadsnämnden för varje nytt kalenderår (avgiftsår) att ändra taxan i enlighet med den procentsats som anges i den version av Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) webbplats i oktober månad före varje nytt kalenderår. I de fall då annan uppräkningsmetod kan bli aktuell ska beslut underställas kommunfullmäktige.

Tillämpning av taxa

Handläggare med delegation och stadsbyggnadsnämnden äger rätt att besluta enligt taxa. Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när beslut i ärende tas.

Avgifter enligt tabeller

Avgift för en viss åtgärd framgår av bifogade tabeller. Beloppen i tabellerna har beräknats genom att framräknad handläggningskostnad per timme för verksamheten har multiplicerats med en genomsnittlig tidsåtgång för den typ av ärende som åtgärden avser.

Handläggningskostnad

Handläggningskostnaden motsvarar stadsbyggnadsnämndens självkostnad för arbete utfört av egen personal, inhyrd personal eller annan som utför arbete för stadsbyggnadsnämndens räkning. Kostnaden beräknas enligt den handläggningstid (antal timmar) som erfordrats för arbetet och en genomsnittlig timkostnad för handläggningen.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med andra myndigheter, inspektioner och kontroller, restid, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. I handläggningstid ingår även tid för registrering, arkivering och expediering. Vid beräkning av självkostnaden får alla relevanta kostnader tas med. Exempel är kostnader för personal, köpta tjänster, registrering, arkivering, expediering och lokalkostnader. Även verksamhetens andel av gemensamma kostnader får räknas med. Handläggningskostnad per timme redovisas i bifogad tabell.

Avgift vid avslag, avskrivning och avvisning

Om en ansökan avslås, eller om ett ärende avskrivs eller avvisas, tas avgift ut för den handläggningstid som lagts ner i ärendet.

Tidsersättning

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar stadsbyggnadsnämnden och handläggare, enligt delegation, om debitering av skälig avgift baserad på handläggningskostnad och handläggningstid.

Höjning/sänkning av avgift

Finner stadsbyggnadsnämnden att det finns särskilda skäl som kan föranleda höjning eller sänkning av avgift kan nämnden besluta om detta.

Betalning av avgift

Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i faktura. Betalas inte avgift vid den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker. Fakturering av avgift kan ske såväl löpande som vid beslut beroende på vilken tjänst som avses. Avgifter kan tas ut i förskott.

Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall

Stadsbyggnadsnämndens beslut om debitering kan överklagas genom förvaltningsbesvär. Den som vill överklaga ska lämna överklagan till stadsbyggnadsnämnden enligt besvärshänvisning. Stadsbyggnadsnämnden prövar om överklagandet gjorts i rätt tid. Härefter överlämnas handlingarna till överprövande myndighet, som har att pröva överklagandet.

Mervärdesskatt

Samtliga belopp i tabellerna är angivna exklusive mervärdesskatt.

Mervärdesskatt utgår inte för avgifter i samband med myndighetsutövning. Mervärdesskatt tillkommer på avgifter som kommunen tillhandahåller som är annat än myndighetsutövning, exempelvis utstakning och lägeskontroll. Stadsbyggnadsnämnden följer skatterättsliga regler vid uttag av mervärdesskatt.

Taxans ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Taxan gäller för ärenden som inkommit från och med den **1 januari 2021**, exempelvis ärenden om planbesked, lov, anmälningspliktiga åtgärder, utstakning och förhandsbesked. För planärenden gäller taxan för planärende som startats den **1 januari 2021** och senare.

För planavgifter gäller en särskild ordning. Där planavgift ska tas ut i samband med bygglov ska taxa beslutad den 13 september 2018 gälla för planer och områdesbestämmelser där planarbetet startades före den **1 januari 2021**. Uppräkning av grundbelopp i denna taxa sker årligen med PKV (prisindex för kommunal verksamhet).

Planärenden som startats före den 2 maj 2011 handläggs enligt taxa som antogs av kommunfullmäktige den 29 januari 2009 (med ändring den 6 maj 2010).

4. Särskilda bestämmelser om taxa

Utlämnande av allmänna handlingar

Vid utlämnande av allmänna handlingar tillämpas Göteborgs Stads taxa för kopior, utskrifter och avskrifter av allmänna handlingar (KF 2018-11-22 § 28, dnr 1858/17). Taxan gäller från den 1 juli 2019 och inkluderar även utlämning av digitala handlingar.

Avgift för bygglov och genomförande

Bygglovsavgiften är uppdelad i bygglov och genomförande. I lovet ingår start av ärendet, bygglovsprövning, expediering och kungörelse av ärendet. I genomförandet ingår ett av vardera tekniskt samråd, startbesked, arbetsplatsbesök, slutsamråd, slutbesked och avslut av ärendet.

I samband med beslut om bygglov ska planavgift utgå om sådan inte erlagts tidigare. Avgiften beräknas proportionerligt utifrån den bruttoarea och eventuella öppenarea aktuellt lov avser i förhållande till detaljplanens totala bruttoarea, öppenarea och planens totala kostnad.

Fler lov- och/eller anmälningspliktiga åtgärder i samma ärende

Vid flera åtgärder i samma ansökan debiteras den dyraste med 100 procent. Resterande åtgärder reduceras med 50 procent. Detta gäller för tabellerna A1-A4, A6, A8-A12 och om inget annat anges för en åtgärd. Detta gäller även vid fler likadana åtgärder i en och samma ansökan. Exempelvis stambyte i fler än ett hus, då debiteras fullt pris för ett hus och övriga hus reduceras med 50%.

Extra tekniskt samråd, startbesked med mera

I samtliga ärenden där det inte ingår tekniskt samråd, eller där det finns önskemål om extra startbesked, arbetsplatsbesök med mera kan tillval göras enligt tabell A16 eller A17.

Tidsbegränsade bygglov

Samma avgift tas ut för ett tidsbegränsat bygglov som för ett permanent planenligt bygglov för motsvarande åtgärd. Planavgift utgår inte vid tidsbegränsat bygglov.

Bygglovsavgift efter positivt förhandsbesked

Bygglov utanför detaljplan, men som följer ett positivt förhandsbesked, debiteras som bygglov inom detaljplan med liten avvikelse.

Definition av åtgärder

Med nybyggnad avses uppförande av ny byggnad eller flyttning av tidigare uppförd byggnad till ny plats. Med tillbyggnad avses ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym. Med ombyggnad avses ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas. Med ändring avses en eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värden.

Areabestämning

I de fall beräkning av bruttoarea (BTA), byggnadsarea (BYA) och öppenarea (OPA) förekommer, används mätregler enligt Svensk Standard SS 21054:2009 - SIS.

Bruttoarea utgörs av mätvärda delar av våningsplan, begränsade av omslutande byggnadsdelars utsida eller annan angiven begränsning för mätvärdet.

Byggnadsarea utgörs av den area byggnaden upptar på marken och projektionen av byggnadsdelar som påverkar användbarheten av underliggande mark.

Öppenarea utgörs av helt eller delvis öppna areor inrättade för vistelse eller förvaring i anslutning till en byggnad. Öppenarean begränsas av omslutande byggnadsdelars utsida eller annan för mätvärdheten angiven begränsning.

Reduktion av avgift för lov, förhandsbesked och anmälan

I de fall lagstadgad tidsfrist löper ut innan nämnden har tagit beslut i ett ärende om lov, förhandsbesked eller anmälan ska avgiften reduceras. Det är endast vissa av de avgiftsberättigade tjänsterna som ingår i ett ärende om lov, förhandsbesked eller anmälan som ska reduceras.

Byggsanktionsavgift

Om någon utför en åtgärd utan tillstånd utgår byggsanktionsavgift enligt 9 kap Plan- och byggförordningen (PBF).

Tillsyn strandskydd

Tillsyn strandskydd sker enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) 7 kap och 27 kap MB (1998:808). Avgift enligt denna taxa tas inte ut för tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig vara obefogade.

Planbesked

En begäran om planbesked får enligt 5 kap 2 § PBL göras av den som har för avsikt att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en detaljplan eller områdesplan antas, ändras eller upphävs. Stadsbyggnadsnämndens avgift för planbesked motsvarar 30 timmars arbete. Om arbetet överstiger detta antal timmar kommer avgiften för planbesked att utgå i enlighet med av kommunfullmäktige fastslagen timersättning. För planbesked där besked även önskas om vilka utredningar som krävs och som exploatören kan bidra med gäller en timbaserad taxa. Timbaserad taxa gäller även för planbesked där exploatören önskar kommunens tillåtelse att tillfråga länsstyrelsen om vilka utredningar som krävs. Handläggning för detta tillkommande arbete som baseras på timbaserad taxa debiteras utöver ordinarie avgift för planbesked. Avgift utgår även vid negativt besked. Vid återtagande av ansökan om planbesked utgår avgift för nedlagd tid.

Avgift för detaljplanearbete och områdesbestämmelser samt planavtal

Planavgifter tas ut för att täcka kostnader som uppstått för att upprätta, ändra eller upphäva detaljplan eller områdesbestämmelser, separat eller i anslutning till handläggning av ett annat ärende. Stadsbyggnadsnämndens kostnader för att ta fram detaljplaner och områdesbestämmelser ska ersättas av den som har nytta av åtgärden. Fakturering sker löpande under arbetet.

En planavgift ska motsvara stadsbyggnadsnämndens självkostnad för arbete utfört av egen personal, inhyrd personal eller annan som utför arbete för stadsbyggnadsnämndens räkning. Kostnaden beräknas enligt den tid (antal timmar) som erfordrats för arbetet och en genomsnittlig timkostnad för handläggningen. I kostnaden ingår också ersättning för del av gemensamma kostnader såsom lokaler, administration, IT, ekonomi, HR med mera.

Avgift för detaljplanearbete regleras genom avtal mellan exploatör och stadsbyggnadsnämnden.

För uppdragets nedlagda arbetstid debiteras tidsersättning enligt handläggningskostnad per timme. Utöver nedlagd arbetstid reglerar planavtalet exploatörens betalningsansvar för övriga med planarbetet sammanhängande kostnader. Samtliga utredningar som behövs för prövning av detaljplan ska bekostas av exploatören.

Det är stadsbyggnadsnämnden som avgör vilka utredningar som krävs för planarbetet. Det är även stadsbyggnadsnämnden som avgör vilka utredningar exploatören kan beställa alternativt tillhandahålla respektive vilka utredningar som det är lämpligt att stadsbyggnadsnämnden utför eller beställer. Handläggning som krävs för hantering av utredningar debiteras exploatören baserat på tidsåtgång.

Om stadsbyggnadsnämnden bedömer att det behövs ett program för att underlätta planarbetet, ska nämndens självkostnad för detta bekostas av exploatör. Fakturering sker löpande under arbetet. Om ett program har upprättats i förväg ska hela eller delar av kostnaden ingå i planavgiften om programmet fortfarande är aktuellt och bidrar till att planarbetet underlättas.

Om ett planarbete har flera exploatörer fördelas planavgiften schablonmässigt mellan de olika exploatörerna i förhållande till deras nytta av planen i enlighet med vad stadsbyggnadsnämnden tillsammans med exploatörer i övrigt överenskommer.

Planavgift i samband med bygglov

För gällande planer, som inte betalats genom planavtal, ska planavgift betalas av den som söker bygglov för åtgärder enligt gällande bestämmelse i samband med beslut om lov. Avgiften beräknas proportionerligt utifrån den bruttoarea och eventuella öppenarea aktuellt lov avser i förhållande till detaljplanens totala bruttoarea, öppenarea och planens totala kostnad.

När detaljplanen påbörjats tidigare än 2021 gäller en särskild ordning. Där planavgift ska tas ut i samband med bygglov ska taxa beslutad den 13 september 2018 gälla. Uppräkning av grundbelopp i denna taxa sker årligen med PKV (prisindex för kommunal verksamhet).

5. Taxetabeller

Stadsbyggnadsnämndens taxa för tjänster inom bygglov utgår från Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) standardiserade modell för bygglovtaxa. Beslutad taxa framgår av bifogad taxetabell. Stadsbyggnadsnämndens taxa för planer och områdesbestämmelser baseras på beräknad handläggningstid och ingångna planavtal. Taxa för nybyggnadskarta, utstakning och lägeskontroll, kartor och geodata, arkiv samt övrigt utgår från beräknad handläggningstid och framgår av bifogade taxetabeller.

Taxetabell - Bygglov, anmälningspliktiga åtgärder med mera

För olika typer av tjänster som avser bygglov debiteras en fast avgift enligt tabeller nedan. Avgiften är framtagen utifrån beräknad genomsnittlig handläggningstid för respektive ärende. **En planavgift kan tillkomma, se 4. Särskilda bestämmelser om taxan.**

A 1

Bygglov och genomförande för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader och tillhörande anläggningar

Vid fler likartade en- eller tvåbostadshus i samma ärende, debiteras den dyraste med 100% och avdrag med 50% på övriga.

Ärendetyp		Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma
A 1.1	Nybyggnad av ett fritidshus(kolonistuga) max 60 kvm, inkl. ev. komplementåtgärder inom tomten, som ingår i samma ärende, utan tekniskt samråd	Planenligt	14 710 kr	6 620 kr
A 1.2		Liten avvikelse eller utanför planlagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13.	21 330 kr	6 620 kr
A 1.3		Utanför planlagt område	27 214 kr	6 620 kr
A 1.4	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus inkl. ev. komplementåtgärder inom tomten som ingår i samma ärende, med tekniskt samråd.	Planenligt	17 652 kr	27 214 kr
A 1.5		Liten avvikelse eller utanför planlagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13.	25 743 kr	27 214 kr
A 1.6		Utanför planlagt område	33 098 kr	27 214 kr
A 1.7	Kolonistuga/Fritidshus i koloniområden utan VA, max 40 kvm	Planenligt	7 355 kr	6 620 kr
A 1.8		Liten avvikelse	13 975 kr	6 620 kr
A 1.9		Utanför planlagt område	16 917 kr	6 620 kr
A 1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 355 kr	3 678 kr
A 1.11		Liten avvikelse	15 446 kr	3 678 kr
A 1.12		Utanför planlagt område	15 446 kr	3 678 kr
A 1.13	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 355 kr	3 678 kr
A 1.14		Liten avvikelse	13 975 kr	3 678 kr
A 1.15		Utanför planlagt område	13 975 kr	3 678 kr
A 1.16	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	13 239 kr	9 562 kr
A 1.17		Liten avvikelse	24 272 kr	9 562 kr
A 1.18		Utanför planlagt område	24 272 kr	9 562 kr
A 1.19	Ny- och tillbyggnad av mycket enkel karaktär, max 20 kvm, utan tekniskt samråd, t.ex. växthus, oisolerat uterum, skärmtak, förråd, kolonistuga och komplementbyggnad	Planenligt	2 942 kr	2 207 kr
A 1.20		Liten avvikelse	5 149 kr	2 207 kr
A 1.21		Utanför planlagt område	2 942 kr	2 207 kr
A 1.22	Mur och plank kortare än 10 meter, utan tekniskt samråd.	Planenligt	2 207 kr	2 207 kr
A 1.23		Liten avvikelse	5 149 kr	2 207 kr
A 1.24		Utanför planlagt område	5 149 kr	2 207 kr
A 1.25	Mur och plank längre än 10 meter, utan tekniskt samråd.	Planenligt	4 413 kr	2 207 kr
A 1.26		Liten avvikelse	8 091 kr	2 207 kr
A 1.27		Utanför planlagt område	8 091 kr	2 207 kr
A 1.28	Fasadändring liten, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	2 207 kr	2 207 kr
A 1.29		Liten avvikelse	3 678 kr	2 207 kr
A 1.30	Fasadändring stor, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	7 355 kr	2 942 kr
A 1.31		Liten avvikelse	8 826 kr	2 942 kr
A 1.32	Rivningslov för enbostadshus eller komplementbyggnad, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	2 207 kr	2 207 kr
A 1.33	Marklov, trädfällning utan tekniskt samråd	Planenligt	4 413 kr	2 207 kr
A 1.34		Liten avvikelse	8 091 kr	2 207 kr
A 1.35	Bygglov för inredning av ytterligare lägenhet i enbostadshus	Planenligt	10 297 kr	4 413 kr
A 1.36		Utanför planlagt område	11 768 kr	4 413 kr

A 2 Bygglov och genomförande för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus, del 1 Om ett eller flera hus är sammanbyggda i fastighetsgräns beräknas avgiften per fastighet. Om det är fler byggnader på samma fastighet tas fullt pris ut för den dyraste och avdrag med 50% på resterande					
Ärendetyp			Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma
A 2.1		Planenligt	13 975 kr	6 620 kr	20 594 kr
A 2.2	Nybyggnad ≤100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Liten avvikelse eller utanför planlagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	23 536 kr	6 620 kr	30 156 kr
A 2.3		Utanför planlagt område	35 304 kr	6 620 kr	41 924 kr
A 2.4	Nybyggnad ≤100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	13 975 kr	30 891 kr	44 866 kr
A 2.5		Liten avvikelse eller utanför planlagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	23 536 kr	30 891 kr	54 427 kr
A 2.6		Utanför planlagt område	35 304 kr	30 891 kr	66 195 kr
A 2.7	Nybyggnad 101-500 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	17 652 kr	13 239 kr	30 891 kr
A 2.8		Liten avvikelse eller utanför planlagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13.	28 685 kr	13 239 kr	41 924 kr
A 2.9		Utanför planlagt område	43 395 kr	13 239 kr	56 634 kr
A 2.10	Nybyggnad 101-500 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	17 652 kr	30 891 kr	48 543 kr
A 2.11		Liten avvikelse eller utanför planlagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	28 685 kr	30 891 kr	59 576 kr
A 2.12		Utanför planlagt område	43 395 kr	30 891 kr	74 286 kr
A 2.13	Nybyggnad 501-1000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	26 478 kr	13 239 kr	39 717 kr
A 2.14		Liten avvikelse eller utanför planlagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	38 246 kr	13 239 kr	51 485 kr
A 2.15		Utanför planlagt område	52 956 kr	13 239 kr	66 195 kr
A 2.16	Nybyggnad 501-1000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	26 478 kr	57 369 kr	83 847 kr
A 2.17		Liten avvikelse eller utanför planlagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	38 246 kr	57 369 kr	95 615 kr
A 2.18		Utanför planlagt område	52 956 kr	57 369 kr	110 325 kr
A 2.19	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	52 956 kr	32 362 kr	85 318 kr
A 2.20		Liten avvikelse eller utanför planlagt område, men följer positivt förhandsbesked enligt tabell A13	102 970 kr	32 362 kr	135 332 kr
A 2.21		Utanför planlagt område	102 970 kr	32 362 kr	135 332 kr
A 2.22	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	52 956 kr	102 970 kr	155 926 kr
A 2.23		Liten avvikelse	102 970 kr	102 970 kr	205 940 kr
A 2.24		Utanför planlagt område	102 970 kr	102 970 kr	205 940 kr
A 2.25	Nybyggnad 5001-10000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	83 847 kr	52 956 kr	136 803 kr
A 2.26		Liten avvikelse	161 810 kr	52 956 kr	214 766 kr
A 2.27		Utanför planlagt område	161 810 kr	52 956 kr	214 766 kr
A 2.28	Nybyggnad 5001-10000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	83 847 kr	158 868 kr	242 715 kr
A 2.29		Liten avvikelse	161 810 kr	158 868 kr	320 678 kr
A 2.30		Utanför planlagt område	161 810 kr	158 868 kr	320 678 kr
A 2.31	Nybyggnad 10001-15000 kvm (BTA+OPA) med tekniskt samråd	Planenligt	114 738 kr	220 650 kr	335 388 kr
A 2.32		Liten avvikelse	223 592 kr	220 650 kr	444 242 kr
A 2.33		Utanför planlagt område	223 592 kr	220 650 kr	444 242 kr
A 2.34	Nybyggnad 15001-25000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	145 629 kr	311 852 kr	457 481 kr
A 2.35		Liten avvikelse	285 374 kr	311 852 kr	597 226 kr
A 2.36		Utanför planlagt område	285 374 kr	311 852 kr	597 226 kr
A 2.37	Nybyggnad 25001-50000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	197 114 kr	385 402 kr	582 516 kr
A 2.38		Liten avvikelse	379 518 kr	385 402 kr	764 920 kr
A 2.39		Utanför planlagt område	379 518 kr	385 402 kr	764 920 kr
A 2.40	Nybyggnad 50001-75000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	205 940 kr	414 822 kr	620 762 kr
A 2.41		Liten avvikelse	394 228 kr	414 822 kr	809 050 kr
A 2.42		Utanför planlagt område	394 228 kr	414 822 kr	809 050 kr
A 2.43	Nybyggnad >75000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	255 954 kr	523 676 kr	779 630 kr
A 2.44		Liten avvikelse	491 314 kr	523 676 kr	1 014 990 kr
A 2.45		Utanför planlagt område	491 314 kr	523 676 kr	1 014 990 kr
A 2.46	Nybyggnad av enkla oisolerade byggnader utan tekniskt samråd t.ex lagerlokaler, tält, enkla växthus ≤500 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	8 091 kr	8 091 kr	16 181 kr
A 2.47		Liten avvikelse	13 239 kr	8 091 kr	21 330 kr
A 2.48		Utanför planlagt område	13 239 kr	8 091 kr	21 330 kr
A 2.49	Nybyggnad av enkla oisolerade byggnader utan tekniskt samråd t.ex lagerlokaler, tält, enkla växthus 501-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	13 975 kr	13 975 kr	27 949 kr
A 2.50		Liten avvikelse	23 536 kr	13 975 kr	37 511 kr
A 2.51		Utanför planlagt område	23 536 kr	13 975 kr	37 511 kr
A 2.52	Nybyggnad av enkla oisolerade byggnader utan tekniskt samråd t.ex lagerlokaler, tält, enkla växthus >1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	26 478 kr	25 007 kr	51 485 kr
A 2.53		Liten avvikelse	42 659 kr	25 007 kr	67 666 kr
A 2.54		Utanför planlagt område	42 659 kr	25 007 kr	67 666 kr
A 2.55	Nybyggnad av enkla små byggnader utan tekniskt samråd t.ex kiosk, förråd, byggbodan ≤50 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	8 091 kr	2 942 kr	11 033 kr
A 2.56		Liten avvikelse	11 768 kr	2 942 kr	14 710 kr
A 2.57		Utanför planlagt område	11 768 kr	2 942 kr	14 710 kr
A 2.58	Nybyggnad av enkla små byggnader utan tekniskt samråd t.ex kiosk, förråd, byggbodan >50 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	13 975 kr	7 355 kr	21 330 kr
A 2.59		Liten avvikelse	20 594 kr	7 355 kr	27 949 kr
A 2.60		Utanför planlagt område	20 594 kr	7 355 kr	27 949 kr

A 3 Bygglov och genomförande för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus, del 2 Om ett eller flera hus är sammanbyggda i fastighetsgräns beräknas avgiften per fastighet. Om det är fler byggnader på samma fastighet tas fullt pris ut för den dyraste och avdrag med 50% på resterande.					
Ärendetyp		Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma	
A 3.1	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) ≤50 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	8 091 kr	6 620 kr	14 710 kr
A 3.2		Liten avvikelse	14 710 kr	6 620 kr	21 330 kr
A 3.3		Utanför planlagt område	14 710 kr	6 620 kr	21 330 kr
A 3.4	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) 51-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	13 975 kr	7 355 kr	21 330 kr
A 3.5		Liten avvikelse	23 536 kr	7 355 kr	30 891 kr
A 3.6		Utanför planlagt område	23 536 kr	7 355 kr	30 891 kr
A 3.7	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) 101-500 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	19 859 kr	13 239 kr	33 098 kr
A 3.8		Liten avvikelse	29 420 kr	13 239 kr	42 659 kr
A 3.9		Utanför planlagt område	29 420 kr	13 239 kr	42 659 kr
A 3.10	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) 101-500 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	19 859 kr	23 536 kr	43 395 kr
A 3.11		Liten avvikelse	29 420 kr	23 536 kr	52 956 kr
A 3.12		Utanför planlagt område	29 420 kr	23 536 kr	52 956 kr
A 3.13	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) 501-1000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	19 859 kr	13 239 kr	33 098 kr
A 3.14		Liten avvikelse	29 420 kr	13 239 kr	42 659 kr
A 3.15		Utanför planlagt område	29 420 kr	13 239 kr	42 659 kr
A 3.16	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) 501-1000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	19 859 kr	25 007 kr	44 866 kr
A 3.17		Liten avvikelse	32 362 kr	25 007 kr	57 369 kr
A 3.18		Utanför planlagt område	32 362 kr	25 007 kr	57 369 kr
A 3.19	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) >1000 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	25 007 kr	13 239 kr	38 246 kr
A 3.20		Liten avvikelse	36 040 kr	13 239 kr	49 279 kr
A 3.21		Utanför planlagt område	36 040 kr	13 239 kr	49 279 kr
A 3.22	Tillbyggnad, Väsentligen annat ändamål (ändrad användning) >1000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	25 007 kr	57 369 kr	82 376 kr
A 3.23		Liten avvikelse	36 040 kr	57 369 kr	93 409 kr
A 3.24		Utanför planlagt område	36 040 kr	57 369 kr	93 409 kr
A 3.25	Tillbyggnad av mycket enkel karaktär t.ex. skärmtak, förråd, miljöhus utan tekniskt samråd	Planenligt	5 149 kr	2 207 kr	7 355 kr
A 3.26		Liten avvikelse	7 355 kr	2 207 kr	9 562 kr
A 3.27		Utanför planlagt område	7 355 kr	2 207 kr	9 562 kr
A 3.28	Uteservering (säsongslöv), utan tekniskt samråd	Planenligt	8 091 kr	8 091 kr	16 181 kr
A 3.29	Fasadändring, liten, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	2 942 kr	2 207 kr	5 149 kr
A 3.30		Liten avvikelse	4 413 kr	2 207 kr	6 620 kr
A 3.31	Fasadändring, stor, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	9 562 kr	3 678 kr	13 239 kr
A 3.32		Liten avvikelse	11 033 kr	3 678 kr	14 710 kr
A 3.33	Fasadändring, komplementbyggnad, utan tekniskt samråd, per hus	Planenligt	2 207 kr	2 207 kr	4 413 kr
A 3.34		Liten avvikelse	3 678 kr	2 207 kr	5 884 kr
A 3.35	Balkonger eller Inglasning av balkonger 1-5 balkonger, per hus, utan tekniskt samråd	Planenligt	3 678 kr	3 678 kr	7 355 kr
A 3.36		Liten avvikelse	5 884 kr	3 678 kr	9 562 kr
A 3.37		Utanför planlagt område	5 884 kr	3 678 kr	9 562 kr
A 3.38	Balkonger eller Inglasning av balkonger >5 balkonger per hus, utan tekniskt samråd	Planenligt	8 091 kr	6 620 kr	14 710 kr
A 3.39		Liten avvikelse	11 768 kr	6 620 kr	18 388 kr
A 3.40		Utanför planlagt område	11 768 kr	6 620 kr	18 388 kr

* A3.1 till och med A3.24 omfattar även tillkommande bostad och lokal.

A 4 Bygglov och genomförande för skyltar och ljusanordningar				
Ärendetyp		Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma
A 4.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. 1-5 skyltar.	4 413 kr	2 942 kr	7 355 kr
A 4.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. 1-5 skyltar	9 562 kr	2 942 kr	12 504 kr
A 4.3	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. 6-10 skyltar	11 768 kr	3 678 kr	15 446 kr
A 4.4	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. 6-10 skyltar	19 123 kr	3 678 kr	22 801 kr
A 4.5	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. Fler än 10 skyltar.	22 065 kr	3 678 kr	25 743 kr
A 4.6	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan, utan tekniskt samråd. Fler än 10 skyltar.	26 478 kr	3 678 kr	30 156 kr

A 5 Bygglov och genomförande för andra anläggningar än byggnader, del 1		
Ärendetyp		Avgift
A 5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med lifftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering enl. tabell D1
A 5.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering enl. tabell D1
A 5.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvsdrift	Timdebitering enl. tabell D1
A 5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering enl. tabell D1
A 5.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering enl. tabell D1
A 5.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering enl. tabell D1

A 6 Bygglov och genomförande för andra anläggningar än byggnader, del 2					
Murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer (gäller ej vid en- och tvåbostadshus)					
Ärendetyp		Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma	
A 6.1	Anordnande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, kortare än 50 m, utan tekniskt samråd, per styck	Planenligt	8 091 kr	2 942 kr	11 033 kr
A 6.2		Liten avvikelse	16 181 kr	2 942 kr	19 123 kr
A 6.3		Utanför planlagt område	16 181 kr	2 942 kr	19 123 kr
A 6.4	Anordnande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, längre än 50 m, utan tekniskt samråd, per styck	Planenligt	11 033 kr	5 149 kr	16 181 kr
A 6.5		Liten avvikelse	19 123 kr	5 149 kr	24 272 kr
A 6.6		Utanför planlagt område	19 123 kr	5 149 kr	24 272 kr
A 6.7	Anordnande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, fler än 10 platser, utan tekniskt samråd	Planenligt	11 033 kr	5 149 kr	16 181 kr
A 6.8		Liten avvikelse	19 123 kr	5 149 kr	24 272 kr
A 6.9		Utanför planlagt område	19 123 kr	5 149 kr	24 272 kr
A 6.10	Anordnande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, färre än 10 platser, utan tekniskt samråd	Planenligt	8 091 kr	2 942 kr	11 033 kr
A 6.11		Liten avvikelse	16 181 kr	2 942 kr	19 123 kr
A 6.12		Utanför planlagt område	16 181 kr	2 942 kr	19 123 kr
A 6.13	Anordnande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation, sopskåp molok, återvinningsplats och dyl.lik, utan tekniskt samråd, per styck	Planenligt	8 091 kr	2 942 kr	11 033 kr
A 6.14		Liten avvikelse	16 181 kr	2 942 kr	19 123 kr
A 6.15		Utanför planlagt område	16 181 kr	2 942 kr	19 123 kr
A 6.16	Anordnande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mast eller torn, utan tekniskt samråd, per styck	Planenligt	16 917 kr	2 942 kr	19 859 kr
A 6.17		Liten avvikelse	27 949 kr	2 942 kr	30 891 kr
A 6.18		Utanför planlagt område	27 949 kr	2 942 kr	30 891 kr

A 7 Nytt lov inom ramen för tidigare beviljat lov		
Ärendetyp		Avgift
A 7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov , inom ramen för tidigare beviljat lov	9 562 kr
A 7.2	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär inom ramen för tidigare beviljat lov	9 562 kr
A 7.3	Ny prövning på grund av liten ändring från tidigare beviljat beslut om lov	9 562 kr
A 7.4	Ny prövning på grund av att tiden för lovet har gått ut innan färdigställande	Timdebitering enl. tabell D1 (minimum 2 timmar)

A 8 Anmälningsspliktig ombyggnad av byggnader		
Ärendetyp		Avgift
A 8.1	Ombyggnad ≤100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	8 826 kr
A 8.2	Ombyggnad 101-500 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	14 710 kr
A 8.3	Ombyggnad 501-1000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	26 478 kr
A 8.4	Ombyggnad >1000 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	59 576 kr

A 9 Anmälningsspliktiga åtgärder för en- och tvåbostadshus		
Vid fler åtgärder A9.1-A9.7 kan tabell A8 "Anmälningsspliktig Ombyggnad av byggnader" användas.		
Ärendetyp		Avgift
A 9.1	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	4 413 kr
A 9.2	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	5 884 kr
A 9.3	Installation eller väsentlig ändring av hiss för bostadsanpassning, utan tekniskt samråd, per hus	5 884 kr
A 9.4	Installation av eldstad eller anslutning kommunalt VA, utan tekniskt samråd	2 942 kr
A 9.5	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	5 884 kr
A 9.6	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vatten och avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	5 884 kr
A 9.7	Oljeavskiljare	2 942 kr
A 9.8	Fettavskiljare	2 942 kr
A 9.9	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar byggnadens brandskydd, utan tekniskt samråd	5 884 kr
A 9.10	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd (Attefall)	8 826 kr
A 9.11	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd (Attefall)	13 239 kr
A 9.12	Göra sådan anmälningsspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st 1 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd (Attefall)	8 826 kr
A 9.13	Bygga sådan anmälningsspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st 2 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd (Attefall)	8 826 kr
A 9.14	Sådan anmälningsspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd (Attefall)	13 239 kr

A 10 Anmälningspliktiga åtgärder, för andra byggnader än en- och tvåbostadshus			
Vid fler åtgärder A10.3-A10.16 kan tabell A8 "Anmälningspliktig ombyggnad av byggnader" användas.			
Ärendetyp			Avgift
A 10.1	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd		11 033 kr
A 10.2	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd		21 330 kr
A 10.3	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd, per hus		8 091 kr
A 10.4	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd, per hus		18 388 kr
A 10.5	Installation eller väsentlig ändring av hiss/hus, utan tekniskt samråd, per hus		13 239 kr
A 10.6	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd (bostadsanpassning), per hus		5 884 kr
A 10.7	Installation av eldstad, eller anslutning VA, utan tekniskt samråd, per hus		2 942 kr
A 10.8	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd, per hus		18 388 kr
A 10.9	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd, per hus		8 091 kr
A 10.10	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd, per hus		18 388 kr
A 10.11	Oljeavskiljare, per styck		2 942 kr
A 10.12	Fettavskiljare, per styck		2 942 kr
A 10.13	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd, per fastighet		8 091 kr
A 10.14	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd, per fastighet		18 388 kr
A 10.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar byggnadens brandskydd, utan tekniskt samråd, per hus		8 091 kr
A 10.16	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar byggnadens brandskydd, med tekniskt samråd, per hus		18 388 kr
A 10.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd, per hus		19 859 kr
A 10.18	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd, per hus		30 891 kr
A 10.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd, per vindkraftverk		17 652 kr
A 10.20	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd, per vindkraftverk		34 569 kr

A 11 Marklov				
Gäller ej vid en- och tvåbostadshus				
Ärendetyp		Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma
A 11.1	Marklovppliktigt åtgärd, utan tekniskt samråd	5 149 kr	6 620 kr	11 768 kr
A 11.2	Marklovppliktigt åtgärd, med tekniskt samråd	5 149 kr	14 710 kr	19 859 kr
A 11.3	Marklov, trädfallning	Timdebitering enl. tabell D1 (minimum 2 timmar)		

A 12 Rivningslov				
Gäller ej vid en- och tvåbostadshus				
Ärendetyp		Avgift Bygglov	Avgift Genomförande	Avgift Totalsumma
A 12.1	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	9 562 kr	6 620 kr	16 181 kr
A 12.2	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	9 562 kr	16 917 kr	26 478 kr
A 12.3	Mycket enkla byggnader som kräver rivningslov utan tekniskt samråd	3 678 kr	2 207 kr	5 884 kr

A 13 Förhandsbesked och Strandskydd			
Ärendetyp			Avgift
A 13.1	Förhandsbesked (per huvudbyggnad och både vid positiva och negativa beslut)	Inom planlagt område	18 388 kr
A 13.2		Utanför planlagt område	27 214 kr
A 13.3	Strandskyddsdispens	Utdökning av gällande dispens	12 504 kr
A 13.4		Ny dispens	18 388 kr
A 13.5		Avskrivning strandskyddsdispens	2 942 kr
A 13.6	Tillsyn strandskydd	Timdebitering enl. tabell D1	

A 14 Villkorsbesked		
Ärendetyp		Avgift
A 14.1	Villkorsbesked	Timdebitering enl. tabell D1

A 15 Ingridandebesked		
Ärendetyp		Avgift
A 15.1	Ingridandebesked	Timdebitering enl. tabell D1

A 16 Extra tekniskt samråd, startbesked mm för en- och tvåbostadshus		
Ärendetyp		Avgift
A 16.1	Extra arbetsplatsbesök eller slutsamråd, per styck	5 884 kr
A 16.2	Extra tekniskt samråd, en- och tvåbostadshus, per styck	2 942 kr
A 16.3	Extra startbesked, per styck	2 942 kr
A 16.4	Interimistiskt slutbesked, per styck	2 942 kr
A 16.5	Förlängning av interimistiskt slutbesked, per styck	1 471 kr
A 16.6	Delslutbesked, per styck	2 942 kr
A 16.7	Utse ny kontrollansvarig, per styck	1 471 kr
A 16.8	Kompletterande villkor efter startbesked, 1-2 bostadshus, per styck	2 942 kr

A 17 Extra tekniskt samråd, startbesked m.m. för byggnader som inte är en- och tvåbostadshus		
Ärendetyp		Avgift
A 17.1	Extra arbetsplatsbesök eller slutsamråd, per styck	8 826 kr
A 17.2	Extra tekniskt samråd, per styck	5 884 kr
A 17.3	Extra startbesked, per styck	5 884 kr
A 17.4	Interimistiskt slutbesked, per styck	5 884 kr
A 17.5	Förlängning av interimistiskt slutbesked, per styck	1 471 kr
A 17.6	Delslutbesked, per styck	5 884 kr
A 17.7	Utse ny kontrollansvarig, per styck	1 471 kr
A 17.8	Kompletterande villkor efter startbesked, övriga byggnader, per styck	2 942 kr

A 18 Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)		
Ärendetyp		Avgift
A 18.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
A 18.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering enl. tabell D1

A 19 Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder		
Ärendetyp		Avgift
A 19.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder, exempelvis förmöten.	Timdebitering enl. tabell D1

A 20 Avskrivning, Avvisning och Avslag		
Ärendetyp		Avgift
A 20.1	Avskrivning (Återkallad ansökan) Avgift för Avskrivning (återkallad ansökan) tas inte ut i tidigt skede av handläggningen utan först när antingen grannar har underrättats om ansökan, ärendet har skickats på remiss eller anmälts till byggnadsnämnden.	2 942 kr
A 20.2	Avvisning	1 471 kr
A 20.3	Avslag	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

Taxetabell - Nybyggnadskartor

Stadsbyggnadsnämnden anger riktlinjer för när nybyggnadskartor ska upprättas. För upprättande av nybyggnadskarta debiteras fast avgift enligt tabell nedan. Avgiften utgår från beräknad genomsnittlig handläggningstid för respektive ärendetyp. För fler än en fastighet eller fastigheter med en yta som överstiger 15 000 kvm kan fler än en karta krävas. Debitering sker då per kartunderlag.

En normal nybyggnadskarta innehåller fastighetsgränser, höjder, befintliga byggnader, planinformation och anslutningspunkter. Kartan är kontrollerad i fält och är giltig i två år.

En enkel nybyggnadskarta innehåller fastighetsgränser, höjder och befintliga byggnader. Kartan kontrolleras i fält vid behov och är giltig i två år.

Kartutdrag används för nybyggnad som ersätter befintlig byggnad, murar och plank, ändrade marknivåer, bygglov för tillfälliga åtgärder (tidsbegränsade lov), altaner som inte bedöms vara tillbyggnad, balkonger (som placeras långt från gräns, inte påverkar underliggande mark eller bedöms som tillbyggnader), förhandsbesked, skyltar på allmänplatsmark.

Mervärdesskatt kan i vissa fall tillkomma på nedanstående avgifter.

A 21 Upprättande av nybyggnadskarta			
Ärendetyp		Avgift	
A 21.1	Normal nybyggnadskarta för nybyggnad och större tillbyggnad. Fastighetens yta ≤5000kvm.	Nyupprättande av normal nybyggnadskarta	9 562 kr
A 21.2	Normal nybyggnadskarta för nybyggnad och större tillbyggnad. Fastighetens yta 5001-15000kvm.	Nyupprättande av normal nybyggnadskarta	16 181 kr
A 21.3	Enkel nybyggnadskarta för tillbyggnad av en och två bostadshus, för ny- och tillbyggnad av komplementbyggnad eller andra små byggnader samt för mindre ändringar av övriga byggnader.	Nyupprättande av enkel nybyggnadskarta	5 149 kr
A 21.4	Kartutdrag	Nyupprättande av kartutdrag	1 471 kr
A 21.5	Komplettering av gällande enkel- eller normal nybyggnadskarta. (OBS - kan bara beställas om särskilt avtal gällande parallella processer finns upprättat)	Komplettering	2 942 kr
A 21.6	Nybyggnadskarta med ej lagakraftvunna planbestämmelser. Varje leverans av karta i olika planskede debiteras separat. (OBS - kan bara beställas om särskilt avtal gällande parallella processer finns upprättad)	Komplettering	2 942 kr

Taxetabell - Utstakning och lägeskontroll

Utsakning

Avgift för utstakning debiteras per utstakningstillfälle, med en fast avgift, enligt tabell nedan. I avgiften ingår en byggnad, om flera byggnader ska sättas ut vid samma tillfälle, debiteras dessa extra per byggnad enligt taxan för tillägg. I avgiften för utstakning ingår markering av en bygghäls, som redovisas i läge och höjd på utstakningsskissen.

Utsakning kan utföras av stadsbyggnadsnämndens personal eller annan som byggherren föreslår. För varje ärende, där byggherren föreslagit annan än stadsbyggnadsnämndens personal, fordras anmälan till och godkännande av stadsbyggnadsnämnden.

Om utstakning utförs av annan än stadsbyggnadsnämndens personal, tas avgift ut för underlagsdata, beräkning, grundmaterial med mera med 20 procent av den avgift som skulle utgått om kommunen utfört arbetet.

I de flesta fall tillkommer mervärdesskatt på nedanstående avgifter.

A 22 Utsakning		
Ärendetyp		Avgift
A 22.1	Utsakning nybyggnad	Grovutstakning 5 149 kr
A 22.2	31-500 kvm (BYA + OPA), en byggnad	Finutstakning 8 826 kr
A 22.3	Utsakning nybyggnad	Grovutstakning 7 355 kr
A 22.4	≥501 kvm (BYA+OPA), en byggnad	Finutstakning 11 768 kr
A 22.5	Utsakning enstaka komplementbyggnad och andra små enkla byggnader/tillbyggnader	Grovutstakning 4 413 kr
A 22.6	≤30 kvm (t.ex. attefall, garage, uthus, transformatorstation)	Finutstakning 6 620 kr
A 22.7	Utsakning tillbyggnad ≤500 kvm (BYA+OPA)	Grovutstakning 5 149 kr
A 22.8	Utsakning tillbyggnad ≥501 kvm (BYA+OPA)	Grovutstakning 7 355 kr
A 22.9	Tillägg utstakning per byggnad/tillbyggnad ≤500 kvm (BYA + OPA)	Grovutstakning 1 471 kr
A 22.10	vid ett och samma tillfälle inom samma bygglov	Finutstakning 2 942 kr
A 22.11	Tillägg utstakning per byggnad/tillbyggnad ≥501 kvm (BYA + OPA)	Grovutstakning 2 207 kr
A 22.12	vid ett och samma tillfälle inom samma bygglov	Finutstakning 4 413 kr
A 22.13	Gränsanvisning startkostnad inkl. linje mellan 2st punkter	Gränsanvisning 4 413 kr
A 22.14	Tillägg per tillkommande punkt på samma fastighet vid ett och samma tillfälle	Gränsanvisning 736 kr
A 22.15	Övrig inmätning/utsakning (tex plank, mur, arbetspunkt), handläggningskostnad per timma, minsta debitering 3 timmar	Timdebitering enl. tabell D1

Lägeskontroll

Avgift för lägeskontroll debiteras per kontrolltillfälle, med en fast avgift enligt tabell nedan. I avgiften ingår en byggnad, om flera byggnader skall mätas in vid samma tillfälle, debiteras dessa extra per byggnad enligt taxan för tillägg. Lägeskontroll kan utföras av stadsbyggnadsnämndens personal eller annan som byggherren föreslår. För varje ärende, där byggherren föreslagit annan än stadsbyggnadsnämndens personal, fordras anmälan till och godkännande av stadsbyggnadsnämnden.

Om lägeskontrollen utförs av annan än stadsbyggnadsnämndens personal, tas avgift ut för bearbetning av inkommet material med 20 procent av den avgift som skulle utgått om kommunen utfört arbetet.

I de flesta fall tillkommer mervärdesskatt på nedanstående avgifter.

A 23 Lägeskontroll		
Ärendetyp		Avgift
A 23.1	Lägeskontroll nybyggnad/tillbyggnad 31-500 kvm (BYA + OPA), en byggnad	5 149 kr
A 23.2	Lägeskontroll nybyggnad/tillbyggnad ≥501 kvm (BYA+OPA), en byggnad	7 355 kr
A 23.3	Lägeskontroll enstaka komplementbyggnad/tillbyggnad och andra små enkla byggnader ≤30 kvm (t.ex. attefall, garage, uthus, transformatorstation)	4 413 kr
A 23.4	Tillägg lägeskontroll per byggnad/tillbyggnad ≤500 kvm (BYA + OPA) vid ett och samma tillfälle inom samma bygglov	1 471 kr
A 23.5	Tillägg lägeskontroll per byggnad/tillbyggnad ≥501 kvm (BYA + OPA) vid ett och samma tillfälle inom samma bygglov	3 678 kr
A 23.6	Lägeskontroll övrigt (tex plank, mur, skyllt), handläggningskostnad per timma, minsta debitering 3 timmar	Timdebitering enl. tabell D1

A 24 Fristående sakkunnig	
Ärendetyp	
A 24.1	Om utstakning och lägeskontroll utförs av annan än byggnadsnämndens personal, tas avgift ut för underlagsdata, beräkning, beredning av inkommet material mm, med 20% av den avgift som skulle utgått om kommunen utfört arbetet.

Taxetabell - Fastighetsrättsliga åtgärder

För fastighetsbildning, t.ex. avstyckning, fastighetsreglering och fastighetsbestämning, finns särskild taxa, beslutad av lantmäterimyndigheten.

För övriga fastighetsrättsliga uppdrag tillämpas taxa för fastighetsrättsliga åtgärder nedan.

Mervärdesskatt kan tillkomma på nedanstående avgifter.

A 25 Fastighetsrättsliga åtgärder		
Ärendetyp		Avgift
A 25.1	Fastighetsrättsliga åtgärder	Timdebitering enl. tabell D1

Taxetabell - Planbesked, detaljplaner och områdesbestämmelser

Avgift för planbesked debiteras sökande efter ansökan. Avgifter för detaljplanearbete debiteras löpande och regleras som huvudregel genom avtal mellan exploatör och kommunen. Kostnader för nödvändiga utredningar tillkommer. Stadsbyggnadsnämnden har till uppgift att bestämma vilka utredningar som krävs för att upprätta detaljplan eller områdesbestämmelse.

B 1 Planbesked, program, detaljplaner och områdesbestämmelser		
	Ärendetyp	Avgift
B 1.1	Planbesked	44 130 kr
B 1.2	Program, detaljplaner och områdesbestämmelser	Timdebitering enl. tabell D1
B 1.3	Tillkommande handläggningskostnad per timme	Timdebitering enl. tabell D1

Taxetabell - Kartor och geodata

Kommunens kartmaterial är upphovsrättsligt skyddat. Vid upplåtelse av kommunalt kartmaterial överläts normalt endast rätten att nyttja materialet för visst ändamål (icke exklusiv rätt). Nyttjanderätten begränsas normalt i tid och till visst angivet ändamål. Nyttjanderätt regleras via beställningsformulär vid beställning.

Vid varje beställning debiteras en startavgift om en halvtimmes tidsersättning. För varje påbörjad halvtimme därutöver debiteras tidsersättning. Debiteringen inkluderar guidning av kund, ärenderegistrering, fakturering och leverans.

Nedanstående taxa tillämpas för tillfälliga nyttjare av det kommunala kartmaterialet vid försäljning av enstaka kartor. Vid samtidig beställning av kartor eller andra tjänster som överstiger 20 000 kronor kan särskild överenskommelse träffas om avgiften (timdebitering enligt tidsersättning).

Mervärdesskatt kan i vissa fall tillkomma på nedanstående avgifter.

C 1 Geodata			
Ärendetyp		Avgift	
C 1.1	Baskarta Innehåll i kartan, digital information	Byggnader	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.2		Topografiska objekt	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.3		Vägar, jämvägar	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.4		Höjdinformation	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.5	Översiktlig karta		Timdebitering enl. tabell D1
C 1.6	Stadskarta		Timdebitering enl. tabell D1
C 1.7	Digital 3D-karta	Byggnader	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.8		Laserdata (DSM)	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.9		Höjdgrid (DTM)	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.10	Digitalt ortofoto	Upplösning 0,16	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.11		Upplösning 0,25	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.12		Upplösning 0,5	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.13	Karta/ortofoto/flygbild på papper Tidsersättning tas ut för layout- och bildbehandling i förekommande fall. Materialkostnad kan tillkomma.	Papper	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.14		Annat media enligt överenskommelse	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.15	Utskrift på papper Materialkostnad kan tillkomma.	Text och linjer	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.16		Täckande utskrift (ytor, raster)	Timdebitering enl. tabell D1
C 1.17	Geodata för extern tryckning		Timdebitering enl. tabell D1
C 1.18	Månadsavgift abonnemang för åtkomst till digitala bygglovhandlingar.		Enligt licensavtal
C 1.19	Publicering på internet Utdrag av kartor i rasterformat		Timdebitering enl. tabell D1
C 1.20	Digital adressinformation Adresspunkt inklusive koordinat		Timdebitering enl. tabell D1
C 1.21	Snebild/fotografi (digital bild)		Timdebitering enl. tabell D1

C 2 Fastighetskarta		
Ärendetyp		Avgift
C 2.1	Fastigheter och rättigheter	390 kronor per ha

Taxetabell - Handläggningskostnad per timme

Tidersättning används vid beräkning av avgift då avtal tecknas samt i övrigt om åtgärd eller beslut inte kan avgiftsbestämmas med rimligt resultat enligt de i taxan förekommande tabellerna. I sådana fall beräknas avgiften utifrån den handläggningstid som krävs för att utföra åtgärden.

Tidersättning utgår med avgift motsvarande handläggningskostnad i kronor per timme enligt nedanstående tabell. Minsta debiterbara tid är 0,5 timme om inget annat anges.

Mervärdesskatt kan i vissa fall tillkomma på nedanstående avgifter.

D 1 Handläggningskostnad		
Ärendetyp		Avgift
D 1.1	Handläggningskostnad per timma	1 471 kr

Taxetabell - Brandfarliga och explosiva varor m.m.

Gäller endast ansökan från Räddningstjänsten i Storgöteborg.

Avgiften tas ut som tidersättning enligt 27 § Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Göteborgs
Stad

TAXA FÖR GÖTEBORGS BYGGNADSNÄMND'S VERKSAMHET

**Förtydligande:
Denna taxa gäller endast ärenden som
handläggs enligt PBL87**

Innehållsförteckning

Taxebestämmelser	3
1. Inledande bestämmelser	3
2. Allmänna bestämmelser	3
2.1 Beräkning av avgift	3
2.2 Betalning av avgift	4
2.3 Dröjsmålsränta	4
2.4 Upplysning om överklagande	4
2.5 Olovligt byggande m m	4-5
3. Särskilda bestämmelser	5
3.1 Återbetalning och avräkning	5
3.2 Återtaget och avvisat lovärende	5
3.3 Mervärdesskatt	5
Formler för beräkning av avgift	6

Tabeller

Tabell 1	Objektsfaktor (OF)	7
Tabell 2	Bygglov för byggnader	9
Tabell 3	Underrättelse till sakägare m fl - grannehörande	10
Tabell 4	Bygglov för skyltar och ljusanordningar	12
Tabell 5	Marklov	13
Tabell 6	Rivningslov	13
Tabell 7	Återkallad ansökan, avvisat ärende, avslag	13
Tabell 8	Bygg- och rivningsanmälan för byggnader	15
Tabell 9	Bygglov, bygg- och rivningsanmälan för anläggningar	16
Tabell 10	Godkännande av sakkunnig kontrollant för obligatorisk ventilationskontroll (OVK)	17
Tabell 11	Hissar och andra motordrivna anordningar	17
Tabell 12	Brandfarlig vara	18
Tabell 13	Planavgift	20
Tabell 14	Nybyggnadskarta	21
Tabell 15	Utstakning	22
Tabell 16	Lägeskontroll	23
Tabell 17	Tillfälligt nyttjande av analoga och digitala kartor	24-25
Tabell 18	Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt	26
Tabell 19	Utritning av karta	26
Tabell 20	Arkivservice	27-28
Tabell 21	Tidersättning	29

Stadsbyggnadskontoret

Box 2554, 403 17 Göteborg. Telefon 031 – 368 00 00. Fax 031 – 711 45 21. Besöksadress: Köpmansgatan 20
E-post: sbk@sbk.goteborg.se. Webbplats: www.goteborg.se

Taxebestämmelser

Taxan består av dessa bestämmelser och tillhörande tabeller.

1. Inledande bestämmelser

För åtgärder enligt plan- och bygglagen (PBL) erläggs avgift enligt denna taxa.

De åtgärder som avses är:

- ärenden angående bygglov och förhandsbesked om bygglov
- ärenden angående strandskydd
- ärenden angående skyltar och ljusanordningar
- kommunicering av ärende med sakägare m fl – grannhörande
- ärenden föranledda av bygg- och rivningsanmälan
- upprättande av detaljplan, områdesbestämmelser och fastighetsplan
- upprättande av nybyggnadskarta
- utstakning
- annan tids- eller kostnadskrävande åtgärd eller annat uppdrag

Taxan omfattar även andra avgifter i byggnadsnämndens verksamhet såsom:

- godkännande av lokal behörighet enligt förordningen om funktionskontroll av ventilationssystem.
Vad menas med lokal behörighet.
- ärenden enligt förordningen om hissar och vissa andra motordrivna anordningar
- ärenden enligt lagen och förordningen om brandfarliga och explosiva varor
- mätningstekniska tjänster och kartor
- arkivservice

2. Allmänna bestämmelser

2.1 Beräkning av avgift

Avgiften för en viss åtgärd beräknas genom att ett grundbelopp multipliceras med för ärendet tillämpliga handläggnings- och objektsfaktorer enligt tabellerna i denna taxa. För vissa åtgärder debiteras också tiderättning. Formler för beräkning av avgift finns på sid. 6. Exempel på avgifter finns i bilagan till denna taxa.

Avgiften beräknas enligt den taxa som gäller vid tidpunkten för beslut eller då beställd åtgärd slutförts.

Om byggnadsnämnden finner att det finns särskilda skäl, som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, kan nämnden besluta om en sådan.

Om en åtgärd inte kan hänföras till tabellerna, beslutar byggnadsnämnden om skälig avgift grundad på tiderättning. Avgift för negativt beslut får inte överstiga avgift för positivt beslut. Avgifterna får inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för åtgärderna.

2.2 Betalning av avgift

Sökanden/beställaren betalar via faktura så snart denne fått byggnadsnämndens beslut, beställd handling eller resultatet av vidtagen åtgärd.

Vid bygglov tas avgiften ut efter nämndens beslut i bygglovärendet och vid bygganmälan efter nämndens beslut om kontrollplan. Avgift får tas ut i förskott. Uttag av planavgift se tabell 13.

2.3 Dröjsmålsränta

Betalas inte avgift vid den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen från förfallodagen tills betalning sker.

2.4 Upplysning om överklagande

Kommunfullmäktiges **beslut om taxa** kan överklagas i den ordning som föreskrivs för laglighetsprövning enligt kommunallagen 10 kap (PBL 13 kap 1 §).

Byggnadsnämndens **beslut om debitering** kan överklagas genom förvaltningsbesvär. Den som vill överklaga skall lämna handlingarna till byggnadsnämnden inom tre veckor från den dag klaganden fått del av beslutet. Byggnadsnämnden prövar om överklagandet gjorts i rätt tid. Härefter överlämnas handlingarna till länsstyrelsen, som har att pröva överklagandet, som första instans.

2.5 Olovligt byggande m m

Utför någon utan lov en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov eller marklov, skall byggnadsavgift tas ut. Byggnadsavgiften skall bestämmas till ett belopp som motsvarar fyra gånger den avgift som enligt taxan skulle ha betalats om lov till samma åtgärd hade meddelats. Byggnadsavgiften skall dock bestämmas till minst 1/20 prisbasbelopp.

Är överträdelsen ringa, kan byggnadsavgiften bestämmas till ett lägre belopp eller ingen avgift.

Utöver byggnadsavgift kan enligt PBL 10 kap 7 § även tilläggsavgift tas ut om åtgärden innebär att en byggnad uppförs, en tillbyggnad görs, en byggnad helt eller till viss del tas i anspråk eller inreds för ett väsentligen annat ändamål än det för vilket byggnaden eller byggnadsdelen senast har använts eller för vilket bygglov har lämnats eller att en byggnad rivs. Beträffande avgiftens storlek se 7 §.

Byggnadsavgift och tilläggsavgift tas ut enligt PBL 10 kap 4 och 7 §. Byggnadsavgiften beslutas av byggnadsnämnden och tilläggsavgiften beslutas av länsrätten efter ansökan från byggnadsnämnden. Båda avgifterna erläggs till länsstyrelsen. Endast byggnadsavgiften tillfaller byggnadsnämnden.

Särskild avgift enligt PBL 10 kap 6 § tas ut om överträdelse sker genom att arbete utförs utan att det finns någon kvalitetsansvarig enligt PBL 9 kap 13 §, någon underlåter att göra bygg- eller rivningsanmälan när sådan anmälan skall göras eller arbete utförs i strid mot något beslut som byggnadsnämnden har meddelat enligt lag.

Den särskilda avgiften skall bestämmas till minst 1/20 prisbasbelopp och högst ½ prisbasbelopp. Är överträdelsen ringa, behöver avgift inte tas ut.

3. Särskilda bestämmelser

3.1 Återbetalning och avräkning

För bygg- och rivningsanmälan gäller, om sökanden så begär, att nämnden skall återbetala avgifter som betalats i förskott för åtgärder som inte utförts.

Om åtgärder avseende bygg- och rivningsanmälan eller utstakning inte utförts i den utsträckning som beslutats, och sökanden inte har någon skuld i detta skall avgift inte utgå. Om slutlig avgift för byggsamråd och upprättande av kontrollplan avviker från i förskott erlagd avgift, skall avräkningen ske senast när slutbeviset utfärdas.

3.2 Återtaget och avvisat lovärende

När ett ärende återtas av sökanden eller när byggnadsnämnden avvisar ett ärende, tas en avgift för utfört arbete inklusive arkivering ut.

3.3 Mervärdesskatt

Avgifter för myndighetsutövning är momsbefriade. I de fall moms skall utgå, tillkommer denna utöver angivna priser.

Moms tillkommer med 25 % för lägeskontroll, för tillfälligt nyttjande av analoga och digitala kartor, för markering och inmätning av tillfällig mätpunkt och för utritning av karta.

Formler för beräkning av avgift

Avgiften för de olika åtgärderna beräknas enligt de formler som finns i rubriken till varje tabell.

Följande faktorer finns i taxan:

G = Grundbelopp

OF = Objektsfaktor för area

HF = Handläggningsfaktor för lov- och anmälningsärenden, ärenden om godkännande av sakkunnig kontrollant OVK och brandfarlig vara

PF = Planfaktor för områdesbestämmelser, detalj- och fastighetsplan

KF = Kartfaktor för nybyggnadskarta

MF = Mättningsfaktor för utstakning och lägeskontroll

Grundbeloppet (G) = 41 SEK ingår i samtliga formler

Tabell 1 visar **objektsfaktor (OF)**, som varierar beroende på objektets area.

Handläggningsfaktorernas (HF) storlek för åtgärder som utförs i olika ärenden framgår av respektive tabell.

Exempel på beräkning av avgift för bygglov:

Nybyggnad av ett enbostadshus med area 175 m² i enlighet med gällande detaljplan.

Grundbeloppets storlek finns angivet ovan

Objektsfaktor enligt tabell 1 vid 175 m² är 8.

Tabell 2 ger handläggningsfaktorer för de åtgärder som vidtas i ärendet om bygglov.

Åtgärd	Handläggningsfaktor (HF)
Administration inkl. arkivering	5
Planprövning	2
Förbesiktning	3
Byggnaden	5
Tomten	5
SUMMA	20

FORMEL: $G \times OF \times HF$ översatt i detta exempel $41 \times 8 \times 20$

Avgifter för nybyggnadskarta, bygganmälan, utstakning och lägeskontroll tillkommer. Planavgift tas endast ut för ärenden som berör planer enligt PBL.

Om ärendet inte stämmer helt med gällande detaljplan, men avvikelserna ändå kan anses vara i enlighet med planens syfte, tillkommer avgift för mindre avvikelse (tabell 2 HF = 3) samt avgift för hörande av grannar (tabell 3 Underrättelse till sakägare m fl – grannhörande).

Tabeller

Tabell 1 Objektsfaktor (OF)

Nedanstående OF ska multipliceras med faktor för relevant åtgärd enligt tabeller i ärenden rörande lov, bygg- och rivningsanmälan, detalj- och fastighetsplan samt områdesbestämmelser.

Area m ²	OF	Area m ²	OF	Area m ²	OF
1 – 20	3	801 – 1 000	23	8 001 – 10 000	101
21 – 40	4	1 001 – 1 200	26	Härutöver + 2 /1 000m ²	
41 – 70	5	1 201 – 1 500	30		
71 – 130	6	1 501 – 1 800	34		
131 – 160	7	1 801 – 2 200	39		
161 – 200	8	2 201 – 2 600	44		
201 – 240	9	2 601 – 3 000	48		
241 – 280	10	3 001 – 3 500	53		
281 – 350	12	3 501 – 4 000	58		
351 – 450	14	4 001 – 5 000	64		
451 – 600	17	5 001 – 6 000	72		
601 – 800	20	6 001 – 8 000	85		

OF för mindre komplementbyggnader och oisolerade byggnader utan installationer över 600 m² beräknas 0,6 x ärendets area.

Exempel: Areal 4 050 m² x **0,6** = 2 430 vilket ger OF 44.

Avgift för bygglov	beräknas efter bruttoarean (BTA) + öppenarean (OPA)
Avgift för bygganmälan	beräknas efter BTA + OPA
Planavgift	beräknas efter BTA + OPA (över 10 000 m ² höjs OF med 2 per 1 000 m ²)
Mättningsavgift	beräknas efter byggnadsarean (BYA) + OPA
Kartavgift	beräknas efter markarean

Vid beräkning av BTA, OPA och BYA skall mätreglerna enligt Svensk Standard SS 02 10 53 gälla i tillämplig omfattning. Areal bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger.

I de fall ärendet har **flera byggnader av samma typ** beräknas areafaktorn efter dessa byggnaders totala BTA och OPA enligt tabell 1.

Om ett ärende innehåller **flera olika hustyper** räknas sammanlagda arean för varje hustyp för sig.

Tabell 2

PBL 3 kap

Krav på byggnader m m.

- 1 § Byggnader skall **placeras och utformas** på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Byggnader skall ha en **yttre form och färg** som är estetiskt tilltalande, lämplig för byggnaderna som sådana och som ger en god helhetsverkan.
- 2 § Byggnader skall **placeras och utformas** så att de eller deras avsedda användning inte inverkar menligt på trafiksäkerheten eller på annat sätt medför fara eller betydande olägenheter för omgivningen. Inverkan på grundvattnet som kan vara skadlig för omgivningen skall begränsas. I fråga om byggnader som skall placeras under markytan skall dessutom i skälighetsomfattning beaktas att användningen av marken över byggnaderna inte försvåras.
- 10 § Ändringar av byggnad skall utföras **varsamt** så att byggnadens karaktärsdrag beaktas och dess byggnadstekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden tas till vara.

Avgift för ändring av byggnad för **annat ändamål** liksom avgift för **tidsbegränsat bygglov** beräknas enligt tabell 2.

PBL 8 kap 1 §.

Bygglov krävs för att:

- 1 **uppföra byggnader**
- 2 **göra tillbyggnader**
- 3 ta i anspråk eller inreda byggnader helt eller till viss del för **väsentligen annat ändamål** än det för vilket byggnaden senast har använts eller för vilket bygglov har lämnats.
- 4 göra sådana ändringar av byggnader som innebär att det **inreds någon ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal** för handel, hantverk eller industri.

I fråga om **ekonomibyggnader** för jordbruk, skogsbruk eller därmed jämförlig näring inom områden som inte omfattas av detaljplan krävs bygglov endast för åtgärder som anges i första stycket 3.

PBL 8 kap 14 §.

Kan bygglov inte lämnas pga bestämmelserna i 11 eller 12 §§ får **tidsbegränsat bygglov** lämnas, om sökanden begär det. Sådant lov skall lämnas om den sökta åtgärden har stöd i en detaljplanebestämelse om tillfällig användning av byggnad eller mark. Lovet skall lämnas för högst 5 år och kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i sänder. Den sammanlagda tiden får dock inte överstiga 10 år.

Vid sk **förnyat lov** (där bygget inte påbörjats inom 2 år), vid **ändring i lov** samt vid **förlängning av tidsbegränsat bygglov** omfattar prövningen i normalfallet planen och administration. Möjlighet finns att debitera timtid för handläggning och för administration 1 timma om arean ger orimlig avgift i förhållande till insats. Har planen ändrats prövas ärendet på nytt.

Tabell 2

Bygglov för byggnader

PBL kap 3 och 8

Avgift = G x OF x HF.

(OF enligt tabell 1)

Åtgärd	Handläggningsfaktor (HF)
Administration inkl arkivering	5
Planen	
Planprövning ¹⁾	2
Lämplighetsprövning inom detaljplan – vid mindre avvikelse	3
Lämplighets-/lokaliseringsprövning utom detaljplan – vid bygglov miljö- och omgivningspåverkan	5
Kontroll av överensstämmelse mot givet förhandsbesked	2
Förbesiktning	
Platsbesök	3
Byggnaden	
Yttre utformning, färgsättning och placering	5
Tomten	
Tomts ordnande	
Enkel kontroll av grundläggning och dagvattenanslutning	
Markmiljöundersökning	
Fyllning och schaktning (då marklov ej erfordras)	
Utfart, parkering, utrymnings- och räddningsvägar	
Mättgranskning (läge och höjdhöjdskontroll)	5
Varsamhet vid ändring av byggnad	2

¹⁾ Vid beslut om **anstånd** utgår ingen avgift. Ny detaljplan upprättas.

För **aktualitetsprövning** av detaljplan där genomförandetiden har gått ut samt för prövning av **dispenser** beslutade enligt tidigare lagstiftning tas avgift ut som tidersättning.

Vid definition av byggnadshöjd, sluttningsvåning, källare mm skall beräkningsregler och definitioner enligt plan- och byggförordningen 9 § tillämpas.

Övriga avgifter = G x HF

Åtgärd	Handläggningsfaktor (HF) eller tidersättning
Förhandsbesked	Antal timmar (minst 1 timma)
Strandskyddsdispens ²⁾	100
Mindre fasadändring	25
Större fasadändring	50

²⁾ Miljöbalken 7 kap 13–18 §§

Administrationsavgift ingår i avgifterna för strandskyddsdispens och för mindre och större fasadändring

Tabell 3

Underrättelse till sakägare m fl – grannehörande

PBL 8 kap 22 §

Avgift = G x HF

	Handläggningsfaktor (HF)
Sakägare 1 – 5	20
Sakägare 6 – 10	40
Sakägare fler än 10	60
Kungörelse	50 + faktisk avgift för annons
Kontroll av grannehörande	20

Byggnadsnämnden ska bereda berörda sakägare m fl tillfälle att yttra sig om åtgärden innebär avvikelse från detaljplan eller områdesbestämmelser. Detsamma gäller om åtgärden ska utföras i ett område som inte omfattas av detaljplan, inte är kompletteringsåtgärd och inte heller är reglerat i områdesbestämmelser.

Om sökanden väljer att själv höra grannar, tas avgift ut för kontroll av grannehörandet.

Tabell 4

Exempel på vad som räknas som skylt eller skyltanordning:

- **Målning**
på fasad med reklam och/eller firmanamn
- **Pelare**
 - med ett eller flera företagsnamn
 - med logotype för viss firma med eller utan reklam
- **Skylt**
 - på stativ, fundament, husfasad
 - på mast eller pylon
- **Tavla**
på mark eller fasad för reklam (d v s skyltanordning) t ex **trekantspelare**, **ljusvitrin** eller **stadspelare** (utan nyttighet i form av toalett el dyl)
- **Vepa** på fasad

Samtliga kan vara belysta eller obelysta.

Exempel på vad som räknas som ljusanordning:

- **Fasadbelysning** såväl på byggnad som på annan yta

Vad innebär liten påverkan på stads- eller landskapsbilden?

En skylt som ingår i ett sammanhang. Den inordnar sig i en helhet som en bland flera med likartad utformning, storlek och/eller placering. Den utgör inte heller något dominerande blickfång.

Kommentar: Exempel kan vara en konsolhängd skylt utefter en butiksgata där det etablerade sättet att skylta är konsolhängda skyltar ovanför entréer. Eller en större skylt på en industribyggnads fasad där det etablerade sättet att skylta är stora skyltar på fasad.

Vad innebär stor påverkan på stads- eller landskapsbilden?

En skylt som i kraft av sin storlek, utformning och/eller placering avviker från helheten och/eller utgör ett markant blickfång.

Kommentar: En skylt kan ha stor omgivningspåverkan och fortfarande vara förenlig med PBL 3 kap 1 §, utifrån huset eller platsen/tomten, men i kraft av just detta utgöra ett markant blickfång.

Vid ny prövning av tidigare beviljat tidsbegränsat lov kan avgift beräknas enligt tidersättning.

Tabell 4

Bygglov för skyltar och ljusanordningar

Prövning skall ske som för byggnader enligt PBL 3 kap 14 §.

Avgift tas ut med hänsyn till åtgärderna och omgivningspåverkan.

$$\text{Avgift} = G \times HF$$

Administrationsavgift ingår i avgiften för skyltar och ljusanordningar.

Åtgärd	Liten påverkan på stads- eller landskapsbilden (HF)	Stor påverkan på stads- eller landskapsbilden (HF)
Prövning utan gällande skyltprogram		
Placering		
Utformning		
Miljö- och omgivningspåverkan	45	105
Därutöver per skylt	23	53
Prövning mot för fastigheten gällande skyltprogram	20	20
Därutöver per skylt	10	10
Remiss vägverket m fl	15	15

Åtgärd	Handläggningsfaktor (HF)
Förbesiktning per gång	20

Väsentlig ändring av skylt eller ljusanordning medför samma arbetsinsatser som vid ansökan om ny. Avgift tas därför ut som vid ny skylt eller ljusanordning.

Skylt i samband med bygge, max 15 m² är avgiftsfri. Är skylten större än 15 m² tas avgift ut enligt tabell 4.

Skyltprogram kan tas fram i samförstånd mellan fastighetsägaren och stadsbyggnadskontoret. Det består av dokument/ritning som visar var på fasaderna skyltar skall placeras och kan även innehålla principer för skyltars utformning. Avgiften reduceras om skyltprogrammet följs.

Om en skylt/pelare innehåller en **nyttighet**, tas avgift ut för nyttigheten enligt tabell 2 eller tidersättning. Exempel på nyttigheter är reklampelare med toalett, telefonkiosk med reklam-vitrin, informationstavla, väderskydd etc med reklam.

Tabell 5

Marklov

PBL 8 kap 9 och 18 §§

Avgift tas ut som tidersättning

Åtgärd	Tidersättning
Marklov såväl schakt som fyllning	Antal timmar (minst 1 timma)
Bygglov för schakt	Antal timmar (minst 1 timma)

Tabell 6

Rivningslov

PBL 8 kap 8 och 16 §§

Avgift = G x HF

Åtgärd	Handläggningsfaktor (HF)
Enbostadshus och mindre objekt	20
Större objekt	40

Tabell 7

Återkallad ansökan, avvisat ärende, avslag

Avgift tas ut för administration (1 timma) samt utförd prövning.

Åtgärd	Tidersättning
Återkallad ansökan (avskrivet ärende)	Antal timmar (minst 1 timma)
Avvisat ärende	Antal timmar (minst 1 timma)
Avslag såväl bygglov, marklov, rivningslov som förhandsbesked	Antal timmar (minst 1 timma)

Avgift för negativt beslut får inte överstiga avgift för positivt beslut.

Tabell 8

Debitering för bygganmälan grundad på area.

Administration debiteras **alltid**. (HF 5)

Genomgång av handlingar debiteras **alltid**. (HF 5)

Byggsamråd, beslut om kontrollplan, protokoll debiteras då samråd hållits. (HF 10)

Vissa entreprenörer har eget kvalitetssystem, är certifierade. Då tillämpas HF 6.

Telefonsamråd och protokoll (HF 4) skall kombineras med **beslut om kontrollplan** (HF 4) om telefonsamråd förekommit. (HF 4+4=8)

Beslut om kontrollplan (HF 4) debiteras då stadsbyggnadskontoret skapar kontrollplanen exempelvis vid garage där endast krav om utstakning eller lägeskontroll motiverar bygganmälan.

Slutbevis debiteras **alltid**. (HF 3)

Normal HF för nybyggnad av enbostadshus skall vara $5 + 5 + 10 + 3 = 23$

Normal HF för nybyggnad av garage skall vara $5 + 5 + 4 + 3 = 17$

Avgift för bygg och rivningsanmälan ($G \times OF \times HF$) kombineras med övriga avgifter ($G \times HF$) i följande två undantagsfall:

1. Avgift för godkännande av ej riksbehörig **kvalitetsansvarig** tas ut om certifierad kvalitetsansvarig saknas. ($G \times HF 20$)
Gäller ej ärenden där endast registrering av ej certifierad kvalitetsansvarig sker (tex eldstad, röckanal, carport).
2. Avgift tas ut vid beslut om **byggfelsförsäkring och färdigställandeskydd**. (Avgift för beslutet tas ut som tidersättning.)
Genomgång av handlingarna är avgiftsfri.

Övriga avgifter

Avgift för administration ingår i avgiften för **eldstad, röckanal**.

Timdebitering för **VVS-installation, VA-anläggning, ventilationsanläggning** tillämpas endast vid bygganmälan som gäller enbart installation/anläggning. Ett exempel är indragning av kommunalt VA. Både handläggningstid och tid för administration (1 timma) debiteras.

Timdebitering för **ändring av planlösning och ändring av bärande konstruktion** tillämpas endast vid bygganmälan som gäller enbart dessa åtgärder. Arbetet skall inte ha något samband med ändringsarbeten i övrigt där debitering med area är tillämplig. Både handläggningstid och tid för administration (1 timma) debiteras.

Tabell 8

Bygg- och rivningsanmälan för byggnader

PBL 9 kap m m.

Avgift = G x OF x HF.

(OF enligt tabell 1)

Åtgärder	Handläggningsfaktor (HF)
Administration inkl arkivering	5
Projektets art och omfattning Genomgång av bygg- och eller rivningsanmälan och tillhörande handlingar	5
Ställningstagande till kontroll och bestyrkandefrågor – Byggsamråd, protokoll och kontrollplan utan eget kvalitetssäkringssystem – Byggsamråd, protokoll och kontrollplan med eget kvalitetssäkringssystem	10 6
Telefonsamråd och protokoll	4
Beslut om kontrollplan	4
Godkännande av rivningsplan – Enbostadshus och mindre objekt – Större objekt	4 6
Extra samråd. Faktor per samrådstillfälle + ev ändring av kontrollplan	3 + 1
Varsamhet vid ändring av byggnad	2
Slutbevis eller avslutning av ärende Kontroll av intyg mot kontrollplanen och utfärdande av slutbevis eller avslutning av ärende	3

Övriga avgifter = G x HF

Åtgärder	Handläggningsfaktor (HF) eller tidsättning
Godkännande av ej riksbehörig kvalitetsansvarig	20
Beslut om att byggförsäkring och färdigställandeskydd erfordras eller inte.	Antal timmar (minst 1 timma)
Eldstad, röckanal.	25
VVS-installation, VA-anläggning, ventilationsanläggning.	Antal timmar (minst 1 timma)
Ändring av planlösning, ändring av bärande konstruktion.	Antal timmar (minst 1 timma)
Rivningsanmälan – åtgärder som för bygganmälan i relevanta delar	Antal timmar (minst 1 timma)

Tabell 9

Bygglov, bygg- och rivningsanmälan för anläggningar

PBL 8 kap 2 §

Avgift tas ut som tidersättning

Avgiften avser bygglov för att anordna, inrätta eller uppföra en anläggning (ej byggnad) eller väsentligt ändra anläggning. Byggnader eller andra lovpliktiga åtgärder inom anläggningen debiteras som separat ärende.

Anläggningar	Tidersättning
1. anordna nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Antal timmar (minst 1 timma)
2. anordna upplag eller materialgårdar	Antal timmar (minst 1 timma)
3. anordna tunnlar eller bergrum som inte är avsedda för tunnelbana eller gruvdrift	Antal timmar (minst 1 timma)
4. inrätta fasta cisterner eller andra fasta anläggningar för kemiska produkter, som är hälso- och miljöfarliga, och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Antal timmar (minst 1 timma)
5. uppföra radio- eller telemaster eller torn	Antal timmar (minst 1 timma)
6. uppföra vindkraftverk, om vindturbinens diameter är större än två meter eller om kraftverket placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken eller om kraftverket skall fast monteras på en byggnad	Antal timmar (minst 1 timma)
7. uppföra murar eller plank	Antal timmar (minst 1 timma)
8. anordna parkeringsplatser utomhus	Antal timmar (minst 1 timma)
9. anordna begravningsplatser	Antal timmar (minst 1 timma)
10. väsentligt ändra anläggningar som avses i 1 – 9	Antal timmar (minst 1 timma)

Tabell 10**Godkännande av sakkunnig kontrollant för obligatorisk ventilationskontroll (OVK)**

Avgift = G x HF

Åtgärd	Handlägningsfaktor (HF)
Ny sakkunnig	50
Förnyelse av tidigare godkännande	25

Avgift tas ut enligt förordningen 1991:1273 om funktionskontroll av ventilationssystem.

Tabell 11**Hissar och andra motordrivna anordningar**

Avgift tas ut som tidersättning

Åtgärd	Tidersättning
Medgivande eller förbud att använda hissarna	Antal timmar (minst 1 timma)

Avgift tas ut enligt förordningen 1999:371 om hissar m m i byggnadsverk

Tabell 12 Brandfarlig vara

Avgift = G x HF

Brandfarlig vara	Handläggningsfaktor (HF) – total	Därav för räddningstjänstens insats
Anläggning för förvaring i cistern		
1 cistern	180	60
2 – 4 cisterner	240	80
5 – cisterner	360	120
Anläggning för förvaring och försäljning ur cistern (bensinstationer)		
1 cistern	270	90
2 – 4 cisterner	360	120
5 – cisterner	450	150
Tillägg för förvaring i lösa behållare eller enhet	120	40
Nytt tillstånd enligt § 35 FBE vid innehavarskifte	20	
Avslag	20	

Tidersättning

Tidersättning debiteras i ärenden, som ej går att definiera enligt ovan t ex transporter i rörledning, förhandsbesked, tillverkning, bearbetning och användning, brandfarlig biograffilm (>5kg), varor innehållande lågnitrerad nitrocellulosa, extra avsyning och andra åtgärder.

Avgift tas ut enligt 20 § lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och förordningen om brandfarliga och explosiva varor (FBE).

Avgiften innefattar kommunens totala insats för tillståndsgivningen. I avgiften ingår även avsyning.

Tabell 13

(se sidan 20)

Planavgift tas ut i förskott och slutregleras vid beslut om att planen antas, ändras eller upphävs. För plan där avgift inte slutreglerats vid beslut om antagande av plan tas avgift ut senast vid beslut om kontrollplan (byggnämnan). Planavtal tecknas med intressenter för att specificera betalningsvillkor och parternas åtagande i övrigt.

I planer som annan än kommunen helt eller delvis har utfört och bekostat, t ex på grund av ett exploateringsavtal eller planavtal, reduceras planavgiften i motsvarande grad.

Planavgift uttages inte om bygglov har lämnats enligt PBL 8 kap 11 § stycke 3 (ändring i strid mot plan) eller vid tidsbegränsat bygglov enligt PBL 8 kap 14 § i strid mot plan. Planavgift kan dock uttagas om det lämnade bygglovets medges med mindre avvikelser från planen (tolkningsutrymmet).

Vid ändring av en del av en äldre detaljplan (inte PBL-plan), uttages planavgift för berörd byggrätt inom det område som ändrats.

Om det är en generell ändring av en bestämmelse inom en eller flera äldre detaljplaner (inte PBL-planer), uttages planavgift inom hela den gamla detaljplanens område om åtgärden som skall utföras endast har stöd i ändringen av detaljplanen (t.ex. inredning av vindar).

Förtydligande

Denna taxa gäller alla detaljplaner som handläggs enligt
PBL87 (SFS 1987:10)

Tabell 13

Planavgift

(se sidan 19)

Avgift för områdesbestämmelser, detalj- och fastighetsplan

För tillbyggnad/komplementbyggnad i separat ärende skall OF användas enligt tabell 1.

För tillbyggnad som överstiger 50 % av huvudbyggnadens BTA tillämpas planfaktor som för nybyggnad.

Planavgift tas inte ut för

- nybyggnad av enstaka komplementbyggnad mindre än 30 m²
- tillbyggnader oavsett byggnad mindre än 30 m²

G x OF x PF

OF sätts enligt tabell 1 t o m 10 000 m². Därutöver höjs OF med 2 per 1 000 m².

(Exempel: OF 10 000 m² = 101; 11 000 m² = 103)

	Planfaktor (PF) Nybyggnad	PF Tillbyggnad	PF Ändring av anläggning. Gäller inte byggnad.
Områdesbestämmelser	100	60	60
Detaljplan	220	100	100
Fastighetsplan (PBL)			
– utan villkorsprövning enligt anläggningslagen (AL)	70	30	
– Med villkorsprövning enligt AL	75	35	

Villkorsprövning enligt anläggningslagen innebär att gemensamhetsanläggning har föreslagits.

Avgift för upphävande av fastighetsplan

G x PF

Åtgärd	Planfaktor (PF)
Upphävande av fastighetsplan	300

Tabell 14

Nybyggnadskarta

$$\text{Avgift} = G \times \text{KF}$$

Nybyggnadskarta krävs om byggnadsnämnden anser det nödvändigt och i dessa fall anger nämnden riktlinjer för när en sådan ska upprättas. Nybyggnadskarta kan levereras digitalt.

Enligt PBL 11 kap 2 § andra stycket har byggnadsnämnden till uppgift att upprätta nybyggnadskartor.

Då flera tomter för enbostadshus eller annan enstaka byggnad ingår i samma ärende och samma bygglovbeslut, reduceras avgiften med 30 % för varje byggnad utöver den första.

Nybyggnadskarta	Kartfaktor (KF) eller tidersättning
Enkel karta Fastighetsgränser, höjder, befintliga byggnader	15 + 15 (digital)
Enbostadshus eller enstaka byggnad Oavsett tomtyta	150
Övriga byggnader: sammanbyggda enbostadshus, flerbostadshus samt alla övriga byggnader och anläggningar Tomtyta mindre än eller lika med 1 999 m ²	150
2 000 – 4 999 m ²	250
5 000 – 9 999 m ²	350
10 000 – 14 999 m ²	450
Tomtyta större än 15 000 m ²	Skälighetsbedömning eller antal timmar

ÖVRIGT	Kartfaktor (KF) eller tidersättning
Granskning av nybyggnadskarta	10
Komplettering av nybyggnadskarta	40
Nybyggnadskarta eller särskilda kompletteringar utanför primärkartområdet	Antal timmar (minst 1 timma)
Övriga åtgärder	Antal timmar (minst 1 timma)

Tabell 15

Utstakning

Avgiften för utstakning skall beräknas för hela ärendet om det ingår i samma beslut om lov, även om det består av flera fristående byggnader och dessa stakas ut vid samma tillfälle. När utstakning av grupphusområde görs vid flera tillfällen, korrigeras avgiften för extrakostnader i efterhand i samband med slutavräkning. Om ett ärende innehåller **flera olika hustyper** räknas sammanlagda byggnadsarean (BYA) för varje hustyp för sig.

I avgiften för utstakning ingår markering av en höjdfix. Byggfixen redovisas i läge och höjd på utstakningsskissen.

Utsakning kan utföras av byggnadsnämndens personal eller annan som byggherren föreslår. För varje ärende, där byggherren föreslagit annan än byggnadsnämndens personal, erfordras godkännande av byggnadsnämnden. Den som utför utstakning ska inneha kompetens i enlighet med kraven i mätningsskuggörelsen.

Om utstakning utförs av annan än byggnadsnämndens personal, uttages avgift för underlagsdata, grundmaterial m m med 20 % av den avgift, som skulle utgått om kommunen utfört arbetet.

$$\text{Avgift} = G \times MF$$

Nybyggnad (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)
15 – 49 m ²	80
50 – 199 m ²	180
200 – 499 m ²	210
500 – 999 m ²	240
1 000 – 1 999 m ²	290
2 000 – 2 999 m ²	340
3 000 – 5 000 m ²	390
Tillägg per punkt utöver 4	10

Nybyggnad av komplementbyggnader (garage/uthus) till en- och tvåbostadshus (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)
15 – 199 m ²	70
Tillägg per punkt utöver 4	5

Tillbyggnader (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)
15 – 199 m ²	50
200 – 1 000 m ²	100
Tillägg per punkt utöver 4	5

För ärende större än 5 000 m² vid nybyggnad och större än 1 000 m² vid tillbyggnad gäller anbudsförfarande.

Utsakning	Tidersättning
Detaljpunkter och mättningslinjer	Antal timmar (minst 1 timma)

Tabell 16

Lägeskontroll

(Moms 25% tillkommer)

$$\text{Avgift} = G \times MF$$

Lägeskontroll sker för:

- Ny- och tillbyggnader större än eller 50 m²
- I ärenden avseende ny- och tillbyggnad mellan 15 och 49 m² utförs lägeskontroll för ajourhållning av kartdatabas (debiteras ej).

Lägeskontroll utförs inte i ärenden < 15 m²

Om ett ärende innehåller **flera olika hustyper** räknas sammanlagda byggnadsarean (BYA) för varje hustyp för sig.

Nybyggnad (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)
50 – 199 m ²	75
200 – 499 m ²	90
500 – 999 m ²	110
1 000 – 1 999 m ²	130
2 000 – 2 999 m ²	150
3 000 – 5 000 m ²	170
Tillägg per punkt utöver 4	2

Nybyggnad av komplementbyggnader (garage/uthus) till en- och tvåbostadshus (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)
50 – 199 m ²	40
Tillägg per punkt utöver 4	1

Tillbyggnader (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)
50 – 199 m ²	40
200 – 1 000 m ²	80
Tillägg per punkt utöver 4	1

För ärende större än 5 000 m² vid nybyggnad och större än 1 000 m² vid tillbyggnad gäller anbudsförfarande.

Tabell 17

Tillfälligt nyttjande av analoga och digitala kartor

(Moms 25% tillkommer)

Vid försäljning av kartor tas användaravgift samt avgift för kopiering och utritning. För permanenta användare av kommunalt kartmaterial träffas normalt avtal som löper flera år. Taxan är avsedd att användas för tillfälliga användare. Nyttjanderätten upplåts i dessa fall för visst ändamål och är begränsad i tid (icke exklusiv rätt).

Vid externa beställningar av grundkartor för att upprätta detaljplaner på egen bekostnad, beräknas avgiften på samma sätt som för primärkarta. För handläggning och redigering tas avgift ut som tidersättning.

Om karta används fortlöpande i någon verksamhet förutsätts att särskilt avtal om nyttjandeavgift träffas med användaren.

För äldre, analoga kartor kan särskild överenskommelse träffas om nedsättning av avgiften.

För utskärning av områden, komplettering av digital karta samt transferering till format annat än Autodesk och MapInfo tas tidersättning ut enligt tabell 21

Primärkarta	Kronor/ha
Digital	1 800
Analog 1:400	400
Analog 1:1000	100
Analog 1:2000	40

Översiktskarta	Kronor/ha
Digital	80
Analog 1:1000	10
Analog 1:2000	4
Analog 1:4000	2
Analog 1:10000	0,50
Analog 1:15000	0,25

Adresskarta	Kronor/ha
Digital ¹⁾	4
Analog 1:1000	4
Analog 1:2000	2

¹⁾ Digital adresskarta levereras som adresspunkter och gatunamn.

Ortofoto flyghöjd 2300 m Upplösning (m/pixel)	Digital Kronor/km ²	Analog Kronor/km ²
0,2	750	75
0,5	300	30
1,0	150	15
2,0	75	7
4,0	35	3
8,0	15	1

Göteborgskartan Uttag för tryck	Kronor
Hela Göteborg	60 000
A2	20 000
A3	10 000
A4	5 000
A5	2 500

Ersättning för upplagens storlek tillkommer vid tryckning av Göteborgskartan

Göteborgskartan analog	Kronor
Hela Göteborg	2 400
A0	600

Publicering på internet	Kronor/pixel
Utdrag av kartor i rasterformat	0,006

Lägsta avgift för publicering på Internet är 1 200 kronor.

Tabell 18

Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt

(Moms 25% tillkommer)

Objekt	Kronor
Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt	400

Tabell 19

Utritning av karta

(Moms 25% tillkommer)

Utskrift på papper	Kronor
A2 text och linjer	120
A2 täckande utskrift (ytor, raster)	200
A1 text och linjer	140
A1 täckande utskrift (ytor, raster)	350
A0 text och linjer	160
A0 täckande utskrift (ytor, raster)	600

Vid tidskrävande monteringsarbeten tas ersättning ut enligt tabell 21.
Kostnader för material tillkommer.

Material	Kronor per m ²
Kapaskiva	370
Laminering	200

Tabell 20

Arkivservice

Analog kopiering

Papperskopior	Kronor
A4/folieformat	5
A3	10
A2	20
A1	40
70 x 90	50
A0	60
Större än A0	100

Transparent kopia	Kronor
A1	80
70 x 90	100
A0	120
Större än A0	200

Utskrifter från databaser arkivregister	Kronor
A4	5

Utskrift av koordinatförteckning och punktskiss (max 10 st)	Kronor
A4	5

Bygglovärenden microfilm eller skanning

Papperskopior	Kronor
A2/A3	40
A1	80
A0	100
Skanning digitalt TIF-fil per bildkort på mail	40
Skanning digitalt TIF-fil per bildkort på CD-skiva	40 + 20 (CD-skiva)

Digitala kartprodukter

Utskrift av kartutdrag s/v eller färg
skala 1:400, 1:1000, 1:2000, 1:4000

Kartutdrag inkl nyttjandeavgift	Kronor
Översikts-, register-, bestämmelse- och adresskarta. Planer och bestämmelser, st-omnätskarta, punktskisser, ortofoto mm	
A4	50
A3	100
Primärkarta	
A4	100
A3	200

Lägsta avgift vid beställning skickad med fax eller brev är 50 kronor.
Ritningskopior skickas inte via fax. Arkivservice är momsbefriad.

Tabell 21
Tidersättning

Löneintervall (månadslön) kronor	Timpris
– 21 999	600
22 000 – 27 999	700
28 000 – 33 999	800
34 000 – 39 999	900
40 000 – 45 999	1 000
46 000 –	1 100

Göteborgs Stad
Stadsbyggnadskontoret

Adress: Box 2554, 403 17 Göteborg. Besöksadress: Köpmansgatan 20.
Telefon 031-368 00 00. www.goteborg.se sbk@stadsbyggnad.goteborg.se

Budget 2025

Göteborgs Stad

Budget 2025

Göteborgs Stad

MODERATERNA

DEMOKRATERNA

LIBERALERNA

KRISTDEMOKRATERNA

Innehåll

Ta hand om Göteborg	6
Styrning och ledning	8
Kommunstyrelsen	10
Arkivnämnden	15
Exploateringsnämnden	16
Förskolenämnden	19
Grundskolenämnden	23
Idrotts- och föreningsnämnden	27
Inköp- och upphandlingsnämnden	31
Kretslopp- och vattennämnden	34
Kulturnämnden	37
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	40
Nämnden för demokrati och medborgarservice	43
Nämnden för funktionsstöd	45
Nämnden för intraservice	48
Miljö- och klimatnämnden	50
Socialnämnderna	53

Stadsbyggnadsnämnden	57
Stadsfastighetsnämnden	60
Stadsmiljönämnden	62
Utbildningsnämnden	65
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	67
Göteborgs Stadshus AB	71
Energi och transport	73
Bostäder och lokaler	76
Näringsliv	79
Turism, kultur och evenemang	82
Ekonomi	84
Ekonomisk sammanställning 2025–2027	86
Kommuncentrala poster	88
Verksamhetens kostnader nämnder	92
Investeringar nämnder	94

Ta hand om Göteborg

Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna och Kristdemokraterna erbjuder tillsammans ett alternativ som förmår prioritera förskolan, skolan och valfrihet i omsorgen. En politik för tillväxt – inte bara för företagen, utan också för göteborgarna. En politik som står för trygghet, ordning och reda, för öppenhet och transparens och där alla goda krafter tas till vara. En politik som tar de första stegen på en lång resa där skattebetalarna får behålla alltmer av sina inkomster i takt med att vi städar bort kommunalt slöseri och onödiga politiska satsningar som inte ger göteborgarna nytta.

Vi är många som, med rätta, är stolta över vår fina stad. Göteborg har ett oslagbart läge vid havet och är nav mellan tre huvudstäder. Vi är dessutom centrum i en region som byggts stark av företagarganda, ett starkt civilsamhälle och öppenhet mot omvärlden.

Vi är också många som känner oro för vår stad. Inte bara för att den, liksom många andra städer, drabbats hårt av gängkriminalitet och segregation – av otrygghet och utanförskap. Utan också för att den i vissa grundläggande delar vansköts av dem som fått medborgarnas förtroende att förvalta stadens gemensamma angelägenheter. De senaste åren har präglats av destruktiva besparingar i de kommunala kärnverksamheterna. Dessutom har Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet som styr Göteborg genom uppgörelser med Centerpartiet kastat sig in i återkommande rättsprocesser mot privata aktörer samt åkt på flera tuffa bakläxor från förvaltningsrätten där man valt att överträda sina befogenheter.

Den goda anda av samverkan mellan olika samhällsaktörer som gjort vår stad så stark hotas av en maktfullkomlig aktivistisk politik som saknar begränsningar och grundläggande respekt för göteborgarna, för företagen och för lagstiftarna och lagen. Det går inte bara ut över stadens rykte. Det skadar också sammanhållningen i Göteborg.

Göteborg har inte byggts av politiker. Vår stad har byggts av människor med visioner och vilja. Människor som investerat i att skapa verksamheter och arbetstillfällen just här. Eldsjälar som valt att organisera samhällsnyttiga tjänster i form av skola, vård och omsorg långt innan det offentliga kunde erbjuda detta. Vi har en rad starka och målmedvetna samhällsbyggare att tacka för att vi är där vi är idag. Och vi har en skyldighet att förvalta och vara rädda om vårt Göteborg.

Nu är inte tid för politisk klåfingrighet och söndrande aktivism. Nu är tid för sammanhållning, för goda krafter att kroka arm för skolan, för jobben, för dem som behöver omsorg och för framtiden.

Vi vill se ett slut på den politik som kommit att handla mer om att obstruera mot lagar och regler än att värna göteborgarnas bästa. Vi vill se ett slut på den politik som inte förmår att prioritera det kommunala kärnuppdraget och som systematiskt försummar kraften i stadens företag och föreningar med onödiga pålagor och begränsningar. Vi vill se ett slut på symbolpolitik och politisk posering.

*Axel Josefson (M), Martin Wannholt (D), Axel Darvik (L)
och Elisabet Lann (KD)*

Styrning och ledning

Stadens grundläggande uppdrag är att leverera välfärd till stadens invånare. Det ställer höga krav på tydliga prioriteringar och att skattemedel förvaltas på ett ansvarsfullt sätt. Under flera år har kostnaderna för stadens verksamheter överstigit intäkterna medan infrastruktur för välfärden har eftersatts. Samtidigt visar verksamhetens resultat att staden inte levererar den kvalitet som göteborgarna förtjänar.

Den höga nettokostnadsutvecklingen behöver minska och ställer allt högre krav på det politiska ledarskapet. För att dämpa den höga nettokostnadsutvecklingen, som ligger över rikssnittet i flera verksamheter, behöver kostnadsutvecklingen dämpas, kopplat till drift och investeringar. Staden behöver genomföra prioriteringar som är nödvändiga för att skydda det grundläggande välfärdsuppdraget. Administrationen och den byråkratiska överbyggnaden behöver minska. Nya arbetssätt och digitala lösningar är en viktig del i att minska administrationen och nå ökad kostnadseffektivitet. Personalvolymen behöver minska i yrkesgrupper som inte arbetar närmast medborgarna. Staden behöver även se över användandet av konsulter och inköpskostnader.

Göteborgarnas skattemedel ska förvaltas på ett ansvarsfullt sätt. Politikens uppgift är inte att beskatta medborgarna mer än nödvändigt, samtidigt ska varje skattekrona göra nytta. En förutsättning för ekonomisk hållbarhet är att det finns ett ramverk som säkerställer att varje generation bär sina egna kostnader.

Effektiviteten i kommunens verksamheter måste öka och omställningen till en mer effektiv och resultatinkriktad organisation behöver ske ute i nämnderna. Resultaten och kvaliteten i flera välfärdsverksamheter är alldeles för låga i förhållande till de resurser som förbrukas. Jämförelser med andra kommuner ger starka indikationer på ineffektivitet. Genom att effektivisera och ständigt värdera nyttan och kvaliteten av verksamheten skapas ett finansiellt handlingsutrymme. Verksamheter behöver ständigt utvärderas för att leverera bästa möjliga välfärd för skattepengarna. Staden ska utmärka sig på ett positivt sätt genom en hög effektivitet med väl fungerande förvaltningar som fokuserar på sina kärnuppdrag.

För att uppnå största möjliga medborgarnytta ska kommunen ha en positiv och välkomnande inställning till huvudmän som vill ersätta eller komplettera kommunens välfärdsinsatser. Fristående huvudmän, upphandlingar och LOV (Lagen om valfrihet) ska bejakas för att ständigt utmana kommunen och ge göteborgarna valmöjligheter samtidigt som välfärdskostnaderna för den kommunala huvudmannen får relevanta jämförelsemått.

Göteborg har idag ett högt skattetryck. Genom att fokusera på kärnverksamheten och minska det kommunala slöseriet möjliggörs en skattesänkning så att stadens invånare får behålla en större del av sin inkomst.

Intern service består av måltid, lokalvård och vaktmästeri. Staden ska se över möjligheten att upphandla lämpliga delar av den interna servicen.

Välfärdsnämndernas kostnader för lokaler är i dag höga och en stor andel av kommunbidragen går till att finansiera lokalkostnader. Staden behöver vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnaderna för lokaler och avyttra lokaler som inte är nödvändiga. Staden ska ha en positiv inställning till att upplåta lokaler till andra aktörer som bedriver välfärdsverksamhet.

Personalen är stadens viktigaste resurs för att klara välfärdsuppdraget. Staden behöver tillse att arbetsmiljön är god och rätt kompetens finns på rätt plats. För att klara både kvalitet och kompetensförsörjning i välfärden behöver nämnder och styrelser fortsätta se över arbetsorganisation, bemanning och i större utsträckning nyttja teknisk utveckling genom ökad digitalisering. Mot bakgrund av det ekonomiska läget behöver personalkostnaden och den totala personalvolymen anpassas. Staden ska vara restriktiva i anställningar för yrkesgrupper kommunikatörer, administratörer och andra ledningsfunktioner som inte innefattar första linjens chefer.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Samtliga nämnder får i uppdrag att identifiera och belysa orsakerna till den höga kostnadsutvecklingen i Göteborg i relation till andra jämförbara kommuner. System och rutiner som är fördyrande med oklar eller måttlig nytta och kvalitet för göteborgarna ska redovisas för politisk bedömning.

Samtliga nämnder får i uppdrag att definiera och prioritera sitt grunduppdrag. Verksamhet som inte anses vara kommunal kärnverksamhet eller tillhöra nämndens grunduppdrag ska redovisas med tillhörande kostnader.

Samtliga nämnder får i uppdrag att omgående genomlys och följa upp verksamhetens uppdrag och projekt för att pausa de som inte är nödvändiga att genomföra samt överväga om de kan avslutas helt.

Samtliga nämnder får i uppdrag att sänka sina inköpskostnader.

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg ska vara en stad där civilsamhälle och näringsliv ges möjlighet att växa.
- Göteborg ska inte ha några särskilt utsatta områden.
- Göteborg ska säkra en hållbar kompetensförsörjning för att klara det grundläggande välfärdsuppdraget.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av stadens angelägenheter och har uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet samt stadens bolagsstyrelser. Inom ramen för uppsiktsplikten ska kommunstyrelsen kontinuerligt följa den ekonomiska förvaltningen i stadens nämnder och skyndsamt uppmäna till vidtagande av verk samma åtgärder vid behov.

Trygghetsskapande arbete

Tillit mellan människor och rättssäkerhet är avgörande för ett tryggt och välfungerande samhälle. Stadens trygghetsarbete är avgörande i stadens utveckling där förebyggande insatser är viktiga. Alla göteborgare ska känna sig trygga i vardagen, oavsett var man bor i Göteborg. Det intensiva arbetet som påbörjades under förra mandatperioden ska fortsätta. Det handlar om att införa fler förebyggande insatser i tidig ålder och bedriva ett intensivt arbete mot organiserad brottslighet. De förebyggande insatserna beskrivs under berörda nämnder.

Inga särskilt utsatta områden

Under föregående mandatperiod minskade antalet särskilt utsatta områden. Tempot behöver vara fortsatt högt för att nå målet om inga särskilt utsatta områden i Göteborg. Ambitionsnivån på detta område har dock sänkts under denna mandatperiod, varför det finns skäl att revidera målbilden för varje förlorat år. Utöver stadens eget arbete har civilsamhället, föreningslivet och näringslivet avgörande roller i arbetet med att vända utvecklingen. Strategiska satsningar har skapat fler incitament för ett liv närmare arbetsmarknaden och bort från kriminalitet. Arbetet med utsatta områden har resulterat i att näringslivsaktörer nu hittar investeringsmöjligheter i dessa områden, vilket bidrar till inkludering, framtidstro och arbete.

Statistiken visar även tydligt att de som äger sin bostad ofta känner sig trygga i sitt bostadsområde. En målsättning ska därför vara att fler göteborgare ska få möjlighet att äga sitt eget boende.

Ökad trygghet

Ny lagstiftning ställer högre krav på kommunernas ansvar i det brottsförebyggande arbetet. Staden behöver samverka med Polisen och berörda aktörer för att stärka det lokala trygghetsarbetet. Det centrala ansvaret påverkas av lokala åtgärder i nämnder och bolag. Dessa åtgärder behöver omhändertas genom större central styrning. Det tidigare centrala trygghetsrådet ska återinföras och vidareutvecklas där syftet, uppföljningen och sammansättningen förändras. Trygghetsrådet ska ha en starkare koppling till Trygg I-arbetet. Antalet brott i Göteborg behöver fortsatt minska för att tryggheten ska öka. En central samverkansfunktion ska inrättas för att stärka samverkan med andra aktörer och utökas i områden där det är nödvändigt. Brott ska bekämpas i hela händelseförloppet. Fler kameror och en ökad samordning mellan berörda instanser gör att fler brott utreds och leder till fällande dom.

Satsningen med fler tillståndsområden (tidigare LOV-3 områden) har varit lyckad och den faktiska tryggheten har ökat. Ambitionen är att utöka antalet områden och även att införa ordningsvakter nattetid. Staden ska därför ansöka om fler tillståndsområden.

På nationell nivå genomförs förändringar i lagstiftningen inom trygghetsområdet. Staden behöver i samverkan med berörda aktörer ligga i framkant med att använda sig av nya verktyg för att öka tryggheten, som utvecklas både nationellt och lokalt. Detta gäller inte minst i bekämpandet av välfärdsbrottsligheten som finns i många olika verksamheter och leder till infiltration samt otillåten påverkan.

Välfärdsbrottslighet är ett utbrett problem i många verksamheter. Staden behöver stärka insatser för att komma till bukt med välfärdsbrottsligheten och infiltration. En central funktion ska inrättas för att minska risken för felaktiga utbetalningar, infiltration och otillåten påverkan. Detta är ett led i att säkerställa att stadens skattepengar går till samhällets välfärd.

Erfarenheter av hatbrott och andra uttryck för antisemitism är ett återkommande inslag i många judars liv. Denna hotbild har ytterligare accentuerats under senare tid. Säkerheten är därför en av de viktigaste frågorna för judiskt liv och säkerhetsarbetet en stor ekonomisk börda för de judiska församlingarna i Göteborg. Staden ska därför ta ett ökat ansvar för säkerheten runt stadens judiska institutioner.

Det fortsatta arbetet mot ANDTS-utmaningar med särskilda satsningar på de kriminella nätverkens tillgång till och försäljning av narkotika, behöver accelereras. Stadens skolor, fritidsgårdar och övriga lokaler ska vara fria från illegala droger. Däribland behöver sökandet av droger intensifieras och drogtester införas där det är lämpligt. Det akuta inflödet till kriminalitet och kriminella gäng, som idag sker i allt yngre åldrar, behöver stoppas.

Staden behöver arbeta aktivt med att minska narkotikaförsäljningen. Ett nätverk ska inrättas, likt konceptet Krogar Mot Knark, för att minska narkotikaförsäljningen. Nätverket ska, utöver stadens deltagande, bestå av aktörer från besöksnäringen samt Polisen.

Stärkt krisberedskap

Det förändrade säkerhetsläget ställer krav på att arbetet med civil beredskap behöver förstärkas på lokal nivå. Det innebär att stadens arbete med beredskap behöver accelereras. Staden behöver vara förberedd, inför krig- eller krissituationer. Det handlar bland annat om att säkra tillgången till el, vatten och kommunikationer.

En trygg arbetsplats

Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsplats och en trygg arbetsgivare som upprätthåller god arbetsmiljö och motverkar tystnadskultur. Det ska även finnas goda karriärmöjligheter för såväl medarbetare som chefer, så att staden kan rekrytera, behålla och utveckla medarbetare.

Staden ska utveckla verktyg som underlättar arbetssituationen för de medarbetare som känner rädsla och osäkerhet kring att polisanmäla händelser som inträffar i eller i samband med tjänsten. Det är viktigt att skapa en trygg arbetsmiljö för till exempel socialtjänstens medarbetare och personal inom förskola och skola och för att se till att obehagliga händelser inte normaliseras som en del av arbetet. Verktyg som visselblåsarfunktionen och kompetensteam behöver förstärkas och utvecklas. Arbetet mot tystnadskultur kräver tålamod för processer och långsiktighet.

Anställda inom staden ska vara företrädare för en demokratisk värdegrund och stå upp för jämställdhet samt barns fri- och rättigheter. Det är av största vikt att det finns fungerande rutiner innan och under anställning av medarbetare, rutiner som förhindrar att personer med kopplingar till extremism, gängkriminalitet eller andra odemokratiska handlingar anställs. Bakgrundskontroller är ett viktigt verktyg för att minska infiltration och otillåten påverkan. Kommunstyrelsen ska förbereda för skyndsamt implementering av planerad lagstiftning som ger möjlighet till utvidgade bakgrundskontroller innan och under anställning.

Kommunstyrelsen ska utreda möjligheten att kunna häva pågående anställning för personer med koppling till extremism och gängkriminalitet, eller som upprätthåller hedersnormer i tjänsten. Individer kopplade till extremism, gängkriminalitet eller andra odemokratiska handlingar ska inte anställas eller vara anställda av Göteborgs Stad.

Fortsatta utmaningar med kompetensförsörjning

Kommunsektorn står inför kompetensförsörjningsutmaningar som påverkar den välfärd staden kan leverera till stadens invånare. För att kunna säkra en god välfärd i framtiden krävs bland annat implementering av ny teknik och nya arbetssätt, men också strategier för att göra Göteborg till en attraktiv stad att leva, bo och arbeta i.

Demografiska förutsättningar samt samhällets över tid skiftande behov av tjänster ställer höga krav på samordning, helhetssyn och långsiktighet. Staden behöver därför ha en tydlig plan med konkreta rutiner för gemensam beredning mellan ansvariga nämnder, i syfte att stärka stadens förmåga till omställning för att möta den demografiska utvecklingen. En sådan gemensam beredning spänner över flera områden såsom digitalisering, välfärdsteknik, välfärdstjänsternas omfattning, kompetensförsörjning och inte minst tillgång till ändamålsenliga bostäder, vilket också är ett behov som adresseras i utvärderingen av Åldersvänliga Göteborg.

Stadens anställda är de viktigaste resurser staden har för att lyckas med det kommunala kärnuppdraget och staden ska därför erbjuda hållbara arbetsvillkor för att behålla medarbetare.

Staden behöver som arbetsgivare ha ett större fokus på osakliga löneskillnader som finns mellan likvärdiga yrken, inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv. Det behövs även fokus på olikheter i arbetsmiljö, där sjukfrånvaron är betydligt högre i traditionellt kvinnodominerade yrken.

Osäkerheterna i projekt Västlänken ska inte drabba göteborgarna

Mot bakgrund av förseningar och fördyringar för projekt Västlänken är det viktigt att ytterligare kostnader inte drabbar göteborgarna och tränger undan andra nödvändiga investeringar. Göteborgs Stad behöver arbeta proaktivt för att säkerställa göteborgarnas intressen mot Trafikverket. Detta gäller kostnader, påverkan på staden samt att säkerställa genomförandet av övriga projekt inom västsvenska paketet som ger göteborgarna nytta.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder med syfte att uppmuntra anställda att anmäla och agera mot otillåten påverkan av sitt tjänstemannauppdrag. Föreslagna insatser ska särskilt beakta relevant lagrum och ha tjänstepersonens intressen i centrum.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten att, utifrån befintlig lagstiftning, vid saklig grund häva pågående anställning för personer med koppling till extremism och gängkriminalitet eller som upprätthåller hedersnormer i tjänsten.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med Polisen, Västra Götalandsregionen och allmännyttan inrätta en central samordningsfunktion för lokala trygghetsinsatser, kameraövervakning och ledningssystem.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta proaktivt för att säkerställa göteborgarnas intressen i relationen med Trafikverket med anledning av rapporterade osäkerheter i projekt Västlänken så att inga ökade kostnader läggs över på Göteborgs Stad och göteborgarna.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att med förslag på konkret rutin för gemensam beredning mellan ansvariga nämnder, i syfte att stärka stadens förmåga till omställning för att möta den demografiska utvecklingen.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med Polisen identifiera och föreslå fler tillståndsområden för ordningsvakter.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta en central funktion för att samordna arbetet mot välfärdsbrottslighet.

Arkivnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Förvara, vårda och tillgängliggöra offentliga handlingar

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden ska säkerställa att staden lever upp till arkiv- och offentlighetslagstiftningens krav på hanteringen av allmänna handlingar, utöva tillsyn över arkivvården hos nämnder, styrelser och stiftelser, utfärda anvisningar och rutiner för myndigheternas arkiv- och informationshantering samt förvara och vårda arkiv som levererats till arkivmyndigheten och hålla dem tillgängliga. I detta syfte ska arkivnämnden utveckla inköpta system såväl som inköp av ytterligare system inom ram för att tillgodose nämndens samtliga behov.

Bedömningen är att nuvarande nivå på kommun- respektive regionbidrag inrymmer nuvarande verksamhet samt tillkommande driftskostnader för ett system för bevarande, också med tanke på kommunens och regionens ekonomiska situation i övrigt. Fördelningen är enligt avtal 40 procent från kommun och 60 procent från region. Eventuella tillkommande satsningar som bedöms viktiga för att klara uppdraget tas i första hand från det egna kapitalet som därför bör ha möjlighet att inrymma sådana satsningar. Däremot finns ett behov av att säkerställa en kostnadseffektiv långtidslagring utifrån de behov Regionarkivet har utifrån säkerhets- och tillgänglighetskrav. Nämnden får därför tillsammans med nämnden för intraservice i uppdrag att fortsätta arbeta med denna fråga.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Arkivnämnden får i uppdrag att, i samverkan med nämnden för intraservice, säkerställa en kostnadseffektiv långtidslagring utifrån de behov Regionarkivet har utifrån säkerhets- och tillgänglighetskrav.

Exploateringsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden ska möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden.
- En särskild satsning på 10 000 färdigställda småhus till 2033 ska startas, och innebära minst 1 000 färdigställda småhus per år.
- Exploateringsekonomi ska över tid vara i balans över rullande tioårsperiod.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Prioriterat för nämnden är det som staden idag har ett underskott av såsom småhus, bostadsrätter, studentlägenheter, seniorbostäder, boende med särskild service samt mark för industri och verksamhetslokaler. Exploateringsprojekten som tas fram ska utgå från den traditionella kvartersstadens och trädgårdsstadens struktur och med stöd från Göteborgs utvidgade innerstad. Stadens arbete värdeskapande stadsutveckling bör nyttjas för att driva fram efterfrågade stadsbyggnadskvaliteter och öka värdet på byggrätterna. De stora infrastrukturprojekt som nämnden ansvarar för ska i sin utformning ta en stor hänsyn till påverkan på stadsrummens gestaltning och stadslivet.

Fler småhus och ökat eget ägande

Göteborgs Stad har en låg andel ägt boende och fler invånare som vill ska ges möjlighet till att äga sitt boende. Andelen småhus, radhus och stadsradhus som planeras och byggs behöver öka för att fler barnfamiljer ska kunna bo i Göteborg hela livet, samtidigt som det skulle ge staden en stabilare skattebas. Planeringen för utveckling av trädgårdsstad i Kärra-Skogome är prioriterad. För att möjliggöra för en större mångfald av arkitektritade hus, kataloghus och självbyggeri, bör nämnden i högre grad ansöka om planbesked för småhus på kommunal mark, vilken först efter antagen plan säljs styckevis med färdiga byggrätter. I markanvisningar för flerbostadshus ska bostadsrätter prioriteras.

Fler studentbostäder, seniorbostäder samt vård- och omsorgsboenden

Det är även prioriterat att möta efterfrågan på studentbostäder, seniorbostäder, trygghetsbostäder och vård- och omsorgsboenden. Uppdraget som nämnden givit om att markanvisa för 600 seniorbostäder under mandatperioden 2023–2026 ska fortsätta. Nämnden ska underlätta för att utbyggnad av

kommunal service ska kunna ske i takt med bostadsbyggandet genom en långsiktig planering för reservation av mark och strategiska fastighetsköp.

Coachning av nyanlända till eget boende och minskad hemlöshet

De hushåll som anvisats till Göteborg genom bosättningslagen ska få stöd att kunna ordna sin egen bostadslösning genom informationsinsatser och personlig boendecoachning. För att inte särbehandla utvalda grupper av människor framför andra ska de som omfattas av bosättningslagen inte få ett särskilt erbjudande om förstahandskontrakt.

Exploateringsnämnden ska även fortsättningsvis samarbeta med socialförvaltningarna och allmännyttan för att fånga upp och lösa tillfälligt boende åt de barnfamiljer som inte lyckats ordna eget boende.

Hemlösheten har över tid minskat kraftigt. Nämnden bör utifrån sitt ansvar fortsätta att arbeta för att minska hemlösheten ytterligare. För att minska kostnaderna för staden för bostäder till sociala ändamål bör i högre grad det lägre prissatta beståndet inom allmännyttan användas, i stället för att i markanvisningar kräva nyproducerade bostäder av privata aktörer.

Transparenta markanvisningar och förbättrad ekonomi

Markanvisningsprocessen ska vara tydlig, transparent och gå att följa av både inblandade och utomstående från första kontakt med staden till överlåtelse av mark. Huvudregeln ska vara att det inte ska ställas några kommunala särkrav som driver kostnader och hämmar byggandet. Göteborgs Stad ska välkomna exploatörer att bidra med en mångfald av små och stora aktörer och deras utvecklingsidéer.

Friköp av tomträtter är en frihetsreform där fler människor får ökad makt över sitt eget boende. Tomträttsavgifterna i Göteborg har ökat kraftigt och är idag en extra skatt som drabbar den som har en tomträtt. Likabehandlingen mellan de göteborgare som sitter fast i tomträtt och de som redan äger sin tomt behöver öka. Exploateringsnämnden ska ta fram en modell som stimulerar till fler friköp. Målet bör vara att tomträttssystemet för bostäder på sikt kan avvecklas.

Genom att i högre grad planera för småhus och bostadsrätter, samt att sälja mark till högstbjudande bland de som uppfyller markanvisningens övriga krav stärks exploateringsekonomi. Detta gör att staden kan investera med bibehållen kvalitet i allmän platsmark i områden där det är svårare att få ihop ekonomin. Genom fler friköp av tomträtter tillsammans med ökade friköp av mark på arrende ska exploateringsnämnden leverera högre reavinster till stadens gemensamma kassa för att minska stadens lånebehov och räntekostnader.

Som ett led i att prioritera resurser till välfärdens kärna ska aktiviteterna inom Stadsnära odling avvecklas och uppdraget avslutas. Samtidigt ska fler koloniområden och bostadsnära odlingsmöjligheter erbjudas intresserade göteborgare, exempelvis genom att tillgängliggöra ytor i väntan på byggnation.

Förbättrad projektstyrning

Nämnden behöver arbeta med och följa upp en utvecklad projektplanering och kostnadskontroll för att förhindra fördröjningar och förseningar i exploateringsprojekt och stora infrastrukturprojekt. För att få jämförbara kalkyler mellan olika typer av projekt, måste kostnader som är föranledda av det aktuella exploateringsprojektet särskiljas från kostnader för eftersatt underhåll som drabbar staden oavsett om projektet genomförs eller inte. Därutöver måste det också framgå vilka kostnader som avser kostnader för investeringar som görs för hela staden och som egentligen inte är nödvändiga för själva projektets genomförande.

Prognoser utifrån det ekonomiska läget visar på en vikande byggkonjunktur med en kraftigt minskad bostadsproduktion. Det är viktigt att nämnden i samverkan med stadsbyggnadsnämnden inventerar genomförbarheten och intresset hos aktören i markanvisade projekt och styr resurser till de projekt som fortfarande bedöms genomförbara.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Exploateringsnämnden får i uppdrag att prioritera bostäder, och särskilt utvecklingen av Kärra-Skogome, för de behov som kommer av det expansiva näringslivet på Hisingen.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att i högre grad driva fram detaljplaner för småhus på kommunal mark, vilken först efter antagen plan säljs styckvis med färdiga byggrätter.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att ta fram en modell för friköp av tomträtter för flerbostadshus respektive småhus som leder till fler friköp.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsbyggnadsnämnden, möjliggöra för 700 studentbostäder per år.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att ta fram mark i bra lägen för att kunna möta den efterfrågan som finns på vård- och omsorgsboenden och seniorbostäder i alla stadsdelar.

Förskolenämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg ska ha en likvärdig och kompensatorisk förskoleverksamhet av hög kvalitet där barn och personal trivs och utvecklas och där barnens bästa är i fokus.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Inget är viktigare än en bra start i livet. Göteborg ska erbjuda alla barn en förskola av hög kvalitet där varje barn, oavsett förutsättningar, ges möjlighet att utvecklas och få en god kunskapsbas och språkutveckling inför skolstart. Forskning visar att barn som gått på en förskola av hög kvalitet klarar skolan bättre, har bättre hälsa och får ökad livskvalitet genom hela livet. Det är i mötet mellan barn och förskolepersonal som kvaliteten skapas och då är personalens kompetens och barngruppernas storlek avgörande. Nämnden får därför i uppdrag att utarbeta en strategi för att minska barngrupperna så att Skolverkets riktmärken för barngruppernas storlek nås. För att höja personalens kompetens ska vidareutbildning till barnskötare och förskollärare uppmuntras. Läroplanens intentioner ska möjliggöras genom målet att ha minst två förskollärare och en barnskötare per barngrupp.

Förskolan har en viktig uppgift i att stärka barns språkutveckling. Arbetet med att säkerställa att all pedagogisk personal har goda kunskaper i svenska behöver fortsätta. Nämnden ska använda test av kandidatens språk vid nyrekrytering inklusive när det finns en osäkerhet i den samlade bedömningen av språkkunskaper även om kandidaten har betyg i svenska 1/ svenska som andraspråk 1. Språktestet ska även användas som verktyg för att kartlägga befintlig personals språkliga kompetens och all anställd personal med bristande språkkompetens ska få språkhöjande insatser.

Fysisk aktivitet främjar barns fysiska och mentala utveckling och har stora hälsofördelar. Barn som rör på sig utvecklar sin kroppsuppfattning, motorik och koncentrationsförmåga. Förskolan har därför ett viktigt uppdrag i att inspirera barnen till rörelseglädje och utveckla goda aktivitetsvanor.

Föräldrarnas frihet att välja förskola ska värnas. Därför ska nämnden skapa förutsättningar för en mångfald av seriösa aktörer. Föräldrars arbetstider är spridda över dygnet alla timmar och det behöver därför finnas kvälls- och nattomsorg i tillräcklig omfattning.

Attraktiv arbetsmiljö och hållbart ledarskap

Göteborgs Stad ska erbjuda en god arbetsmiljö, konkurrensmässiga löner och bra arbetsvillkor för att trygga kompetensförsörjningen och få fler förskollärare och barnskötare att vilja arbeta i staden. Fördelningen av förskollärare är ojämna och riktade satsningar i våra socioekonomiskt svaga områden behöver göras för att få fler att välja att arbeta där.

Rektor har en viktig roll i att skapa en stabil verksamhetsutveckling och god arbetsmiljö. Idag har många rektorer en orimligt hög arbetsbelastning vilket leder till svårigheter i att vara en närvarande chef. För att kunna utöva sitt pedagogiska ledarskap och bedriva en verksamhet av hög kvalitet behöver antalet medarbetare per rektor minska. Även tillräckliga lokala ledar- och stödfunktioner behöver säkerställas för att avlasta rektorerna.

Sjuktalet hos personal i förskolan är bland de högsta i staden. Därför behövs satsningar som gynnar en god arbetsmiljö och ger pedagoger och rektorer förutsättningar att utföra sina uppdrag.

Arbetet kring hot, våld och otillåten påverkan behöver stärkas liksom arbetet med att motverka tystnadskulturen. Alla anställda ska känna sig trygga och våga vara öppna och lyfta kritik på sin arbetsplats.

Barnets bästa ska stå i centrum

Alla barn ska få möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Det är därför viktigt att i ett tidigt skede upptäcka barn som behöver extra stöttning och insatser. Barnhälsan måste få resurser och förutsättningar för att arbeta förebyggande och främjande. Att skapa tillgängliga lärmiljöer så att alla barn kan ta del av utbildning och undervisning är prioriterat.

Det familjecentrerade arbetet och samverkan med familjecentralerna ska stärkas. Förskolan och den öppna förskolan är centrala aktörer och platser i detta arbete. I utsatta områden är andelen inskrivna barn i förskolan betydligt lägre, och den öppna förskolan samt uppsökande verksamhet spelar en nyckelroll i att fler vårdnadshavare ska skriva in sina barn i förskolan. Forskning visar att barn som har gått i förskola är bättre förberedda för grundskolan. Målet är därför att fler barn från socioekonomiskt svaga förhållanden deltar i förskolan, särskilt de barn som har behov av språkutveckling. Nämnden behöver därför intensifiera sina insatser för att uppfylla lagkravet om att öka andelen barn i förskola.

I dag erbjuds barn till föräldralediga förskola 15 timmar i veckan, och barn till arbetssökande 25 timmar i veckan. Rektor har också möjlighet att fatta beslut om utökad vistelsetid för barn till föräldralediga och arbetssökande utifrån det enskilda barnets specifika behov, exempelvis

gällande språkutveckling eller andra sociala behov. Små barn behöver mycket tid med sina föräldrar eller ett fåtal personer för att knyta an. När barnet blir äldre förändras behoven. För att främja barns utveckling och lärande ska barn i 4–5 årsåldern till föräldralediga erbjudas möjlighet till 25 timmar i förskolan. Det ska även säkerställas att alla barn i behov av utökad vistelsetid erbjuds det. För att garantera att reformen inte får negativ påverkan på barngruppernas storlek, personalens arbetsmiljö eller verksamhetens kvalitet ges nämnden en budgetförstärkning i ram.

För att tidigt uppmärksamma barn som lever under förhållanden som inte är förenliga med mänskliga rättigheter och svensk lagstiftning ska all personal ha kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck.

Nämnden har tillsynsansvaret för fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Det innefattar även ägar- och ledningsprövning. Nämnden behöver förutsättningar att arbeta brett och systematiskt med att upptäcka och motverka olämpliga huvudmän med kopplingar till bland annat religiös- eller våldsbejakande extremism och kriminalitet. Nämnden ska även ge förvaltningen förutsättningar att i tillräcklig omfattning kunna göra tillsyn i befintliga verksamheter för att säkerställa kvalitet och trygghet för alla barn.

Sociala förskoleteam och föräldraskapsstöd

Sociala förskoleteam ska inrättas i varje utbildningsområde. Socionomer och andra professioner ska tillsammans arbeta för att stödja barn och deras familjer. Genom att sociala förskoleteam, barnhälsa och förskola samverkar stärks det förebyggande och främjande arbetet och risken för skolmisslyckande, psykisk ohälsa och utanförskap minskar.

I samverkan med socialnämnderna ska förskolenämnden i särskilt utsatta och utsatta områden erbjuda föräldraskapsstöd. Vårdnadshavare ska stärkas i sin föräldraroll, få kunskap om sina rättigheter och skyldigheter samt bli mindre beroende av omgivningens påtryckningar och åsikter. Utbildningen ska innefatta värdegrundsfrågor såsom demokrati, jämställdhet och tolerans samt förtydliga förskolans uppdrag och vårdnadshavares ansvar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Förskolenämnden får i uppdrag att öka antalet förskollärare samt minska antalet barn per utbildad personal. En strategi för att nå Skolverket riktmärken avseende barngruppernas storlek ska utarbetas och införas.

Förskolenämnden får i uppdrag att stärka rektorernas arbetsmiljö genom fler pedagogiska utvecklingsledare på förskolorna.

Förskolenämnden får i uppdrag att minska sjuktalen genom att arbeta med arbetsmiljön, personalens förutsättningar, hälsofrämjande insatser och friskfaktorer.

Förskolenämnden får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna inrätta sociala förskoleteam samt införa ett stöd till vårdnadshavare i särskilt utsatta, riskområden och utsatta områden.

Förskolenämnden får i uppdrag att erbjuda 4–5-åriga barn till föräldralediga möjlighet till 25 timmars förskola.

Grundskolenämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Andelen elever som når kunskapskraven och blir behöriga till gymnasiet ska avsevärt öka.
- Meritpoängen ska öka.
- Göteborgs Stad ska bli en mer attraktiv arbetsgivare för lärare och rektorer.
- Stadens grundskolor ska präglas av studiero, trygghet och hög undervisningskvalitet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Varenda elev, oavsett bakgrund, ska ha de kunskaper och färdigheter som krävs för att klara fortsatta studier eller kunna gå ut i arbetslivet efter gymnasiet för att vara en del av samhället. I stadens skolor ska alla kunna utvecklas efter sina förutsättningar och de som har behov av särskilt stöd ska erhålla detta. Alla elever ska, utifrån sina förutsättningar, mötas av positiva och höga förväntningar samt tydliga kunskapskrav.

Trygghet, studiero och föräldrarnas ansvar

Flertalet av stadens skolor fungerar väl men några har mer eller mindre omfattande ordningsproblem. Det kan handla om sena ankomster, olämpligt språkbruk eller bristande respekt för lärarna som leder till att för mycket av lärar- och lektionstid behöver ägnas åt annat än undervisning. I vissa fall är förväntningarna på vad eleverna ska prestera låga och en kultur där goda skolprestationer inte uppmuntras har etablerats. Detta måste de berörda skolorna motverka. Det behövs särskilda insatser för att snabbt komma till rätta med ordningsproblem och skapa en positiv skolkultur som möjliggör lärande. Staden behöver uppmuntra de lärare och rektorer som har kompetens att bryta en destruktiv skolkultur, att arbeta i skolor med bristande studiero. Föräldrars ansvar och delaktighet är grundläggande för en lyckad skolgång. Förväntansdokumentet ska aktualiseras vid varje läsårsstart och elever, vårdnadshavare och personal ska vara väl förtrogna med dess innehåll. Satsningen på stadens skolakut, Elevator, ska fortsatt prioriteras och breddas till fler årskurser. Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna att starta Elevator som omfattar årskurserna 4–5. En kultur där goda skolinsatser ses som positivt skapar förutsättningar för goda skolresultat. Arbetet med att förändra skadliga normer behöver därför stärkas och lärarnas ledarskap utvecklas.

Ökad kvalitet i undervisningen för att förbättra elevers utveckling och lärande

Läraren spelar en avgörande roll för elevens engagemang och utveckling. Lärare måste få fokusera på undervisningen. För att möjliggöra detta behöver skolan satsa på utökade stödjande funktioner så som elevhälsa, socialpedagog, vaktmästare och IT-support. Dokumentationskraven behöver också minska. Staden har skolor där en stor andel av eleverna inte når kunskapsmålen. Där tvålärarsystem prövats har elevernas måluppfyllelse och betyg höjts och lärarnas förutsättningar har förbättrats. Ett första steg i denna riktning är att satsa på tvålärarsystem på skolor med stora utmaningar och låg måluppfyllelse. Det är av yttersta vikt att elever i behov av särskilt stöd får detta tidigt och i tillräcklig omfattning. På lågstadiet behöver en tydlig kunskapsavstämning göras innan elever börjar nästa årskurs. De bedömningsstöd som finns i årskurs 1 och årskurs 2 ska, tillsammans med resultat på nationella prov i årskurs 3, i ökad utsträckning användas för att göra en helhetsbedömning för att avgöra vilka elever som behöver stödinsatser. Om elever trots dessa insatser inte når godtagbara kunskaper ska möjligheten att gå ett extra år på lågstadiet aktualiseras. Särskilda undervisningsgrupper ska användas i större och fullgod utsträckning, både för att elever ska få den anpassade undervisningen och det särskilda stöd de behöver, men även för att alla elever ska ges förutsättningar att kunna fokusera på undervisningen.

Syftet med förstelärarreformen har över åren i viss mån gått förlorad. Nämnden ska därför säkerställa att Skolverkets riktlinje för anställning som förstelärare efterlevs.

Göteborg har i dag relativt till övriga storstäder många grundskolor där ett ökat antal niondeklassare inte når behörighet till gymnasiet.

Staden behöver därför ta krafttag för att vända de dåliga kunskapsresultaten. En extern granskning av stadens styrning av grundskolorna för att identifiera brister och förbättringsområden och föreslå åtgärder tillhörande behov av säkerställda förutsättningar för framgångsrikt genomförande.

Elevhälsan

Elevhälsoarbetet är viktigt och avgörande för elevernas välmående och kunskapsresultat. Elevhälsan behöver förutsättningar att arbeta mer förebyggande och främjande. Den psykiska ohälsan ökar bland unga och elever ska därför regelbundet erbjudas hälsosamtal med fokus på psykiskt mående och sociala relationer. Nämnden ska även utreda digitala lösningar för delar av elevhälsan där det är lämpligt. Det är viktigt att elevhälsan systematiskt arbetar för att identifiera och stötta sårbara och brottsutsatta när det gäller exempelvis grooming, våld i nära relationer samt prostitution.

Anpassad grundskola

Barn med en intellektuell funktionsnedsättning har möjlighet att fullfölja sin skolplikt som en integrerad elev i grundskolan eller i en anpassad grundskoleklass. Nämnden behöver säkerställa att elever i den anpassade grundskolan får en likvärdig utbildning som främjar deras utveckling och lärande. Det ökade behovet av platser i den anpassade grundskolan måste mötas med både lokalmässiga och personella anpassningar.

Tidiga och extra insatser

Läsning är grunden för allt lärande och avgörande för att ge eleverna ett levande språk och förutsättningen för att lyckas i skolan. Ett språkutvecklande förhållningssätt är viktigt i alla ämnen och elever som inte bedöms nå godtagbara kunskaper i årskurs 1 måste erhålla tidiga och tillräckliga insatser. Läroböcker är i detta avseende väsentliga för att stimulera ett ökat läsintrasse. Genom screening och utvärdering av elevers kunskaper kan elever som behöver tidiga insatser och extra stöd för att nå kunskapsmålen fångas upp. Språkförståelse och matematiskt tänkande ska testas i förskoleklass. Bedömningsunderlag i lågstadiet samt nationella prov i årskurs 3, 6 och 9 och betygsresultat ska följas upp. Förhöjd studietakt ska kunna ges till elever som snabbare når kunskapsmålen. Det ska vara möjligt för högstadiel elever att läsa kurser på gymnasial nivå. Det är viktigt att stimulera intresset för matematik, teknik och naturvetenskap. Elever med särbegåvningar ska stimuleras genom att erbjudas lämplig och anpassad undervisning. Elever som blir hemmasittare behöver uppmärksammas i högre utsträckning och verkkningsfulla åtgärder för att få dem tillbaka till skolan ska sättas in tidigt i samarbete med socialnämnderna. Yngre barn och ungdomar i riskzon för kriminalitet eller droger ska fångas upp och få stöd genom SSPF-samarbetet redan i mellanstadiet.

Trygghetssatsning

Nämnden ska i samverkan med socialnämnderna fortsätta arbetet med att utveckla sociala skolteam bestående av socionomer, socialpedagoger och annan utbildad personal för att arbeta på skolor med särskilda utmaningar. Teamen ska stötta eleverna för att öka elevnärvaron, främja tryggheten, motverka psykisk ohälsa och stärka samarbetet mellan skola, vårdnadshavare, socialtjänst, polis och andra instanser. Denna satsning gör att barn och ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap, missbruk och kriminalitet tidigt kan fångas upp och att elever som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck eller på annat sätt är utsatta uppmärksammas och får hjälp.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Grundskolenämnden får i uppdrag att, när tidiga insatser och omfattande stödåtgärder inte gett avsedd effekt för att nå kunskapskraven, använda möjligheten för elever att gå om ett år på lågstadiet.

Grundskolenämnden får i uppdrag att bygga ut möjligheten till särskilda undervisningsgrupper för elever som på olika sätt behöver stöd i en mindre grupp.

Grundskolenämnden får i uppdrag att fortsätta utveckla skolakuten Elevator, säkerställa möjligheterna att flytta en elev från skolenheten för att bryta ett destruktivt beteende samt utreda möjligheten att utöka Elevator till att omfatta årskurserna 4–5.

Grundskolenämnden får i uppdrag att inrätta en fortbildning i ledarskap för lärare samt inrätta en central funktion med lärarcoacher med uppdrag att utveckla undervisningskvaliteten.

Grundskolenämnden får i uppdrag att fortsätta arbeta med tvåläraarsystem på skolor med stora utmaningar och låg måloppfyllelse.

Grundskolenämnden får i uppdrag att genomföra en extern granskning av stadens styrning av grundskolorna för att identifiera brister och och föreslå åtgärder tillhörande behov av säkerställda förutsättningar för framgångsrikt genomförande.

Idrotts- och föreningsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg ska genom ett rikt och aktivt föreningsliv och en hög tillgänglighet till platser, skapa en bredd av möjligheter för fysisk aktivitet och aktiv fritid för alla stadens invånare.
- Antalet aktiva föreningsmedlemmar och ledare i hela staden ska öka.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Den kommunala verksamheten ska komplettera, inte ta över eller tränga ut, det som civilsamhället eller andra aktörer kan erbjuda. Nämndens insatser ska därför koncentreras till de områden där enskilda människors och föreningars ansträngningar inte räcker till. Stöden ska syfta till att stimulera och uppmuntra alla till en aktiv och hälsofrämjande fritid, i föreningsverksamhet men även på egen hand. Nämnden ska också se till att det finns ett brett utbud av idrottsanläggningar i hela Göteborg och arbeta för att skapa låga trösklar in till föreningslivet. Nämnden har ett övergripande ansvar för att driva och samordna arbetet med idrottsprogrammet och ska aktivt arbeta för förverkligandet av programmet genom samordnade insatser från berörda nämnder och bolagsstyrelser i Göteborgs Stad.

Det kommunala stödet ska i huvudsak koncentreras till barn och ungdomar, men nämnden ska också främja äldre göteborgares fritid och hälsa och ska även via bidragssystemet uppmuntra aktiviteter över generationsgränserna. Nämnden ska även arbeta för att skapa bättre förutsättningar för människor med funktionsnedsättning, främst barn och unga, att delta i föreningslivet i Göteborg. Nämnden ska därför fortsätta att arbeta aktivt med tillgänglighetsfrågor på stadens idrottsanläggningar och får också i uppdrag att tillsammans med nämnden för funktionsstöd ta fram konkreta åtgärder som bidrar till att fler barn och unga med funktionsnedsättning kan ta del av idrottsutbudet och föreningslivet i staden.

Nämnden ska utveckla idrottens koppling till skolan så det blir lättare för förbund och föreningar att få eleverna att prova på idrott. I samarbete med skolenämnder och andra berörda nämnder ska nämnden bidra till en positiv rörelsekultur i alla skolformer. För nämndens vidkommande handlar det bland annat om att bidra till så kallad prova-på-verksamhet och annan lågtröskelverksamhet i samband med och i anslutning till skoldagen. Samarbetet med föreningsidrotten och berörda nämnder ska därför

vidareutvecklas för detta ändamål. Målbilden är att minska stillasittandet, aktivera våra barn, tillgängliggöra naturmiljöer och via idrott även bidra till ökad integration. Denna satsning är av särskild vikt i områden där få barn och ungdomar är engagerade i föreningslivet. Lärdomar från exempelvis Riksidrottsförbundet, Svenskt Friluftsliv med dess organisationer, Skol-IF, Generation Pep, och många fler som stöttar kommuner och skolor i dessa frågor, bör tas tillvara.

Nämndens fokus ska vara på breddidrotten, men ska samtidigt medverka till goda förutsättningar för elitidrottande i staden. Nämnden ska därför genom samverkan och partnerskap med RF-SISU Västra Götaland och andra aktörer bidra till en god idrottsmiljö för unga elitidrottare. Detta innebär bland annat att säkra en långsiktig utveckling av kompetenscentret för elitidrott, High Performance Göteborg, där idrottsrörelse, akademi och kommun ska samarbeta till gagn för såväl elitidrott, parasport och breddidrott.

Idrottsanläggningar, lokaler och ytor för spontanidrott

Nämnden ska aktivt arbeta för att bevara och utveckla ytor för spontanidrott och annan hälsofrämjande aktivitet. Det är också angeläget att nämnden fortlöpande inventerar sina övriga idrottsanläggningar så att eftersläpningar av underhåll kan undvikas. Nämnden ska även aktivt arbeta för att minska driftskostnader. Bland annat ska de åtgärder som gjorts för att minska elförbrukningen på stadens idrottsanläggningar så långt det är möjligt implementeras permanent i syfte att minska driftskostnaderna. Därutöver ska nämnden i större utsträckning optimera personalresurser så utbyte av stöd och insatser i större utsträckningar kan ske mellan anläggningar.

Nämnden får i uppdrag att göra en snabbinventering av dåligt utnyttjade, eller inte alls utnyttjade, motions- och idrottsytor med målet att dessa ska tillgängliggöras för idrottsrörelsen. Inventeringen ska även redovisa orsaker, såsom belynings- och trygghetsaspekter, samt vilka åtgärder som krävs för att de ska kunna användas och nyttjas i större utsträckning.

I det digitala boknings och bidragssystemet (BoB) ska nämnden arbeta för att fler av kommunens lokaler ska ingå i systemet samt även utreda förutsättningarna för att kunna förmedla lokaler som ägs och drivs av aktivitetsbidragsgodkända föreningar mot en mindre administrativ avgift. Möjligheten för föreningar som äger lokaler och anläggningar att hyra ut dessa i systemet skapar bättre tillgång till lokaler för andra föreningar i behov av tillfälliga lösningar, men ger också föreningen som äger lokalen en möjlighet att stärka den egna ekonomin. Nämnden ska även fortsätta det pågående arbetet som sker med en Bo-plats liknande lokalförmedlingstjänst som riktar sig till föreningar som söker egna lokaler att hyra. Inriktningen är att lokaler inom den kommunala bolagskoncernen och från

Stadsfastighetsnämnden ska kunna förmedlas. Inte minst de lokaler som ingår i den så kallade hyresmodellen.

Det råder brist på sim- och ishallar i Göteborg. Nämnden ska därför prioritera arbetet med fler områdesbad. Det behövs även en ny ishall på Hisingen, varvid nämnden ska arbeta för att tidigarelägga planerna för en ny ishall i Torslanda.

Köerna till ridskolorna i staden är idag långa och Göteborg ligger långt under genomsnittet för platser i ridskolan. Staden behöver öka antalet ridskoleplatser. Ett ökat antal ridskoleplatser istaden kommer kunna bidra till en meningsfull fritid för fler barn och unga och skapa ett högre delta-gande i föreningslivet.

Nämnden är i en expansiv fas avseende idrottsanläggningar i staden som blir allt fler. Nämnden behöver därför arbeta aktivt med att hantera denna utmaning.

Stärkt föreningsstöd

För att kunna ge nödvändigt stöd och bidra till ett stärkt föreningsliv ska föreningsbidragets del av nämndens budget öka. Förstärkningen sker i huvudsak genom en omfördelning av medel. Satsningen på gratis badentréer på simanläggningar tas bort och resurserna överförs till föreningsbidragen. Likaså införlivas de medel som avsatts för den särskilda satsningen på kvinnors idrottande i föreningsbidragssystem och fördelas utifrån den inriktning kommunfullmäktige givit nämnden. Den särskilda satsningen på utsatta områden kvarstår och permanentas med fokus på arbetet med Starkare IF. Upphandling av driften av kommunala gym ska genomföras där det är möjligt. De resurser som frigörs genom upphandling av driften ska också successivt överföras till föreningsbidrag.

Rutinerna för uppföljning i form av kontroller för att säkerställa att nämndens föreningsbidrag verkligen får genomslag i praktiken behöver vidareutvecklas. Nämnden ska fortsätta förbättringsarbetet avseende kontroll och styrning av bidragen genom att genomföra kontinuerliga uppföljningar av utbetalade bidrag.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med grundskolenämnden och förskolenämnden bidra till en positiv rörelsekultur i alla skolformer.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder tidigarelägga planerna på ishall i Torslanda.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att utveckla det digitala boknings och bidragssystemet så att fler lokaler kan förmedlas och utveckla ett lokalförmedlingsverktyg som underlättar för föreningslivet att hyra lokaler av stadens bolag och nämnder.

Inköp- och upphandlingsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborgs Stad ska köpa in varor och tjänster av kvalitet till rätt pris.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämndens arbete är avgörande för att göteborgarnas skattemedel används på ett effektivt och sparsamt sätt. Stadens inköps och upphandlingsverksamhet ska präglas av transparens, hög kvalitet, kostnadseffektivitet, sund konkurrens och hållbarhet.

Erfarenheter både nationellt och lokalt visar på ett stort behov av kontroller inom riskbranscher såsom bygg, transport, städ och vård och omsorg. Nämnden genomför kontroller av ramavtal som motsvarar cirka en fjärdedel av stadens totala köp medan respektive förvaltning och bolag ansvarar för kontroller av köp utanför ramavtal. Genom att samordna kontroller inom riskbranscher kan staden stärka sitt arbete för en trygg och säker stad och öka sitt arbete för att motverka osund konkurrens, oegentligheter och välfärdsbrott.

Nämndens arbete med utveckling av den gemensamma inköpsprocessen ska även innefatta nödvändiga digitala tjänster för staden. Nämnden ska fortsätta att arbeta med strategisk inköpsanalys och kategoristyrning, vilka är viktiga verktyg för en enhetlig inköps- och upphandlingsprocess i hela staden. I dessa utmanade ekonomiska tider är det helt avgörande att stadens inköpspriser sänks och den totala inköpsvolymen minskar.

Sedan 1 januari 2023 finns en särskild möjlighet att reservera deltagandet i vissa upphandlingar. Staden ska utöka andelen reserverade upphandlingar där civilsamhället ingår.

Transparent upphandlingsprocess

Nämnden har även en särskild roll i arbetet att förbättra företagsklimatet i Göteborg. Huvudregeln ska vara att staden inte ska konkurrera med näringslivet. Upphandlingsprocessen ska upplevas transparent och rättvis bland marknadens aktörer. När det är tillämpligt ska större upphandlingar delas upp så att även små och medelstora samt relativt nystartade aktörer kan delta. Åtgärder i syfte att underlätta för små och medelstora samt nystartade företag att delta i upphandlingar kan exempelvis vara genom förbättrad information och upphandlingslots. Om upphandlingskraven är för många eller saknar relevans finns risken att endast ett fåtal större

aktörer väljer att lägga anbud. Fokus ska både ligga på att nämnderna får låga inköpskostnader och hög kvalitet på inköpta varor och tjänster.

Cirkulär ekonomi innebär att styra om verksamheten till ökad återanvändning, återvinning och energibesparing. Exempel på hur nämnden kan bidra till en mer cirkulär ekonomi är att premiera återanvändning av material i upphandlingar där det finns förutsättningar i branschen, ta bort miljöfarliga ämnen och ställa krav på förnyelsebara energikällor. Livscykelperspektiv på inköpta varor ska beaktas i högre grad. Nämnden får i uppdrag att stärka sitt uppföljande arbete i syfte att kontrollera att leverantörer och underleverantörer följer de miljökrav som ställts.

Miljö i fokus

Inköp- och upphandlingsnämnden har även en utpekad roll för tre delmål och mätbara indikatorer inom miljö- och klimatprogrammet som ska bidra till att Göteborg ska ha ett klimatavtryck nära noll. Nämnden ska ansvara för att främja biologisk mångfald vid inköp, minska klimatpåverkan vid inköp samt minska användningen av skadliga ämnen inom staden. Det är grundläggande att alla verksamheter implementerar och verkar för att nå de mål som är satta till 2030. Vi ska använda utvecklade och innovativa logistik- och mobilitetslösningar för att minska de lokala utsläppen och belastningen på vägnätet i centrala Göteborg. Exempelvis genom att, vid lämpliga upphandlingar, ställa krav på att stadens varuleverantörer i högre utsträckning tillämpar miljövänliga "last mile-lösningar".

Stärkt beredskap inför krissituationer

Alla inköp i staden genomförs normalt av den organisation som ska använda varan eller tjänsten. Nämnden ska ta en mer aktiv roll i att samordna de utmaningar med inköp och upphandling som bedöms kunna inträffa i kristider. Nämnden ska arbeta för att stärka stadens beredskap inför kommande krissituationer och enklare samordna varuinköp vid kristid. Nämnden ska också samverka för bättre mat i stadens förskolor, skolor, äldreboenden och andra verksamheter. Fler mindre och lokala matproducenter i Västsverige ska ha möjlighet att leverera till stadens verksamheter. Dessa förutsättningar kan exempelvis stärkas genom att ställa krav på ökad andel färska råvaror, uppdelningar av produktkategorier och en tidigare dialog med lokala aktörer.

Stärkt arbete mot ekonomisk kriminalitet

För att säkerställa att varje skattekrona värnas och används korrekt ska nämnden intensifiera sitt arbete med att motverka kriminalitet och oseriösa aktörer genom de inköp och upphandlingar som genomförs. Det behövs större samordning och kunskapsutbyte inom staden för att motverka inköp eller avtal med oseriösa aktörer och stärka uppföljningen av avtal.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att stödja berörda nämnder i upphandlingar i syfte att sänka stadens inköpskostnader.

Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att ta en mer aktiv roll och samordna arbetet med utmaningar inom inköp och upphandling som bedöms kunna inträffa i kristider.

Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder och bolag, samordna arbetet för att inköp i högre utsträckning ska göras via ramavtal.

Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan med mål att sänka inköpskostnaderna med upp till 5 procent. Åtgärdsplanen ska innehålla specifika målområden där prisbilden kan effektiviseras.

Kretslopp- och vattennämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska bidra till att tillgodose behovet av en säker, effektiv och miljömässig vattenförsörjning och avloppshantering. Nämnden ska öka effektiviteten i verksamheten med syfte att dämpa taxe- och avgiftshöjningar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborgs närhet till vatten är en stor tillgång. Närheten till vatten gör Göteborg känsligt för havsnivåhöjningar samtidigt som kraftiga skyfall ökar trycket på stadens vattenhantering. Det pågående arbetet med att klimatsäkra staden genom bland annat olika åtgärder i Göta älv måste synkas med stadens skyfallsarbete och dagvattenhantering för att inte suboptimera nödvändiga investeringar. Investeringsbehovet kommer att vara omfattande och nämnden behöver arbeta aktivt för att erhålla annan finansiering än kommunal skattefinansiering.

VA-systemet, en självklar del i stadsplaneringen

Göteborg behöver ha en hög leveranssäkerhet av dricksvatten och avledande av avloppsvattnet som består av spillvatten och annat dagvatten och därför krävs det investeringar i vatten- och avloppsnätet. För att minska mängden tillskottsvatten till det regionala avloppsreningsverket Gryaab måste det kombinerade systemet på sikt bytas ut, vilket kommer ta många decennier. När dagvatten ska släppas i recipient i stället för till Ryaverket tillkommer krav på dagvattenrening. Nuvarande miljötillstånd för Ryaverket löper ut 2036. Betydande investeringar kommer vara nödvändiga för att klara av eventuella framtida ökade krav på vattenreningen samtidigt som staden växer. Genom att exempelvis planera för dagvattendammar i stadsrummet kan vattnet renas lokalt.

Nämnden är ansvarig för stadens VA-planering och skyfallsarbete. Strategisk planering och tidig projektering av VA-hantering i stadsbyggnadsprojekt är viktigt för kostnadseffektiva lösningar. För att optimera stadens samlade investeringsbehov behöver nämndens samverkan i stadsplaneringen utvecklas och förstärkas. Samtidigt behöver nämndens arbete effektiviseras ytterligare och minsta möjliga börda läggas på medborgarna i form av utökade avgifter. Det kommer under kommande år vara av yttersta vikt att staden gör kloka investeringar. För stora och kostsamma investeringar kommer leda till höga avgiftsökningar längre.

För att förstärka säkerheten i leverans av god kvalitet av dricksvatten och i takt med att staden växer behöver råvattenkällan, Göta älv, kombineras med fler råvattenkällor och samarbete med regionens andra dricksvattenproduktioner. En fungerande VA-verksamhet är viktig även i händelse av kris. Att planera för oförutsedda situationer är nödvändigt.

Minskning av mängd avfall

Göteborg växer och med det även antalet göteborgare som ska ha möjlighet att sortera avfall. Om inte hushållen sorterar sitt avfall kommer det krävas större investeringar i sorteringsanläggningar. I dag bor ungefär 80 procent av göteborgarna i flerbostadshus. Här har inte vikttaxan på hushållsavfallet samma effekt som för enfamiljshus. Det är i flerbostadshus som minst hushållsavfall sorteras och därmed det område som behöver utvecklas mest. Det nationellt utredda systemet med fastighetsnära insamling ger kommunen möjlighet att ge invånarna bättre service och att nå en ökad sortering. Det ger kommunen ett utökat monopol som måste hanteras varsamt. Det är viktigt att det finns valfrihet både för villaägare och ägare av flerbostadshus. Systemet riskerar också att ge kommuner ökade kostnader, vilka måste hanteras och inte läggas till fullo på göteborgarna. Naturvårdsverket ska ge Göteborg full kostnadstäckning. Nämnden ska utreda möjligheten att konkurrensutsätta avfallsinsamlingen som idag ligger på Renova.

Nedlagda deponier har en ständig påverkan på omgivande mark och vatten. Nämnden är ansvarig för stadens tillsyn av deponier. Sedan 2020 har skattekollektivet ansvar för stadens nedlagda deponier. Deponin vid Välen är den deponin i Göteborg med mest negativ miljöpåverkan. Deponin gör området till ett av Sveriges mest förorenade områden, med höga halter av kvicksilver och PCB. På sikt behöver området saneras. Nämnden ska fortsätta genomföra planerade åtgärder samt planera för ytterligare åtgärder om behov finns.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att i samverkan med berörda kommuner påskynda arbetet med Mjörn som råvattentäkt.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att fortsätta samverka med berörda aktörer kring råvattenanvändning och hur en optimerad dricks-vattenproduktion och distribution i göteborgsregionen kan bli verklig.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att, i samverkan med Renova, utreda hur anläggningen i Marieholm kan utvecklas eller ersättas för att öka produktionen av biobränsle.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att utreda hur vi från stadens sida skulle kunna konkurrensutsätta den idag kommunala avfallsinsamlingen.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att fortsatt erbjuda fria besök på stadens återvinningscentraler (ÅVC).

Kulturnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska skapa goda förutsättningar för stadens institutioner och det fria kulturlivet för att erbjuda kulturupplevelser av hög kvalitet och bredd.
- Nämnden ska sträva efter att tillgängliggöra kulturen för fler, med särskild vikt lagd vid barn och unga, äldre samt de som sällan tar del av stadens kulturliv.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborg ska vara en levande, inkluderande, kreativ och öppen modern kulturstad. Kulturen för samman människor av olika bakgrund och bidrar till kunskap och förståelse. En tillgänglig kultur för alla göteborgare ökar förutsättningarna för delaktighet och förståelse. Kulturen ska kännetecknas av frihet, mångfald och kvalitet. Nämndens fokus ska vara att nå alla samhällsgrupper, även de grupper som vanligtvis inte tar del av kulturen. Det fria uttryckssättet bidrar till ett öppet och tolerant samhälle. Under flera år har en allt större andel av nämndens budget finansierat fasta kostnader. Det ger allt mindre del som kan gå till kulturens utövande. Kulturnämndens resurser ska i största möjliga mån omsättas till kulturell verksamhet och kärnverksamheten ska stå i fokus. Det fria kulturlivet har en viktig plats i vår stad. Därför ska nämndens fokus vara att säkerställa bredden samt möjliggöra för nya aktörer att etablera sig genom att bland annat få hjälp och stöd med att söka medel från EU. För att kunna vara en utmanande kraft måste kulturen få utvecklas på egna villkor och inte alltid vara en direkt eller indirekt del av den kommunala verksamheten.

Attraktiva museer, bibliotek och kulturhus – en ingång till kulturen

Stadens samlingar utgör ett stort och betydelsefullt historiskt, vetenskapligt och ekonomiskt värde. Staden har haft en historisk skuld gentemot samlingarna då många av magasinerna har varit i undermåligt skick, och arbetet med nya magasin som beslutades om 2021 går nu in i nästa skede. På sikt ska alla samlingar digitaliseras för såväl allmänheten som för studier och forskning. Biblioteken ska vara en tillgång för dem som vill läsa, lära, låna och inspireras till vidare läsning och studier. Stadens bibliotek ska finnas där göteborgarna rör sig samt vara tillgängliga när besökare har tid att besöka dem. Mer öppna bibliotek har fallit väl ut, därför är ambitionen att öppna fler. Biblioteksverksamheten ska ständigt anpassas till invånarnas behov, förväntningar och upplevelser. Göteborgs

Stads biblioteksplan 2024–2028 anger färdriktning för stadens olika biblioteksverksamheter där Kulturnämndens folkbibliotek ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom bland annat fri åsiktsbildning och kunskapshöjning. Utifrån Litteraturstadens intentioner får nämnden i uppdrag att genom stadens bibliotek arbeta med läsfrämjande aktiviteter. Samarbetet mellan förskole-, grundskole- och utbildningsnämnden bör stärkas, för att kunna anpassa läsfrämjande aktiviteter utifrån stadens barn och ungas prioriterade behov. Stadens kulturinstitutioner ska vara välkomnande att besöka. Detta gäller i synnerhet våra bibliotek där både personal och besökare ska garanteras en säker och trygg arbets- och vistelsemiljö.

Kultur för barn, unga och äldre

Barnens roll i kulturlivet ska stärkas. Barn och ungdomar ska tidigt komma i kontakt med kultur i förskolan och skolan och inte enbart lära sig att konsumera kultur utan även ges möjlighet att själva skapa. Längre har staden brustit i likvärdig tillgång till kultur för barn och unga. Bokningssystemet KuBo möjliggör mer likvärdig tillgång till kulturen för barn och unga. Nämnden får i uppdrag att ständigt förbättra systemet för att möjliggöra för fler att ta del av kulturen i staden samt skapa likvärdiga möjligheter för de egna verksamheterna och den fria kulturen att bli synliga och tillgängliga för bokning. Det är också viktigt att KuBo utvecklas i användarvänlighet för att förenkla för de aktörer som använder sig av systemet. Ett av nämndens prioriterade mål är att fortsatt arbeta aktivt för att barn och unga ska ta del av de befintliga kulturinstitutionernas verksamhet. Då Göteborg är en stor stad med varierande behov och förutsättningar, bör aktiviteter och åtgärder för barn och unga anpassas utifrån de lokala behoven. Nämnden har, bland annat genom Speldags, möjlighet att erbjuda populära och kvalitativa kulturupplevelser för våra äldre på äldreboenden och knutpunkter. För att öka äldres tillgång till kultur har kulturnämnden, i samarbete med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, utvecklat kultursommarjobben så att de även vänder sig till vård- och omsorgsboenden samt knutpunkter för äldre.

Konsten i det offentliga rummet

Kulturnämnden ska vara en aktiv part i stadsutvecklingen. Detta för att säkerställa att konstnärliga och kulturella värden utvecklas och tas tillvara i stadsrummet. Utsmyckningen av det offentliga rummet är en signal om att konsten får och bör ta plats i staden. Göteborg konst ansvarar för konstverkens färdigställande av stadens offentliga rum i samverkan med stadsmiljönämnden.

En fristad för det fria ordet

I stora delar av världen förföljs eller hotas författare, journalister och andra konstnärer när de använder sig av det fria och o censurerade ordet i kampen för demokrati, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter. År 1996 blev Göteborg den första fristaden i Sverige och har sedan dess tagit emot konstnärer och författare från olika länder. Det fria ordet och kulturlivet ska fortsätta att försvaras, och fristadsprogrammet ska därför värnas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kulturnämnden får i uppdrag att genom samverkan med utbildningsnämnder, nämnden för demokrati och medborgarservice, idrotts- och föreningsnämnden, stadsfastighetsnämnden och andra berörda nämnder och styrelser stärka den kulturella infrastrukturen i staden och med det möjliggöra för fler människor att kunna ta del av och utöva kulturen.

Kulturnämnden får i uppdrag att i samarbete med Västra Götalandsregionen driva på arbetet för att öka antalet ansökningar av medel från EU främst till aktörer inom det fria kulturlivet samt inom andra delar av kulturnämndens verksamheter.

Kulturnämnden får i uppdrag att baserat på Litteraturstadens mål via biblioteken fortsätta arbeta med läsfrämjande aktiviteter.

Kulturnämnden får i uppdrag att stärka samarbetet med för-, grundskole-, och utbildningsnämnden kring läsfrämjande aktiviteter för barn och unga.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska stärka samverkan med näringslivet och civilsamhället för att få fler göteborgare i arbete.
- Nämnden ska erbjuda vuxenutbildning och SFI med god kvalitet och kostnadseffektivitet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Att ha ett arbete och ett sammanhang är en förutsättning för att individen ska kunna leva ett tryggt och fritt liv. Huvuduppgiften för nämnden är att skapa jobbfrämjande insatser och förutsättningar som får fler göteborgare i arbete eller studier. Genom en ökad samverkan med näringslivet och civilsamhället ska nämnden få fler som står utanför arbetsmarknaden in i sysselsättning.

Krafttag mot arbetslösheten

För att möta arbetslöshet och behov av omställning på arbetsmarknaden behöver staden ta ett stort ansvar, såväl på kort som lite längre sikt. Det handlar om att möjliggöra kvalitativa utbildningsinsatser för omställning och kompetensväxling, utbildningar inom yrkesvux samt introduktions- och kompletteringsutbildningar. Det handlar även om att tillsammans med olika aktörer i Göteborg skapa jobbmöjligheter för att komma till rätta med arbetslösheten. Göteborgs Stad står inför stora utmaningar vad gäller kompetensförsörjning och nämnden har ett särskilt ansvar att genom vuxenutbildning tillhandahålla utbildningar som arbetsmarknaden efterfrågar. Den ekonomiska konjunkturen påverkar även arbetslösheten i stort, något som riskerar att leda till att allt fler hamnar i bidragsberoende.

Samarbetet med Arbetsförmedlingen behöver utvecklas inte minst vad avser målgruppen för KROM (kundval rusta och matcha) där behovet av samordnade gemensamma insatser är stort. Samarbetet behöver intensifieras och inriktas mot att hitta lösningar så att människor utan arbete på kortast möjliga tid hamnar i egenförsörjning.

Möta framtidens kompetensbehov

Samarbetet med samordningsförbundet (Finsam) och andra aktörer såsom Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen behöver fördjupas och intensifieras. Staden ska aktivt ställa krav på motprestation för försörjningsstöd och ett heltidskrav på sysselsättning ska införas. Det handlar om att aktivt söka jobb, kompetenshöjande verksamheter i form av studier, yrkeskunskap, arbetsträning och rehabiliterande inriktning. Stadens kompetenscenter har ansvar för att samordna och samla arbetsmarknadsinsatser, vägledning och vuxenutbildning för arbetssökande. Entreprenörskap och företagande ska uppmuntras. Nämnden ska fortsätta utveckla kompetenscenter.

Första steget in i arbetet

För många är sommarjobbet det första steget in på arbetsmarknaden. Sommarjobb och praktikplatser i kommunens verksamheter är viktiga verktyg för att hjälpa ungdomar till ett första jobb. Under förra mandatperioden tredubblades antalet platser och genom att fortsätta tillhandahålla ett stort antal platser skapas en attityd och en vilja att arbeta. Att få sitt första jobb kan vara avgörande för att i vuxen ålder komma in på arbetsmarknaden. Nämnden har en samordnande funktion i staden och ansvar för sommarjobb för såväl gymnasieelever som högstadiungdomar. I det arbetet är det av största vikt att kontakterna med arbets- och näringslivet utvecklas. Entreprenörskap och företagsamhet är två perspektiv som ska inkluderas i arbetet.

Språkets betydelse för integration

Språkets betydelse är helt avgörande för att integreras i samhället och för att få ett arbete. Att kunna svenska handlar om frihet och självbestämmande, då språket ger egenmakt. Svenska för invandrare (SFI) är en väsentlig del av stadens ansvar för mottagandet av nyanlända och ett centralt verktyg för ökad integration. Staden bedriver en omfattande SFI-undervisning, både i egen regi och med hjälp av externa aktörer.

En hög kvalitet är alltid det som måste vägleda verksamheten och val av huvudman. Därför behöver ett arbete ta vid för att höja kvaliteten vad gäller ökad tillgänglighet och vad gäller innehållet i undervisningen. Den ökade tillgängligheten ska syfta till minskad väntetid och öka möjligheten att välja undervisningsform, plats och tidpunkt för undervisningen. Kvaliteten i undervisningen behöver utvecklas i syfte att säkerställa språklig nivå efter genomgången SFI-undervisning. Samtidigt krävs även kompletterande åtgärder som coaching, matchning, språkpraktik, yrkesintroduktionskurser och dessa resurser finns samlade på stadens kompetenscentrum.

Fokus på en kvalitetssäkrad vuxenutbildning

Vuxenutbildningens roll i det livslånga lärandet är angelägen för alla som av något skäl behöver komplettera, starta om på nytt eller få en ny chans senare i livet. Alla vuxna ska ha möjlighet att läsa upp till gymnasienivå inom vuxenutbildningen. Göteborg behöver en vuxenutbildning som håller en hög kvalitet för de som vill förbättra sina grundkunskaper, specialisera sig inom ett yrke eller förbereda sig för högskolestudier.

Fler aktörer ska uppmuntras

Staden ska jämställa alla aktörer som lever upp till de högt ställda kvalitetskraven och när kvaliteten är densamma ska priset vara styrande för val av leverantör. Vuxenutbildning i egen regi har inget egenvärde, kvalitet och kostnadseffektivitet ska vara avgörande. En mångfald av aktörer stärker vuxenutbildningens flexibilitet och bidrar samtidigt till en kvalitetshöjande konkurrens och ett ökat utbud för individen. En hög andel vuxenutbildning i egen regi leder till väsentligt högre kostnader som påverkar nämndens förmåga att prioritera hög kvalitet inom vuxenutbildning och SFI.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att vidareutveckla SFI-undervisningen vad gäller ökad tillgänglighet och ökad kvalitet.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att i de fall kvaliteten i vuxenutbildningen inklusive SFI:n är densamma låta priset vara styrande vid val av leverantör.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att fördjupa och intensifiera samarbetet med andra aktörer såsom samordningsförbundet Finsam, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen i syfte att få fler människor i egenförsörjning på kortare tid.

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Det ska vara lätt att få kontakt med staden och få svar på de frågor man har.
- Göteborg ska vara en stad där demokratin ges rätt förutsättningar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden ska informera om demokrati och rösträtt samt ge stadens medborgare möjlighet att göra sina röster hörda. Nämnden ska förvalta och utveckla stadens medborgarservice. Nämnden ansvarar också för att distribuera digitala tjänster och kanaler samt ansvarar för den digitala infrastrukturen för att stärka den lokala demokratin.

Rådgivning och stöd

I en osäkrare omvärld och en vikande konjunktur är det viktigt att nämnden säkerställer att budget- och skuldrådgivning hanterar den ökade efterfrågan. I förebyggande syfte ska nämnden arbeta för att öka kännedomen om stödverksamheterna.

Servicemål

Nämnden för demokrati och medborgarservice är ofta första kontakten för medborgarna och ska leda människor rätt i sina kontakter med staden. Nämnden ska också intensifiera arbetet med att förenkla för medborgare att nå rätt person inom staden. Nämnden ska verka för att bytet av telefoni-system är ändamålsenligt för att ge högre effektivitet. Nämndens fokus gällande servicemål ska utgå ifrån det stadenövergripande verksamhetsmålet. Syftet är att förbättra servicen för medborgarna.

Medborgarkontor

Nämnden ska förvalta stadens medborgarkontor. Medborgarkontoren ska i större utsträckning syfta till att vara ett stöd för invånarna i kontakten med kommunens verksamheter, hjälpa invånare med angelägenheter som finns inom kommunens rådighet.

Demokratiutveckling

För att utveckla Göteborgs Stads demokratiarbete arbetar nämnden både fysiskt och digitalt för att öka den lokala demokratin. Nämnden har ett

ansvar att fortsatt utveckla Ö-dialogen så att den kan fungera som ett fungerande och relevant forum för frågor som berör skärgårdsborna och Södra Skärgårdens fortsatta utveckling. Göteborg ska vara en stad där alla ska kunna känna sig trygga. Nämnden har ett viktigt ansvar för Regnbågs-huset som ska vara en mötesplats för HBTQI-personer i Göteborg. Det ska vara en verksamhet som skapas av, med och för HBTQI-communityt och en plats för möten, engagemang, umgänge, informationsspridning och kreativt skapande.

Göteborg är idag den enda kommunen som har medborgarvittnen. Systemet är förlegat och ska avvecklas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att se över vilka engagemang som kan avvecklas och vilka som kan förstärkas för att öka dialog och möjligheten att påverka stadens erbjudande till medborgarna.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att förstärka stadens möjligheter att erbjuda rådgivning kring hur man upptäcker och undviker olika typer av bedrägerier med särskilt fokus på äldre.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att säkerställa att budget- och skuldrådgivning erbjuds med väntetider i enlighet med Konsumentverkets rekommendation.

Nämnden för funktionsstöd

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Alla ska utifrån sina förutsättningar kunna leva ett självständigt liv med full delaktighet i samhället.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden för funktionsstöd ska bidra till att *Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning* implementeras. Genom dialog med funktionshinderombudsmannen ska bedömning göras om nämnden behöver vidta ytterligare åtgärder för att öka måluppfyllelsen av programmet.

Den personliga assistansen ska värnas eftersom insatsen är helt avgörande för att människor ska kunna leva ett värdigt och gott liv. För att säkra att resurser riktas till dem som är i behov av hjälp och stöd ska nämnden fortsätta utveckla sitt arbete för att motverka välfärdsbrott som exempelvis assistansfusk och fusk vid utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Nämnden ska regelbundet identifiera situationer där det finns risk för välfärdsbrott och stärka sina kontrollåtgärder.

Varje människa ska så långt som möjligt själv kunna fatta självständiga beslut i sin vardag. Göteborgs Stad ska därför fortsätta att tillämpa valfrihet enligt LOV inom daglig verksamhet. För att minska oron bland deltagare och anhöriga är det angeläget att göteborgarnas valfrihet värnas och respekteras över tid. Information och utvärdering av utförare inom daglig verksamhet ska finnas lättillgängligt. Det är också viktigt att det finns transparent information till utförarna om vilka verksamheter som efterfrågas. De som inte har rätt till daglig verksamhet enligt LSS men har en funktionsnedsättning som gör att de inte klarar ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden ska ha möjlighet till meningsfull sysselsättning eller aktiviteter.

Nämnden för funktionsstöd och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ska intensifiera sin samverkan för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning, inklusive feriejobb under sommaren för ungdomar. Jobbmatchning ska erbjudas och staden ska arbeta för att fler människor ska komma i arbete eller ges möjlighet till praktik, och i detta ska staden som arbetsgivare vara ett föredöme.

Ett starkare barnperspektiv

Nämnden ska säkerställa barnperspektivet genom att uppmärksamma barns situation inom verksamhetsområdet, både vad gäller barn med olika funktionsnedsättningar och barn till vuxna med funktionsnedsättning som ansöker om stöd och service. När ett barn behöver en insats är det angeläget att insatsen utgår från barnets bästa, vilket i stor utsträckning är att möjliggöra för barnet att bo med sin familj.

Nämnden ska samverka, och pröva nya metoder, med idrotts- och föreningsnämnden och civilsamhället för att både riktade och generella fritidsaktiviteter ska nå fler unga med funktionsnedsättning. För att även underlätta möjligheterna för barn och vuxna med funktionsnedsättning att ta del av idrotts-, fritids- och kulturutbud ska nämnden, i samverkan med berörda nämnder och aktörer, utreda förutsättningarna att införa ett kompiskort där eventaktörer kan erbjuda en avgiftsfri plats till ytterligare en person utöver den med funktionsnedsättning. Kortet ska göra det lättare att ta sig ut på olika aktiviteter och arrangemang genom att en vän kan följa med.

Minskat krångel och bättre stöd

Nämnden ska samverka med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och med regionen för att människor ska få bästa möjliga stöd. Nämnden behöver fortsätta utveckla ett koordinerande arbetssätt för att underlätta för människor med omfattande och komplicerade behov av stöd.

En konstaterad nedsättning som är medfödd, livslångt förvärvad eller en livslång konstaterad diagnos ska med hänsyn till den enskilde inte behöva bli bedömd eller prövad flera gånger, då det skapar en stor oro för den enskilde och dess anhöriga. Nya bedömningar bör endast göras vid indikation på väsentligt förändrade förutsättningar så som medicinsk förändring, relevanta medicintekniska framsteg eller vid misstanke om tidigare felaktiga bedömningar. Vid nya bedömningar är det viktigt att förändringarna blir förutsägbara och att tid ges för att hantera den nya situation som uppstår.

Mot bakgrund av det rådande omvärldsläget är det ännu mer angeläget att nämnden bedriver ett systematiskt arbete med kontinuitetshantering. Syftet är att öka förmågan att kunna upprätthålla verksamheten i händelse av samhällsstörningar. Nämnden ska därför följa upp rutiner och beredskap för kontinuitetshantering.

I syfte att värna kärnverksamheten och säkra nämndens ekonomi över tid behöver nämnden göra en översyn av lagstadgade uppdrag respektive tilläggsuppdrag. Alternativ till särskilda boenden ska prövas med syfte att sänka kostnader samtidigt som kvaliteten i insatsen bibehålls eller höjs. I uppdraget ingår att ta fram åtgärdsförslag som syftar till att nämndens

grunduppdrag utifrån reglementet prioriteras. Arbetet ska ske i dialog med funktionsrättsrörelsen.

Kompetensbehovet ska bemötas

Kompetensförsörjningen är en mycket stor utmaning för nämnden.

Nämnden ska satsa på bemanningen i första ledet vad gäller rekryteringar, utbildning och anpassningar av lönenivåerna. Löneskillnader ska inte bero på var i staden man arbetar utan på uppdragets art samt kompetens och erfarenhet. För att klara grunduppdraget krävs det även insatser inom digitalisering, välfärdsteknik, möjliggörande av ett förlängt arbetsliv och uppföljningar av hur de personella och finansiella resurserna används.

Bättre framdrift i byggande och renovering

Nämnden behöver, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och stadsfastighetsnämnden, ytterligare effektivisera processen med att planera och bygga nya bostäder med särskild service. Vad gäller befintligt bestånd avsätts resurser för att vidta åtgärder för funktionalitet. Nämnden ska även med berörda parter pröva möjligheten att projektera konceptbyggnader i syfte att få ner kostnaden för de boende.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att följa upp enheternas följsamhet till rutin för att beakta barnperspektivet vid handläggning och redovisa eventuella problem till nämnden.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder och aktörer, utreda förutsättningarna att införa ett kompiskort där eventaktörer kan erbjuda en avgiftsfri plats till ytterligare en person utöver den med funktionsnedsättning.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att göra en översyn av lagstadgade uppdrag respektive tilläggsuppdrag. I uppdraget ingår att ta fram åtgärdsförslag som syftar till att nämndens grunduppdrag utifrån reglementet prioriteras.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att stärka bemanningen bland dem som arbetar i direkt kontakt med omsorgstagaren, vad det gäller rekryteringar, utbildning och anpassningar av lönenivåerna.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att, i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning intensifiera sin samverkan för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning, inklusive feriejobb under sommaren för ungdomar.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att stärka sina kontrollåtgärder och regelbundet identifiera situationer där det finns risk för assistansfusk.

Nämnden för intraservice

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska tillhandahålla god intern service till stadens verksamheter och medarbetare.
- Nämnden ska strategiskt jobba utifrån att effektivisera stadens verksamheter på ett hållbart sätt.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Stadens arbete med digitalisering och IT ska bland annat leda till att nya kompetenser utvecklas, ökad realisering av kvalitativa och ekonomiska nyttor och effekter, höjd kvalitet i och tillgänglighet till stadens digitala service, ökad kostnadskontroll och transparens samt ökad möjlighet till värdering och prioritering av stadens behov av digital utveckling. Drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ per tjänsteområde ska underställas vad som är nödvändigt för att vidmakthålla god och säker funktionalitet samt uppfylla gällande lagkrav.

Digitaliseringens utveckling går allt snabbare. Därför ska staden i möjligaste mån använda system, program och tjänster som tillhandahålls på marknaden. Staden behöver också tillsammans med andra kommuner hitta nya affärsmodeller och genomföra bättre och långsiktigare upphandlingar.

Stadens digitala tjänster ska vara enkla, öppna och effektiva för alla medborgare. Nämnden ska bistå staden med interna tjänster till de olika verksamheterna samt ha en hög servicenivå och lyhördhet. Staden kommer även behöva nya satsningar på smarta digitala lösningar som förenklar arbetet för stadens medarbetare, samt effektiviserar utveckling och optimerar verksamhetens drift. Den digitala utvecklingen ställer högre krav på stadens verksamheter, då branschen och marknaden erbjuder nya lösningar och tekniska möjligheter för att åtgärda komplexa problem.

För att möta välfärdens framtida utmaningar behöver nya arbetssätt, digitala, automatiserade och robotiserade lösningar utvecklas. Nämnden har sedan tidigare fått i uppdrag att utveckla ett kompetenscenter som ska omhänderta detta utvecklingsarbete. Arbetet ska syfta till ökad kostnadseffektivitet och minskad administration.

Många av stadens förvaltningar uppfyller ännu inte till fullo de krav som började gälla i och med införandet av dataskyddsreformen, och då främst

gällande GDPR. Nämnden ska i system och stödande verksamhet underlätta för nämnder och styrelser att följa gällande lagrum. Med det rådande världsläget har IT-attacker markant ökat och staden utsätts dagligen för en stor mängd intrångsförsök och andra attacker. Då tekniken att utföra attacker konstant utvecklas är det ytterst viktigt att stadens skydd mot sabotage och intrångsförsök utvecklas och förstärks. Nämnden för intraservice är ansvarig för att staden har en rimlig skyddsnivå.

Stadens digitaliseringsarbete ska förhålla sig till den snabba utvecklingen av AI med syfte att ta tillvara på de nyttor som kan realiseras, till exempel effektivisering av administrativa uppgifter.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för intraservice får i uppdrag att kraftigt dämpa kostnadsutvecklingen för drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ.

Nämnden för intraservice får i uppdrag att utreda möjligheter till effektiviserande digitala lösningar inom staden.

Nämnden för intraservice får i uppdrag att komplettera befintlig metodhandbok om otillåten påverkan med inslag om informations- och IT-säkerhet.

Miljö- och klimatnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Stadens klimatavtryck är nära noll 2030 och stadens klimatarbete omtalas som föredöme av näringsliv och medborgare.
- Leverera och redovisa ökad biologisk mångfald och säkrade motståndskraftiga ekosystem och ekosystemtjänster.
- Tillsyns- och tillståndsverksamheten ska bedrivas effektivare och över tid upplevas som enklare för skötsamma verksamheter samt omtalas som föredöme nationellt.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Miljö- och klimatnämnden har ansvar för den lokala tillsynen utifrån lagar som rör miljö och hälsa. Nämndens myndighetsutövning och tillsyns- och tillståndsarbete ska utvecklas med syfte att säkerställa göteborgarnas hälsa och säkerhet samt lika och rättvisa regler för verksamhetsutövare i Göteborg. Nämnden har ansvar för att mäta och rapportera de klimatpåverkningar som uppstår i staden samt ansvarar för det stadenövergripande strategiska miljö- och klimatarbetet.

De mål och strategier som sätts upp för miljö, klimat och naturvärden bör fokusera på önskad effekt och vara teknik- och lösningsneutrala. Nämnden behöver genomlysas de styrande dokument som nämnden ansvarar för och säkerställa att de uppfyller denna princip och vid behov föreslå justeringar.

Uppdatering av miljö- och klimatprogrammet för bättre resultat

Staden ska fokusera på klimatarbete som gör verklig skillnad och som inte lägger hinder för Göteborgs näringslivs omställning. Staden ska bedriva ett faktabaserat och konstruktivt miljö- och klimatarbete. Måluppfyllnaden ska öka på både kort och lång sikt.

Miljö- och klimatprogrammet behöver uppdateras för att åstadkomma bättre resultat i klimatarbetet. Miljö- och klimatprogrammet fastställer stadens miljö- och klimatmål, sätter riktningen för stadens arbete samtidigt som ett miljöledningssystem tydliggör hur målen ska nås. Uppföljningen av miljö- och klimatprogrammet visar att med nuvarande arbetssätt kommer de uppsatta klimatmålen inte att nås. En justering av programmet och hur staden arbetar för att nå uppsatta mål är nödvändig.

Synkronisering mot nationella mål och Fit for 55 är avgörande för att Göteborgs Stad ska lägga resurser på rätt åtgärder och arbeta både kostnads- och investeringseffektivt. Till exempel drivs en stor del av industrins omställning effektivt av EU:s system för handel med utsläppsrätter. Utsläppen inom ETS ska särskiljas i det övergripande målet och särredovisas i uppföljningen. Det ger bättre förutsättningar för att staden fokuserar på rätt saker i klimatarbetet. Resurser ska styras till områden där staden har rådighet och där åtgärderna gör störst skillnad. Samtidigt är det viktigt att staden underlättar för och bidrar till den omställning som drivs framgångsrikt med utsläppsrätter.

Informationshanteringen i uppföljningen ska effektiviseras genom att digitaliseras fullt ut. Data som finns tillgänglig i staden och verksamheterna ska användas på ett sätt som skapar snabb och kostnadseffektiv transparens.

Nämnden ska fortsatt vara stödjande och driva klimatarbetet så att det snabbast möjligt övergår i nämndernas och styrelsernas ordinarie verksamhet. Målet är att miljö- och klimatarbetet genomsyrar alla nämnder och styrelser så att den byråkratiska överbyggnaden minskas och i delar kan avvecklas.

Naturresevat, marin miljö och biodiversitet

Den biologiska mångfalden ska öka både på land och i våra marina miljöer som hav, sjöar och vattendrag. Nämnden behöver intensifiera arbetet med genomförandet av handlingsprogrammet för biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Nämnden har även en samordnande roll inom stadens vatten- och havsmiljöarbete där åtgärdsplanen för god vattenkvalitet sätter riktningen. I många fall är åtgärderna för naturresevat, Natura 2000-områden, biologisk mångfald, ekosystemtjänster, påverkan på vatten- och havsmiljö med mera beroende av andra nämnders och styrelserns arbete och beslut. Nämnden behöver utveckla samarbetsformerna med övriga nämnder och styrelser för ökad måluppfyllelse.

Effektivare tillsyn och kontroll

Nämndens tillsyn ska uppfattas som effektiv, rimlig och serviceorienterad för verksamhetsutövarna. Nämnden ska tillsammans med näringsliv och ideella organisationer verka för ständig förbättring inom respektive verksamhet, genom att bland annat stödja verksamhetsutövarna till att ta ansvar för sin egenkontroll. Tillsyn och kontroll ska riktas in på områden där miljö- och hälsoriskerna är som störst och risk för brist är störst.

Stadens tillsyn, särskilt alkohol- och tobakstillsynen, behöver utvecklas mot att bedrivas mer effektivt, till låga avgifter och tillmötesgående för skötsamma verksamheter samtidigt som tillsynen intensifieras, blir mer omfattande och restriktiv mot misskötsamma verksamheter. Nämnden får i

uppdrag att utveckla detta förhållningssätt i rutiner och arbetssätt samt att undersöka hur ökat samarbete med andra myndigheter kan underlätta att identifiera oseriösa verksamheter. Andra kommuners arbetssätt bör få inspirera. Arbetet med digitaliseringen av ansökningsprocessen för tillstånd ska slutföras.

Kriminell verksamhet ger osund konkurrens och slår ut laglydiga företag. I stadens arbete mot denna brottslighet är tillsynsverktyget centralt, särskilt i ett rättviseperspektiv. Uppsökande tillsyn och kontroll samt inspektioner på verksamheter med oklar bolagsbildning ska fortsätta. Fortsatt samverkan med polis och andra myndigheter är av stor betydelse.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att implementera en systematik för klimatbudget och synliggörande av klimatåtagande.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att säkerställa att data som finns tillgänglig i staden och verksamheterna används och digitaliseras på ett sätt som skapar snabb och kostnadseffektiv transparens i klimatarbetet.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att utveckla de mål och strategier som nämnden ansvarar för så att de fokuserar på önskad effekt men i övrigt är teknik- och lösningsneutrala.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att uppdatera miljö- och klimatprogrammet så att:

- klimatmålen delas upp med avseende på Göteborgs Stads rådighet,
- det formuleras så det driver mot att ge bättre förutsättningar för näringslivets omställning och att utsläpp inte förflyttas till andra platser och
- klimatmålen synkroniseras med arbetet med de nationella målen och EU:s fit for 55.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att fortsätta arbetet med att digitalisera tillståndprocesserna så att den som ansöker kan hänvisa till tidigare inskickat underlag samt får omedelbar återkoppling om ansökan är komplett.

Socialnämnderna

Kommunfullmäktiges mål för nämnderna

- Antalet individer i egenförsörjning ska öka och bidragsberoendet ska minska.
- Den lokala tryggheten ska öka.
- Antalet individer som utsätts för våld i nära relation eller hedersrelaterat förtryck ska minska.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnderna

Staden ska hjälpa när den egna förmågan inte räcker till och individen inte kan få sina behov tillgodosedda på annat sätt. Barn och vuxna som behöver stöd ska uppmärksammas och deras behov och förutsättningar ska vara i centrum. De ska erbjudas en socialtjänst som fokuserar på trygghet, likvärdighet, rättssäkerhet och som vilar på evidens och tidiga förebyggande insatser. Stadens redskap och resurser ska ge varje människa förutsättningar att nå egenförsörjning. Alla barn har rätt till en uppväxt fri från våld med trygg anknytning och närvarande vuxna. Den nya socialtjänstlagen ger staden flera viktiga verktyg som underlättar socialnämndernas arbete.

Tidiga insatser för ett tryggare Göteborg

Socialnämnderna har ett viktigt ansvar i arbetet med att bryta utanförskap. Socialtjänsten måste tidigt och tydligt möta unga som är eller riskerar att hamna i riskzonen för kriminalitet och erbjuda ett kunskapsbaserat och lättillgängligt föräldraskapsstöd för att ge barnen rätt förutsättningar för en trygg uppväxt. Samarbetet mellan socialtjänst, skola och polis samt förenings- och fritidsverksamhet (SSPF) ska värnas och vidareutvecklas. Arbetet ska utökas till att även omfatta unga som varken studerar eller arbetar för att motverka glappet i åldrarna 16–20 år samt mellanstadiet. Sekretesslagstiftningen ska följas men alla möjligheter till samverkan ska användas, så att tidiga och förebyggande insatser kan genomföras. Anställda i staden har en skyldighet att orosanmäla när man i sitt arbete misstänker att ett barn far illa. För att underlätta arbetet ska orosanmälningar kunna göras digitalt.

Socialnämnderna som har utsatta områden har svårt att rekrytera såväl erfarna som nyexaminerade socialsekreterare varför det finns behov av ett lönetillägg för socialsekreterare som arbetar i utsatta områden. Socialnämnderna får därutöver i uppdrag att utreda möjligheten att samla särskild kompetens från de fyra stadsdelsområdena för att hantera de

svåraste fallen. Syftet med en specialiserad och samlad högriskhantering är att på ett säkrare sätt kunna hantera ärenden med koppling till kriminella klaner och gäng där det föreligger särskild risk för hot, våld och otillåten påverkan. Barn som är familjehemplacerade ska kunna få stöttning via Skolfam, som visat på goda resultat. En gemensam rutin för att genom tidiga insatser motverka utveckling av kriminalitet hos barn och unga ska införas. Sociala team i förskola och skola ska införas där de ska stötta lärare och utsatta elever, främja trygghet och studiero samt förebygga brott. Insatserna med utökade hembesök för förstföderskor i särskilt utsatta områden ska utvecklas för att stärka föräldrar, erbjuda stöd och skapa tillit.

Att ställa krav är att bry sig

Alla göteborgare ska ges förutsättningar att arbeta, bidra och vara en del av samhället. Ekonomiskt bistånd är samhällets yttersta skyddsnät, inte en långvarig försörjning, och motprestation ska krävas med tydliga konsekvenser om man inte lever upp till kraven. Staden ska anta en restriktivitetsnorm i biståndsbedömningen för att bidragsberoendet ska fortsätta minska. Socialnämnderna ska därför sträva efter att inte överstiga riksnormen för ekonomiskt bistånd utan särskild behovsprövning. Socialnämnderna ska aktivt arbeta med besök i hemmet och tätare kontakter med hushåll som ansöker om försörjningsstöd där det ska upprättas en tydlig individuell plan för att hjälpa varje individ till egenförsörjning.

Socialnämnderna ska även verka för aktivitetskrav på heltid genom individuellt anpassade insatser och samverkan med relevanta aktörer, så att fler når egenförsörjning. Socialtjänsten ska kontinuerligt utreda möjligheterna till sysselsättning i form av arbete, studier eller rehabilitering, alternativt att komma in i andra bidragssystem. Kontroll och uppföljning av försörjningsstödet behöver fortsätta och bistånd ska alltid gå till de individer som har rätt till offentligt stöd. Hanteringen av ansökningar om försörjningsstöd ska så långt som möjligt automatiseras för att möjliggöra ökad klienttid. En stor del som står långt ifrån arbetsmarknaden är utrikesfödda kvinnor. Socialnämnderna får därför i uppdrag att införa insatser för utrikesfödda kvinnor i syfte att vägleda dessa in i arbete eller annan sysselsättning. För att stärka jämställdheten samt barnperspektivet ska försörjningsstödet som regel betalas ut till kvinnan i hushållet.

Nollvision mot våld i nära relationer och hedersförtryck

Alldeles för många göteborgare utsätts för våld i nära relationer. För att nå målet med nollvisionen mot våld i nära relationer behöver arbetet utvecklas. Screeninginstrument ska alltid användas för att tidigt identifiera våldsutsatta. Socialnämndernas arbete med våld i nära relationer ska prioriteras. Stödet till kvinnojourer och samarbetet med idéburna aktörer

kring dessa insatser är av största vikt. Samverkan mellan kommunala och privata bostadsbolag måste stärkas för att hjälpa personer som utsätts för våld i nära relationer till både temporärt och permanent boende utan att riskera att röja sin identitet. Ett ökat fokus ska läggas på det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Staden måste fortsätta arbeta för att kunna upptäcka och möta de som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck för att möta deras specifika behov. Insatser behöver vidtas för att motverka prostitution, människohandel och sexuell exploatering, exempelvis att aktivt samarbeta och uppmuntra initiativ från idéburna organisationer, utveckla arbetet med information, utbildning och stöd samt utreda hur Mikamottagningens verksamhet kan utvecklas.

En trygg arbetsplats

Personal som arbetar med myndighetsutövning ska inte utsättas för hot och otillbörlig påverkan. Att personal inte vågar utföra sin myndighetsutövning på grund av rädsla för sin och familjens säkerhet är ett hot mot rättssäkerheten och ett svek mot alla de barn och unga som drabbas när staden gör avkall på sitt uppdrag. Nämnderna ska därför utreda hur socialsekreterare kan skyddas och anonymiseras vid särskilda beslut.

Ett hot mot folkhälsan

Missbruk, riskbruk och beroende är ett hot mot folkhälsan och innebär ett lidande för den enskilde samt anhöriga som behöver behandlas med evidensbaserade metoder i alla led. Det ska ske ett aktivt arbete med att förebygga missbruk, riskbruk och beroende bland unga och vuxna. Staden ska erbjuda behandling, rådgivning, rehabilitering och boende för de som vill ta sig ur ett missbruk, riskbruk eller beroende.

En meningsfull fritid

Barn och unga i Göteborg har rätt till en meningsfull fritid och mötesplatserna ska vara trygga. Fritidsgårdarna ska arbeta med att minimera riskerna för att bli en bas för rekrytering till kriminalitet och ska erbjuda studiehjälp. Personal på fritidsgårdar och i fältarbete behöver aktivt förse socialtjänsten med information i syfte att ge socialtjänsten möjligheten att göra en samlad bedömning. Detta inkluderar även att kunna göra orosanmälningar. Fältgrupperna fyller en viktig funktion genom uppsökande och socialt förebyggande arbete. Jourverksamheten behöver stärkas och förenings- och föräldravandringar utökas. Fler fältarbetare ska finnas under kvällar och helger, särskilt i utsatta områden och hot spots.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Socialnämnderna får i uppdrag att sträva efter att inte överstiga riksnormen för ekonomiskt bistånd utan särskild behovsprövning.

Socialnämnderna får i uppdrag att implementera heltidsaktivering som motprestation för att erhålla ekonomiskt bistånd.

Socialnämnderna får i uppdrag att skyndsamt genomföra insatser i enlighet med *Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen*.

Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att barn med familjehemsplacering, boende på HVB-hem och SiS-hem blir erbjudna plats i Skolfam.

Stadsbyggnadsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden ska möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden.
- En särskild satsning på 10 000 färdigställda småhus till 2033 ska startas, och innebära minst 1 000 färdigställda småhus per år.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborg är en växande stad. Under förra mandatperioden färdigställdes fler bostäder än på många decennier. Kombinationen av hög inflyttning och ett lågt byggande har under tidigare år bidragit till ett underskott av bostäder. Underskottet och en vikande konjunktur bör mötas med framdrift av detaljplaner för bostäder som i större utsträckning möter efterfrågan.

Småhus 2033

Småhus är en kategori av bostäder som Göteborg saknar mer än något annat. Under flera årtionden har det byggts många hyres- och bostadsrätter, exklusive studentbostäder, men alldeles för få småhus. Det har gjort att barnfamiljer och efterfrågad arbetskraft tvingats flytta till kranskommunerna för att hitta prisvärda alternativ. När stora näringslivetableringar planeras blir behovet av fler småhus ännu viktigare. Staden ska lansera initiativet Småhus 2033 i syfte att stärka organisationen så att 10 000 nya småhus möjliggörs till år 2033. Den stoppade fördjupade översiktsplanen för Kärra-Skogome som möjliggör fler småhus ska återstartas.

Ansvar för ekonomi och genomförbarhet

Staden ska ha en god förmåga att leverera nytta tillsammans med ekonomisk tillväxt. Ekonomin i stadsutvecklingen bör hanteras redan i de fördjupade översiktsplanerna. Nämnden ansvarar för att detaljplaner som tas fram på kommunal mark ska vara ekonomiskt genomförbara. Realistiska redovisningar över exploateringsprojekts ekonomi ska finnas med i beslutsunderlagen från början i detaljplaneprocessen. Senast till granskning ska en genomförandestudie, som ger en ekonomisk uppskattning med precision, ha genomförts. Projektets påverkan på helhetsekonomi för staden ska bedömas med uppskattningar av ökade skatteintäkter och driftskostnader för allmän platsmark och kommunal service. I stadsutvecklingsprojekt finns ofta betydande osäkerheter på grund av en föränderlig framtid. För att kunna hantera detta ska staden redovisa hur planer och beslut påverkas av olika framtidsscenarier.

Strategisk planering för hela Göteborg

Nämnden har det övergripande strategiska och taktiska ansvaret i den fysiska planeringen. Nämndens arbete med samordning av styrande dokument och riktlinjer ska ha målet att ge en effektiv styrning med ett fåtal tydliga styrdokument. Nämnden ska i styrningen med program och planer ta utgångspunkt i omgivande bebyggelse, stadens historia, de äldre stadsplaner som finns och inte minst, i relevanta fall, Göteborgs utvidgade innerstad och värdeskapande stadsutveckling. Göteborgs trafikstrategi behöver uppdateras för att bättre harmonisera med övrig stadsutveckling, med en realistisk syn på utvecklingen för alla trafikslag. Uppdateringen ska ske i samverkan med Trafikverket.

Det är viktigt att nämnden pekar ut och reserverar lämplig tomtmark för kommunal service, särskilt för skola i syfte att begränsa byggkostnader.

Nämnden ska ta fram en ny utbyggnadsplanering utifrån den nya översiktsplanen där hela Göteborg inkluderas. I de centrala och halvcentrala delarna ska tyngdpunkten naturligt ligga på flerbostadshus och fler stadsradhus samt i perifera och för ändamålet lämpliga lägen, på radhus och småhus. Nämnden ska starta upp arbetet med en ny detaljplan för Fiskhamnsområdet. Översiktsplanens inriktning om en bebyggelsestruktur med utgångspunkt i den traditionella kvartersstadens och trädgårdsstadens struktur ger god stadsbyggnad oavsett var utbyggnaden sker. Trafikinfrastrukturens utveckling inklusive kollektivtrafiksystem behöver anpassas till stadsutvecklingen. I flera ytterområden, som till exempel Bergum, Gunnilse, Torslanda och på sikt Säve, behöver det skapas tydliga centumbildningar för ett lokalt utbud av handel och tjänster. Planerna med att bygga om Avenyn ska fortsätta tillsammans med berörda fastighetsägare och göteborgarna.

Positiva planbesked för projekt i utsatta områden som Förvaltnings AB Framtiden söker ska villkoras till Egnahemsbolaget i syfte att öka blandningen av upplåtelseformer.

Nämnden ska uppmuntra nyetablering och expansion av företag i staden. Fokus ska vara på näringslivet och med inriktning på att skapa fler arbetstillfällen. En av åtgärderna ska vara att öka takten i antalet detaljplaner för ändamålet, vilket också innebär att identifiera nya områden för industrimark. Arbetet ska ske i samarbete med exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden och Business Region Göteborg.

Nämnden ska ta fram en skärgårdsplan utifrån förstudien som tagits fram. Planen ska inbegripa förslag för utökad kollektivtrafik i form av tåtareurer och bättre pendlingsmöjligheter från skärgården in till centrala Göteborg, tvärförbindelser mellan öarna och förutsättningar för utökad samhällsservice samt göra det enklare för om- och nybyggnationer.

I Göteborg finns flera småhusområden som redan är bebyggda som har ett högt exploateringsstryck men där detaljplan saknas. Detta leder till en rättsosäkerhet för de boende då det är möjligt att söka bygglov för ökad exploatering utan att det provas i detaljplan enligt plan- och bygglagen. Nämnden behöver starta detaljplaner för områden som inte är detaljplane-lagda för att öka rättssäkerheten enligt plan- och bygglagen. Samtidigt finns andra områden där det kan vara lämpligt att upphäva gällande detaljplan för att möjliggöra förändrad användning och utveckling.

Nämnden ska även prioritera detaljplaner med studentbostäder och öka antalet detaljplaner med studentbostäder i startplanen för att bidra till Göteborgs attraktivitet som studentstad. Nämnden ska möjliggöra för 700 nya studentbostäder per år.

Säve flygplats

Säve flygplats är en unik infrastrukturtillgång för Göteborg. Flygplatsen används idag för samhällsviktiga uppdrag från många myndigheter. I avvaktan på hantering av frågan i försvarsutskottet, i riksdagen och inom Försvarsmakten, behöver nämnden vidta nödvändiga åtgärder för att landningsbanan i hela dess längd (cirka 2 000 meter) fortsatt ska kunna användas för samhällsviktiga civila och militära funktioner. Detta inkluderar även frakt med stora transportplan.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, planera för 10 000 småhus till år 2033.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att uppdatera nuvarande beslutsprocesser i enlighet med förslaget under Ansvar för ekonomi och genomförbarhet i budgetförslaget.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med exploateringsnämnden, möjliggöra för 700 nya studentbostäder per år.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsmiljönämnden, ta fram en skärgårdsplan.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att villkora positiva planbesked i utsatta områden som Förvaltnings AB Framtiden söker till Egnahemsbolaget.

Stadsfastighetsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska bygga kostnadseffektivt och i stort verka för minskade lokalkostnader.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Efterfrågan på verksamhetslokaler för kommunal service ökar i takt med att staden växer. Detta ställer krav på smarta lokaler som är ändamålsenliga och möter de behov som efterfrågas. Nämnden ansvarar för stadens hyresmodell och hyressättning av lokaler i nämndens bestånd. Ansvaret syftar till att ge bättre förutsättningar för god ekonomisk styrning gällande balans mellan intäkter och kostnader för nämnden samt styrning över användandet av beståndet. Med tanke på omvärldsfaktorer som under de senaste åren drivit upp kostnader, räntor och inflation ska nämnden arbeta aktivt för att bygga mer kostnadseffektivt, och inte driva upp hyresnivåerna. Hyror har blivit en stor och ökande andel av nämndernas budgetar, och därför ska hyresnivåerna hållas ner i största möjliga utsträckning. Det är viktigt att kommunikation och samverkan mellan nämnden och övriga stadsutvecklande nämnder samt välfärdsnämnderna utvecklas och effektiviseras framåt.

Nämnden har till uppgift att tillhandahålla och förvalta lokaler för stadens verksamheter. En del av nämndens bestånd hyrs ut till externa aktörer. Nämnden behöver ha en positiv inställning till att hyra ut lokaler med långsiktiga förutsättningar till externa aktörer, i synnerhet aktörer som bedriver välfärdsverksamhet. Möjlighet till att avyttra fastigheter ska alltid provas.

De stora volymerna av lokaler som nämnden ansvarar för är de inom verksamheter som förskola, grundskola och äldreomsorg, funktionsstödsområdet och individ- och familjeomsorg. Nämnden har tidigare haft uppdrag att fortsätta skapa goda förutsättningar för en effektiv lokalprocess med mål att skapa en tydligare roll och påverkansmöjlighet för verksamhetsnämndernas roll i utvecklingen.

Effektivare lokalhantering

Det samlade fastighetsbeståndet behöver genomlysas med mål om samordnad styrning för att säkerställa att stadens lokalbestånd består av lokaler som är nödvändiga för det kommunala grunduppdraget. Nämnden ska bedriva ett kostnadseffektivt arbete i syfte att, i högsta möjliga mån, sänka kostnaderna för verksamhetsnämnderna. Arbetet med modulärt

konceptbyggande ska utvecklas med målet att sänka kostnaderna för hyresgästerna.

Nämnden får även i uppdrag att pröva om tillfälliga kontrakt kan upprättas för att andra verksamheter eller studentboenden vid tillfällen då tomställda lokaler uppstår i stadens bestånd, med målsättningen att inga nämnder ska stå med kostnader för lokaler som inte används. Nämnden ska se över regelverket gällande fastigheter som är nedgångna, av enklare värde eller inte ingår i grunduppdraget. Möjlighet till att avyttra fastigheter ska alltid provas.

Under alldeles för lång tid har stadens förskolor, skolor och vård- och omsorgsboenden inte underhållits och det finns därför i dag ett stort renoveringsbehov och underhållsskuld. Detta är en utmaning som behöver adresseras under kommande mandatperioder. Det är viktigt att staden hittar vägar för att bygga och tillhandahålla flexibla lokaler där det finns behov av det. Nämnden ska även säkerställa att tillräckligt många lokaler som uppfyller säkerhetskraven finns tillgängliga för övernattning vid idrottscuper och ungdomsevenemang.

Nämnden ska aktivt arbeta för att dämpa kostnaderna för hyresgästerna i befintliga fastigheter och i nyproduktion. Kostnadskontrollen ska prioriteras i nämnden för att dämpa hyreskostnaderna för verksamhetsnämnderna. I framtida byggprojekt ska nämnden sträva efter att bygga klimatsmart.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, fortsätta med arbetet att minska lokalkostnaderna genom avyttringar av icke-strategiska lokaler, det långsiktigt strategiska underhållsarbetet och omställningar av lokaler.

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att pröva om tillfälliga kontrakt kan upprättas för andra verksamheter eller studentboenden vid tillfällen då tomställda lokaler uppstår i stadens bestånd.

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att se över och redovisa regelverket kring nämndens fastighetsbestånd som är nedgången, av enklare värde eller som inte ingår i nämndens kärnuppdrag. Möjlighet till att avyttra fastigheter ska alltid provas.

Stadsmiljönämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska skapa fler tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer.
- Nämnden ska möjliggöra ett mer hållbart resande med god framkomlighet där alla fordon är ett naturligt inslag i stadsmiljön.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Närheten till havet, grönområden och vackra stadsmiljöer är kvaliteter som gör Göteborg attraktivt. När staden växer nyttjar fler människor, med olika transportslag, stadens gemensamma ytor och nämnden behöver arbeta systematiskt för att framkomligheten ska vara god och enkel för alla.

Nämnden behöver säkerställa att investeringsprojekten följs upp genom att följa kostnadsutvecklingen och utveckla den ekonomiska uppföljningen. Nämnden behöver tillsammans med övriga nämnder inom stadsutveckling fortsätta arbetet med utvecklingen av effektiva arbetssätt och att skapa en lösningsorienterad samarbetskultur inom och mellan stadsutvecklingsnämnderna.

En fungerande stad

Nämnden behöver säkerställa, prioritera och driva på när det gäller stadens framkomlighet, drift och underhåll. De grundläggande ansvarsområdena befintliga vägar, gångbanor, cykelbanor, allmänna ytor, belysning, vattenavrinning, grönområden, spårvägsanläggningen med mera behöver prioriteras. Staden har stora underhållsskulder inom flera av dessa områden. Dessa brister och underhållsskulder behöver åtgärdas och skulderna behöver på ett planerat och kostnadseffektivt sätt betas av. Vinterväghållningen behöver lyftas, prioriteringen av stadens vägnät samt gångbanor är viktig så att utryckningsfordon, servicefordon och kollektivtrafik i första hand kan ta sig fram, samt att människor kan ta sig gående till och från kollektivtrafik.

Göteborg – en plats för alla

I stadsrummet behövs alla olika typer av färdmedel, en god framkomlighet och tillgänglighet oavsett transportslag. Staden står inför stora utmaningar då staden förtätas och fler människor ska använda samma ytor. Staden behöver uppnå en god framkomlighet och en trivsamt, grönskande och tillgänglig stad som innebär att staden behöver se över användningen och prioriteringen av stadens ytor. Det finns ett behov av olika typer av parkeringsplatser över hela staden. Parkeringsplatserna är nödvändiga för boende,

besökare, kommunal service och näringsidkare. Korttidsparkeringar fyller ett särskilt syfte i centrum för att främja ökad handel och stärkt näringsliv.

Byte mellan olika trafikslag måste underlättas, exempelvis genom fler och utbyggda pendelparkeringar och en ordnad hantering av mikromobilitet, till exempel elsparkcyklar. Utbyggnaden av pendelparkeringarna ligger efter de beslutade regionala trafikplanerna och behöver accelereras.

Göteborg är en hamn-, industri- och logistikstad som innebär många transporter till, från och inom staden. Här ska nämnden samordna och driva på utvecklingen av hållbara resor och transporter i staden. Fokus ska ligga på framkomlighet och minskade utsläpp. Staden behöver skapa förutsättningar som främjar handeln i hela staden. För att förbättra förutsättningarna för näringslivets tillväxt behöver staden samverka mer med näringslivet. En viktig del av detta är att staden har enkla kontaktingångar, bra service och god tillgång till stadsrummet.

Nämnden har ett särskilt ansvar att bevaka södra skärgårdens behov av utvecklad kollektivtrafik med snabbare resor och utökad turtäthet. Nämnden ska bistå stadsbyggnadsnämnden i arbetet med att ta fram en skärgårdsplan.

En ren och trygg stad

Nämnden ska bistå i det trygghetsskapande arbetet genom att verka för att stadens offentliga miljöer hålls fria från skräp och klotter. Nedskräpning och klotter medför betydande kostnader för skattebetalarna och det behövs ett långsiktigt arbete för att utöka och förenkla skräpinsamlingen. Målet är att klotter, på stadens egendom, ska saneras inom 24 timmar från det att synpunkt inkommit. Lokala näringsidkare och fastighetsägare bär ett ansvar för att hålla områden kring sin verksamhet rena, trygga och attraktiva. Nedskräpning och bristande hantering av hushållssopor är framför allt ett problem i stadens utsatta områden och här krävs det samverkan och gemensamma insatser med fastighetsägarna.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att förbättra och stärka uppföljningssystemet, med återkoppling till utföraren. Arbetet med digital teknikövervakning för effektivisering av skötsel, soptömning och bevattning behöver fortsätta.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att säkra staden mot olika typer av angrepp, detta arbete ska ske i samverkan med polis, räddningstjänst och andra berörda myndigheter och verksamheter.

I Slottsskogen ska underhåll av befintliga vägar, stigar, trappor, bänkar, belysning och anläggningar prioriteras framför nya investeringsprojekt. 2018 antogs en utvecklingsplan för Slottsskogen som påtalade behovet att ta fram ett belysningsprogram för parken. Med god ljussättning går det att ta vara på parkens identitet och belysning ökar tryggheten och minskar antalet brott.

Nämnden ska, i samverkan med lokala intressenter, identifiera lämplig mark som kan användas till blomsteräng i syfte att stärka den biologiska mångfalden.

Dygnet runt-staden

Under de senaste åren har allt fler platser för foodtrucks och mobil streetfood öppnat. Möjligheten till uteserveringar, foodtrucks och mobil streetfood ska finnas året runt. Regelverken och den byråkratiska bördan för näringsidkarna måste minska.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att genomlys hela sin verksamhet för att komma till rätta med underhållsskulden.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att prioritera underhåll och belysningsprogrammet i Slottsskogen framför nya investeringsprojekt.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att avsluta alla projekt och processer som finns gällande införandet av miljözon 3.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag, i samverkan med Parkeringsbolaget och övriga berörda, att uppdatera och justera de utökade parkeringsavgifterna som införts det senaste året i Göteborg. Fokus ska vara på prisvärda parkeringar som gynnar stadens näringsliv

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att accelerera utbyggnationen av pendelparkeringarna.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att stärka den biologiska mångfalden.

Utbildningsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Andelen elever som tar gymnasieexamen ska öka.
- Meritvärdena för elever som tar examen ska öka.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämndens huvuduppgift är kunskapsuppdraget. För att öka likvärdigheten och förbättra kvaliteten i undervisningen behöver gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan stärkas. Göteborgs kommunala gymnasieskolor ska erbjuda en gymnasieutbildning av hög kvalitet, oavsett om den ger behörighet till högre studier, en yrkesexamen eller både och.

Alla, oavsett val av skola och inriktning, ska mötas av höga förväntningar, tydliga kunskapskrav och stimuleras att nå längre i sin utbildning. Nämndens fokus ska ligga på de nationella målen, att öka måluppfyllelsen, säkerställa betyg och bedömning samt skapa trygghet, studiero och en ökad närvaro i klassrummet. Genom en tydlig styrning och ledning, ökad likvärdighet och att undervisningen fortsätter att utvecklas förbättras resultaten. Det kompensatoriska uppdraget ska fortsatt vara i fokus. Särskilda insatser ska vidtas för att lyfta resultaten i matematik. Samverkan med socialnämnderna behöver öka och sociala insatser i gymnasieskolan behöver stärkas.

De högskoleförberedande programmen ska hålla en hög nivå och utgöra en god grund för fortsatta studier. Samarbete med universitet, näringsliv, kulturinstitutioner och andra bidrar till att utveckla utbildningarna. Stadens spetsutbildningar fyller en viktig funktion och bör bli fler. De yrkesförberedande programmen ska ha hög kvalitet och relevans för arbetsmarknaden och ska utformas och utvecklas i nära samverkan med branscherna. Nämnden ska tillsammans med berörda nämnder och andra aktörer genomföra insatser för att öka intresset för yrkesprogrammen. Det är insatser som behöver påbörjas i grundskolan.

Gymnasievalet är ett av de viktigaste valen en ung människa gör i sitt liv. Valet ska grunda sig på korrekt information där alla gymnasieskolor som riktar sig till våra elever i årskurs 9 ska tillhandahålla relevant och transparent information för att möjliggöra ett välgrundat beslut. Här har studie- och yrkesvägledningen en central roll.

En majoritet av gymnasieeleverna studerar vid en fristående gymnasieskola i Göteborg. Fristående aktörer fyller en viktig roll i utbildningssystemet

och det är viktigt att staden har en löpande dialog med alla huvudmän som verkar i staden. För att stärka dialogen ska ett särskilt dialogforum inrättas.

En attraktiv arbetsgivare

För att lyfta kvaliteten i undervisningen och kunskapsresultaten krävs kunniga och erfarna lärare. Kollegialt lärande och språkutvecklande arbetssätt är viktiga verktyg. För att ge lärarna förutsättningar att fokusera på sitt kärnuppdrag, undervisningen, bör innehållet i mentorskapet ses över. Alla uppgifter som inte är undervisningsnära ska prövas om de kan lyftas bort från läraren. För att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare krävs en god löneutveckling, rimliga tjänster och en bra arbetsmiljö. Det är viktigt att möjliggöra för fler lärare att kombinera en lärartjänst med forskarutbildning i pedagogik och ämnesdidaktik. Det nära samarbetet med lärarutbildningen behöver fortsätta.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utvärdera och utreda formen för mentorskap.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att inrätta ett dialogforum med fristående gymnasieskolor.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att se över arbetssättet för att dimensionera utbildningsutbudet för att bättre möta arbetsmarknadens behov.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att effektivisera vuxenutbildningen som bedrivs i egen regi för att möta kostnadsbilden hos de externt upphandlade aktörerna.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Äldreomsorgen i Göteborg ska kännetecknas av hög kvalitet, värdighet och valfrihet. Göteborgare ska kunna åldras i trygghet, med bibehållen integritet och självbestämmande.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Äldre människor är personer med individuella intressen och behov. Därför är det viktigt att varje person ges så stort inflytande som möjligt över den egna vardagen. Det gäller exempelvis valet av vård- och omsorgsboende och vem som ska utföra hemtjänsten, men också åtgärder som förlänger förmågan att klara sig på egen hand i högre ålder. Exempelvis är implementering av välfärdsteknik helt avgörande för att klara det framtida välfärdsuppdraget och hastigheten i införandet behöver öka. Användningen av teknik gör att omsorgspersonalen får mer tid över till värdefulla personliga möten och relationer med omsorgstagare.

För att nå målen behöver äldreomsorgen ställa om för att möta den demografiska utvecklingen, som innebär allt fler invånare i hög ålder och färre i arbetsför ålder. Den demografiska utvecklingen kommer att påverka hela staden på ett omfattande sätt och det är viktigt att hela staden arbetar gemensamt för att möta utvecklingen.

Kostnadsutvecklingen i nämnden har ökat under många år och ligger i nationella jämförelser på en hög nivå utan att det återspeglas i kvaliteten. Nämnden ska ha fokus på att kontrollera denna utveckling, utan att det går ut över det omsorgsnära arbetet. En viktig parameter för att minska kostnadsutvecklingen är att nämnden säkerställer att administrationskostnaderna inom äldreomsorgen minskar.

Socialt utanförskap ökar ohälsan och påskyndar åldrandet. Därför behöver nämnden fortsätta arbeta för att motverka ofrivillig ensamhet. Digital kompetens bland äldre kan bidra till att minska ofrivillig ensamhet och social isolering. Initiativ från civilsamhället och aktiviteter som främjar generationsmöten ska uppmuntras. Regelbunden utevistelse, kulturupplevelser och god, näringsriktig mat är bra för hälsan och livskvaliteten. Nämnden ska ha fortsatt fokus på dessa frågor.

Anhörigomsorgen utgör ett stort bidrag till välfärden, som staden inte skulle klara sig utan. Arbetet med information, hjälp, stöd och avlastning

till anhöriga måste hålla hög och jämn kvalitet. Det är viktigt att omsorgen har ett anhörigperspektiv och att de anhöriga involveras i planeringen av vården och omsorgen. Möjligheten till hemvårdsbidrag för anhöriga som tar ansvar utöver det normala ska bevaras. Det är viktigt att förändringar i hemvårdsbidraget, för att minska risken för välfärdsbrott, inte drabbar de som behöver bidraget allra mest.

Förmåga att kommunicera är centralt i omsorgsnära yrken inom äldreomsorgen. Det är därför särskilt viktigt att nämnden fortsätter det påbörjade arbetet som initierades förra mandatperioden gällande språkbedömning vid rekrytering, årlig språkinventering bland befintliga medarbetare samt det utökade samarbetet med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning gällande kompetensförsörjning i stort.

Nämnden ska fortsätta arbetet med hälsosamtal för äldre, genom vilka äldre personer erbjuds ett samtal för att diskutera den enskildes livssituation. Samtalen stärker möjligheterna att upptäcka medicinska behov i tid men har också ett förebyggande syfte där omsorgsbehov kan skjutas på.

Äldreomsorg med kompetent personal som väljer att jobba kvar

Ökad kvalitet och trygghet i äldreomsorgen skapas inte minst genom hög personalkontinuitet, det vill säga att samma personal möter omsorgstagarna dag efter dag. För omsorgstagaren är detta ett av de viktigaste kvalitetsmåten. Ökad kontinuitet möjliggör för personalen att lära känna omsorgstagarens individuella behov och önskemål, vilket bidrar till trygghet och välbefinnande. En av de centrala delarna för att förbättra personalkontinuiteten i hemtjänsten är planeringen. För att på allvar förbättra situationen behöver medarbetarna i ett hemtjänstlag delas in i mindre grupper med ett rimligt antal omsorgstagare inom ett geografiskt område.

Grundbemanningen behöver vara tillräcklig för att kunna hålla andelen timvikarier på en nivå som inte äventyrar kvalitet och kontinuitet. Särskilt studenter inom relevanta utbildningar, såsom vård och omsorg och rehabilitering, utgör i dessa fall en värdefull resurs. Målsättningen ska därför vara att en så stor andel som möjligt av timvikarier är studerande på vård- och omsorgsutbildningar.

Kompetensförsörjningen är en av de svåraste utmaningarna inom den kommunala vården och omsorgen. Rätt bemanning skapar trygghet och kvalitet för den enskilde. Nämnden ska fortsätta att aktivt arbeta med att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. För att möjliggöra för fler att arbeta inom äldreomsorgen behöver nämnden erbjuda trygga anställningsvillkor, heltid och tillsvidareanställning till personal som efterfrågar detta. Samtidigt

behöver flexibiliteten med schemalaggningsverktyg öka, så att exempelvis studenter, personer i pensionsålder och personer med delvis annan sysselsättning ges möjlighet att arbeta inom äldreomsorgen.

Valfrihet och rätt boendeform i rätt tid i livet

Det behövs en mångfald av boenden för äldre, både på den ordinära bostadsmarknaden och bland anpassade boenden. Kluster där äldreboende, olika former av trygghets- och seniorboende, samhällsservice och sociala mötesplatser samlokaliseras ska uppmuntras. På så vis förenklas vardagen för de boende, större omsorgsbehov kan förebyggas och ofrivillig ensamhet motverkas.

Den som beviljats vård- och omsorgsboende ska fritt kunna välja ett ramupphandlat vård- och omsorgsboende, även när stadens egna boenden inte är fullbelagda. För att kunna säkerställa denna valfrihet och bättre möta omsorgstagarnas efterfrågan behöver nämnden intensifiera arbetet med att göra nödvändiga anpassningar av det egna beståndet för att inte stå med kostnader för tomma lägenheter. För att inte riskera framtida brist på vård- och omsorgsboenden behöver nämnden ha god och långsiktig dialog med alla aktörer som tillhandahåller vård- och omsorgsboenden i staden, nu och framöver.

LOV-reformen inom hemtjänsten i Göteborg har gett ökad valfrihet och självbestämmande för omsorgstagare. Andelen som väljer en extern utförare av hemtjänst växer stadigt. Det har dessutom konstaterats av externa granskare att LOV-systemet inte bidragit till ökad administration inom hemtjänsten. Den hemtjänst som utförs av externa utförare är dessutom mindre kostsam. Därför är det viktigt att fortsätta värna om rätten att välja och underlätta för seriösa utförare att vara verksamma i staden, genom ändamålsenliga regelverk och en tillmötesgående inställning från staden.

Omställning till nära vård för patientens bästa

Omställningen till nära vård innebär att kommunen får ansvar för fler patienter med komplexa behov. Det föranleder förändrat arbetssätt och större krav på medicinsk kompetens. För att stärka förmågan att ta emot patienter som lämnar slutenvården kan inrättande av mottagarteam i hemmet vara en väg. Samverkan med primärvården ska stärkas. Nämnden behöver också utreda vilka förändrade behov av kompetens inom nämndens ansvarsområde som omställningen till nära vård kommer att innebära och hur dessa ska tillgodoses.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att säkerställa att äldre fritt får välja vård och omsorgsboende och hemtjänst av tillgängliga utförare i staden, oavsett regi.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att säkerställa att det finns kompetens i det förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa, depression och suicid bland äldre.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar och incitament för personal som vill att kunna fortsätta arbeta några år efter pensionsålder.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att intensifiera implementeringen av välfärdsteknik.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att intensifiera arbetet med att minska administrationen och öka andelen arbetad tid som utförs i direktkontakt med omsorgstagare.

Göteborgs Stadshus AB

Kommunfullmäktiges mål för bolaget

- Göteborg Stadshus AB har en hållbar utdelning utan lånefinansiering.
- Göteborg Stadshus AB har avkastningskrav på underkoncerner.

Kommunfullmäktiges inriktning för bolaget

Syftet med stadens ägande av bolag är att bolagen ska skapa nytta för staden, dess invånare samt medverka i utvecklingen av Göteborg. Göteborgs Stadshus AB ska utöva en aktiv ägarstyrning av bolagen i koncernen. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela staden-perspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå.

Göteborgs Stadshus AB ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag, samt, i samverkan med berörda styrelser, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.

Aktiv ägarstyrning

Göteborgs Stadshus AB ska utöva en aktiv ägarstyrning för att säkerställa effektivitet i bolagskoncernen samt säkerställa att dotterbolagen följer de antagna ägardirektiven av kommunfullmäktige. Staden ska ha en effektiv och resultatinriktad organisation. Det gäller även bolagskoncernen, som ständigt ska utvärdera sin verksamhet för att förbättra och utveckla sig mot framtidens utmaningar. En viktig del i ägarstyrningen är även att säkerställa att ägaren kan utföra sin uppsiktsplikt. Göteborgs Stadshus AB ska arbeta aktivt för att säkerställa att dotterbolagen följer sina ägardirektiv genom att stärka dialogen gällande bedömningar av ärenden som är av större vikt eller principiell beskaffenhet. Dotterbolagen ska söka dialog med moderbolaget för att säkerställa att stadens högsta beslutande organ beslutar i frågor som är av större vikt eller principiell beskaffenhet.

Stadshuskoncernen står inför omfattande investeringar kommande planperiod. Investeringarna är en viktig del i Göteborg som en växande storstad. Samtidigt leder investeringarna till att soliditeten och självfinansieringsgraden minskar samtidigt som den totala låneskulden för staden ökar vilket påverkar koncernens möjlighet att dela ut förväntad utdelning till ägaren.

För att genomföra planerade investeringar och samtidigt möta ägarens behov av utdelning ska bolagen prioritera bland sina investeringar. Enligt den uttagspraxis som använts de senaste åren är det främst Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn och Lokalklustret som finansierat utdelningen

till ägaren. Göteborgs Stadshus AB ska se över nuvarande uttagspraxis i syfte att möjliggöra utdelning som inte är lånefinansierad.

Stadens bolag har avkastningskrav som ska vara i paritet med branschnorm. Avkastningskraven som är inskrivna i ägardirektiven används som referensvärden och nivån på direktavkastningen till ägaren påverkas av de planerade investeringarna i bolagskoncernen. Kraven lägger grund för utvärdering av bolagens effektivitet mot konkurrenter. Avkastningskraven för bolagen ska uppdateras. Det behöver ställas högre krav på moderbolaget att bedriva en mer aktiv ägarstyrning för att säkerställa att bolagen möter ägarens behov, både för att garantera långsiktig och hållbar avkastning från dotterbolagen och för att möjliggöra utdelning till ägaren.

Minskat antal kommunala bolag

I dag äger staden ett stort antal bolag i jämförelse med andra kommuner. Ägandet innebär i slutändan ett risktagande för göteborgarna och flyttar fokus från stadens välfärdsverksamheter. Verksamhet ska drivas i bolagsform endast om det medger klara fördelar gentemot andra förvaltningsstrukturer eller om verksamheten inte kan drivas av annan aktör på marknaden.

Staden behöver kontinuerligt se över ändamålen med bolagen för att säkerställa att osund konkurrens inte sker gentemot andra aktörer på marknaden. Utgångspunkten är att antalet bolag ska minska genom avveckling eller försäljning, i första hand gäller detta bolag som verkar på en konkurrensutsatt marknad. Det gäller även mark- och fastighetsinnehav inom koncernen.

I de fall där bolagen inte avvecklas, ska verksamheten inte utvidgas till att innefatta fler områden än vad det gör idag. Moderbolag ska utreda och genomföra förberedelser för försäljningar eller avyttringar för beslut i kommunfullmäktige.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att fortsatt genomföra försäljning av hela, eller delar av mark- och fastighetsinnehav inom koncernen med beaktande av krav på utdelning och koncernbidrag.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att ta fram uppdaterade avkastningskrav i paritet med branschnorm och rutiner för åtgärder när avkastningsmål inte nås.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att se över uttagspraxis för att möjliggöra utdelning utan lånefinansiering.

Energi och transport

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Staden har en hållbar och robust hamn som långsiktigt främjar en ökad godsvolym.
- Staden har en hamn som främjar samarbeten mellan lokala och internationella aktörer.
- Göteborg Energi AB ska driva på den gröna omställningen genom utbyggnad och underhåll av el- och energisystem.

Kommunfullmäktiges inriktning för Göteborg Energi AB

Efterfrågan på el ökar i hela samhället under en överblickbar framtid. För att klara leveransen av el och eleffekt krävs stora utbyggnader av elnätet och eventuellt även en utbyggd lokal elproduktion. En utbyggnad är också nödvändig för att klara av framtida industrietableringar, elektrifiering av industri och transportsektor, samt hamnens och sjöfartens elektrifiering.

För att Göteborg ska klara klimatomställningens mål behöver Göteborg Energi förnya sin anläggningspark och stora investeringar kommer att behöva göras de kommande åren för att möjliggöra en fossilfri energiproduktion och uppgradera ledningsnätet. Investeringar bör ske där de gör störst klimatnytta eller tryggar leveranssäkerheten.

Stadens bolag behöver ha ett öppet men försiktigt förhållningssätt till användandet av ny teknik, exempelvis Koldioxidinfångning, och ska inte driva egen teknikinnovation eller egna projekt med betydande risk. Investeringarna får inte leda till kraftiga avgiftsökningar för fjärrvärme och elnät för göteborgarna. Bolagen får dock gärna vara en tidig användare av mogen teknik om den är affärsmässig.

I Göteborg ska det vara lätt att leva hållbart och staden måste ge förutsättningar för invånarna att delta i omställningen. Möjligheten att ladda en elbil när man bor i flerfamiljshus och inte har en egen laddplats måste underlättas. Bolaget får därför i uppdrag att utreda vilka platser som är lämpliga för elbilsladdning eller på annat sätt öka tillgängligheten på offentliga laddplatser. Bolaget behöver göra de nödvändiga investeringarna för att ett minskat fossilberoende transportsystem ska bli verklighet i Göteborg.

Sedan Göteborg Energi Din El AB bildades har det hänt mycket på den svenska elmarknaden. Konsumenterna har vant sig vid att välja elhandels-

bolag och göra aktiva val. Det behöver utredas om Göteborg Energi Din El AB uppfyller ett syfte som gynnar göteborgarna. Ägandet bidrar till att knyta upp kapital och utsätta göteborgarna för stora ekonomiska risker. Därför behöver Göteborg Energi AB utreda konsekvenserna av en avyttring av Din El AB och hur en sådan kan genomföras.

Kommunfullmäktiges inriktning för Göteborgs Hamn

Hamnen har till uppgift att skapa förutsättningar för ett starkt, effektivt och hållbart skandinaviskt godsnav. Detta innebär att hamnen ansvarar för att förvalta och utveckla hamnens verksamheter, mark, fastigheter och vattenområden så att dessa används på ett optimalt sätt utifrån ett tillväxt- och lönsamhetsperspektiv.

Hamnen verkar på en internationellt konkurrensutsatt marknad. Den svenska industrin efterfrågar fler direktanlöp, destinationer och ökad frekvens för att få lönsamhet i sina svenska investeringar. Hamnens uppgift är att göra de nödvändiga investeringar som krävs för att bibehålla och vidareutveckla rollen som ett attraktivt godsnav och corehamn i den internationella konkurrensen.

Hamnens roll som ledande export och importhamn ska stärkas. I nära samverkan med staden, regionala organ och statliga myndigheter ska bolaget verka för långsiktigt hållbara infrastruktur och logistiklösningar samt transporter på järnväg och sjö i syfte att skapa förutsättningar för god tillgänglighet till hamnområdet. Ur ett långsiktigt perspektiv ska mark och vattenområden för hamnverksamhetens eget behov förvaltas och utvecklas. Utvecklingen ska ske med långsiktighet och uthållighet i linje med den internationella utvecklingen av hamnverksamhet. System för att minska lokal miljöpåverkan från den tunga trafiken till och från hamnen ska utvecklas.

Göteborgs Hamn är Skandinavien största och viktigaste hamn. Göteborgs Hamn är den enda svenska hamn som kan ta emot de största, oceangående containerfartygen. Med det nuvarande farledsdjupet begränsas hur mycket last som fartygen kan komma in med. Den farledsfördjupning som nu ska genomföras i hamnen är helt nödvändig, både för att hantera den nuvarande trafiken och för att kunna ta emot nästa generations fartyg.

NATO-medlemskapet kommer att bidra till att Göteborg och Sverige blir bättre skyddat i händelse av kris eller krig. En dialog bör kontinuerligt ske mellan staten och staden som samordnar kostnadskalkyler för hamnens robusthet i händelse av kris och krig. Här kan staden genom Göteborgs Hamn ta initiativ och leda samtalet.

Göteborgs Hamn ska ha en aktiv roll för att stärka svensk sjöfartsnäring och främja samarbeten lokalt och internationellt. För att fortsatt vara en attraktiv hamn krävs tät dialog och samordning för att främja initiativ av sjöfartsnäringen lokalt som attraherar internationella kontakter och branschfolk. Göteborgs Hamn är en viktig aktör som bör synas i de forum som främjar näringslivet och samlar medborgare, ett samarbete med lokala aktörer gynnas därför hamnen av.

Kommunfullmäktiges uppdrag för klustret

Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att samordna och leda arbetet för att främja sjöfartsnäringens omställning genom att ställa höga krav på markarrenderare.

Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att aktivt främja och leda arbetet för att möjliggöra bunker av LNG bränsle samt installera en förrådstank vid kaj 520.

Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att samordna arbetet mellan stad och stat i fråga om hamnens robusthet och säkerhet i händelse av kris och krig.

Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att stötta lokalt näringsliv för att gynna sjöfartsnäringens internationella samarbeten.

Göteborg Energi AB får i uppdrag att, tillsammans med Göteborgs Stads Parkering AB, utreda möjlig kapacitet och identifiera lämpliga platser för installation av elbilsladdning, såväl vid stadens parkeringsplatser som runt flerfamiljsbostäder.

Göteborg Energi AB får i uppdrag att utreda konsekvenserna och hur en avyttring av Göteborgs Energi Din El AB kan genomföras.

Bostäder och lokaler

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Tryggheten ska öka i de utsatta områden där Göteborgs allmännyttan är den största fastighetsägaren.
- Göteborgs allmännyttan ska erbjuda bostäder av bra kvalitet och utan eftersatt underhåll.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Förvaltnings AB Framtiden

En stor andel av Förvaltnings AB Framtidens lägenheter finns i områden som idag är förknippade med segregation och utanförskap. Dominansen av hyresrätter har lett till att hushåll som etablerar sig på arbetsmarknaden, får bättre ekonomi och stabiliseras socialt inte kan hitta ägt boende i sitt område utan att tvingas flytta. Det har både lett till en social utarmning av stadsdelarna och en negativ ekonomisk utveckling för staden som helhet.

I de utsatta områdena är det viktigt att de hyresgäster som vill ombilda sina hyresrätter till bostadsrätter får den möjligheten. Ombildningar skulle frigöra stora dolda värden som kan användas för till exempel underhåll, trygghetsskapande arbete och andra investeringar inom bolagssektorn. De boendes såväl ekonomiska som sociala situation skulle med det kunna förbättras avsevärt.

Framtiden-koncernens omfattande eftersatta underhåll och behov av energieffektiviseringar ska prioriteras framför investeringar i nyproduktion. Underhållet är i delar av beståndet så eftersatt att kostnaderna för akuta åtgärder har börjat skena. Framtiden-koncernens nyproduktion av fler hyresrätter i utsatta områden bör upphöra helt eftersom behovet av nedskrivningar drabbar allmännyttans hyresgäster. Framtiden-koncernen ska inte förvärva byggrätter av privata aktörer. Framtiden-koncernen bör i stället identifiera möjliga byggrätter för framför allt småhus, radhus och stadsradhus inom eget fastighetsinnehav för försäljning till privata aktörer.

Framtiden-koncernen behöver ta ett stort socialt ansvar i de områden där den verkar. Framtidens strategi för utveckling av Göteborgs särskilt utsatta områden är betydelsefullt i det fortsatta arbetet med att nå stadens ambition och mål att inte ha några särskilt utsatta områden.

Framtiden-koncernen ska beakta de positiva erfarenheterna kring arbetet med värdeskapande stadsutveckling i utvecklingen av sina områden. Det finns ett stort behov av att komplettera dessa områden med småhus, radhus

och ett mer finmaskigt och tryggt gatunät. Egnahemsbolaget ska främst bygga i de områden där andra aktörer inte vill bygga och bolaget kan bidra till social stabilisering.

En mer ekonomiskt ansvarsfull och affärsmässig inriktning på underhåll, ombildningar, frigjorda värden och värdeskapande stadsutveckling ger möjlighet att dämpa hyreshöjningarna.

Higab AB

Higab AB ska tillgodose stadens egna behov av specialfastigheter samt strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling där behovet inte alltid kan tillgodoses på den ordinarie fastighetsmarknaden. Bolaget har ett särskilt ansvar att vårda kulturhistoriskt värdefulla byggnader och ska även tillhandahålla lokaler till föreningslivet och kulturverksamheten. Bolagen inom klustret har en diversifierad verksamhet. Arbetet med att uppnå synergier mellan bolagen måste fortsätta. Detta ställer höga krav på att respektive bolag fokuserar på sitt grunduppdrag. Lika viktigt är att vara en konstruktiv och serviceinriktad hyresvärd.

Higab AB har ett omfattande fastighetsbestånd och förvaltar en total yta på av cirka 660 000 kvadratmeter, vilket gör bolaget till en av stadens större aktörer på området. Bolaget har även ett omfattande ägarskap av stora fastigheter och områden, varav endast några har utvecklats till sin fulla potential. Beståndet är genomgående mycket lågt värderat, till långt mindre än hälften av ett rimligt marknadsvärde. Det gör också att bolagets verkliga avkastning är låg. En extern värdering av bolaget och dess fastighetsinnehav ska genomföras, vilket sedan ska leda fram till en process där försäljningar av underutnyttjade och utvecklingsbara delar av bolagets bestånd genomförs. Bolaget ska avyttra fastigheter som inte är strategiskt viktiga för staden. Fastighetsutveckling, förvaltning och affärsmodeller bör utvecklas på olika sätt för de olika kategorierna. På sikt kan ökad avkastning nås genom affärsmässiga investeringar.

Bolaget ska bidra till bostadsförsörjningen och återbefolkningen av centrala Göteborg, och särskilt inom Vallgraven, genom att konvertera äldre kontor som tidigare varit bostäder åter till bostäder.

Higab AB ska noggrant pröva samtliga projekt som riskerar att vara olönsamma och leda till nedskrivningar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att fortsätta arbeta aktivt mot målet att få bort alla särskilt utsatta områden från polisens lista senast 2025.

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att prioritera underhållet i det befintliga beståndet och samtidigt genomföra energieffektiviseringar framför investeringar i nyproduktion eller förvärv av byggrätter.

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att möjliggöra ombildningar från hyresrätter till bostadsrätt för de hyresgäster som så vill – och då särskilt i utsatta områden, riskområden och särskilt utsatta områden och områden som tidigare varit klassade som detta.

Higab AB får i uppdrag att genomföra en extern värdering av bolaget, vilket ska leda fram till en process där försäljningar av underutnyttjade och utvecklingsbara delar av bolagets bestånd genomförs.

Higab AB får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder och bolag avyttra fastigheter som inte är strategiskt viktiga för staden.

Näringsliv

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Göteborgs Stad har ett attraktivt, innovativt och hållbart näringsliv i internationell toppklass.
- Göteborgs Stad ska ha det bästa företagsklimatet bland storstadsregionerna.
- Göteborgs Stad ska vara välkomnande för företagande och främja en miljö som gynnar tillväxt och utveckling.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Ett diversifierat och hållbart näringsliv är en viktig del av Göteborgs identitet och framtid. Staden ska aktivt skapa goda förutsättningar så att företag av olika storlekar och inom olika branscher att utvecklas. Göteborg fortsätter att vara attraktivt för betydande strategiska investeringar och etableringar. Utöver att skapa nya jobb både direkt och indirekt, driver dessa etableringar också fram behovet av klimatomställning och digitalisering.

Trots rådande lågkonjunktur visar det sig att Göteborgsregionen står sig stark och inte har påverkats lika svårt som övriga storstadsregioner och haft en högre jobbtillväxt. Många branscher genomgår nu en omfattande transformation, där lokala beslutsmandat utmanas i relation till globala koncernstrukturer. Samordning och samarbete krävs då omställningen omfattar många olika aktörers ansvarsområden. Bolaget behöver fortsatt utveckla branschspecifika strategiska planer och bidra med riktade insatser för att klara omställningen, för att bidra till nya jobb men även i förlängningen för att säkra jobben i regionen.

Kompetensbehov

Kunskapsintensiva tjänster utgör den största branschen i regionen och växer allra starkast men är också lättare att flytta på. Göteborg och Göteborgsregionen har en betydande andel av privata forsknings- och utvecklingsinvesteringar (FOU) och fortsätter att vara attraktiva för eftertraktad kompetens, vilken är viktig att behålla för att undvika att branscher lämnar regionen. Kompetensbristen är fortsatt en utmaning och behovet av kompetens för att uppnå sysselsättningsmålen finns inom områden som IT, teknik och industri. Samtidigt är det många göteborgare som står utanför arbetsmarknaden och som är i behov av kompetensutveckling där bolaget har en viktig roll.

Etableringar skapar tillväxt

Stora etableringar bidrar inte bara till direkta jobb, utan även indirekt genom att skapa fler sysselsättningstillfällen för underleverantörer och en ökad efterfrågan inom handel och service. Spin off-effekterna leder till att än fler företag söker sig till Göteborgsregionen. Alla etableringar och investeringar bidrar till det övergripande målet om en stark tillväxtregion och lägger grunden för en stark välfärd. Bolaget har en viktig uppgift att fortsätta stödja och underlätta för näringslivet och företagandet.

Staden är ett strategiskt viktigt centrum för både försvar och logistik. Business Region Göteborg behöver ta ett mer aktivt ansvar för att få till försvarsinvesteringar. Staden är redan ett logistiknav i och med Göteborgs Hamns betydelse för Norden.

Genom att arbeta för att positionera Göteborg som en ledande plats för försvarsutveckling, särskilt i samarbete med Nato och Försvarsmakten, kan staden bidra till Sveriges mål om att kraftigt stärka försvarskapaciteten i landet.

Förutsättningar för näringslivet

Bolaget ska fortsätta sitt arbete med att stödja små och medelstora företag genom att samordna och genomföra insatser på kort och medellång sikt. Denna strategi syftar till att främja förnyelse och bibehålla eller stärka konkurrenskraften hos företagen.

Det är viktigt att attityden hos stadens politiker och tjänstemän gentemot företagande och innovationer är välkomnande och positiv. Ett starkt företagsklimat är avgörande för att upprätthålla en välfärd av hög kvalitet. Staden ska effektivisera handlägnings- och tillståndprocesser för att främja företagsklimatet.

Med den pågående klimatomställningen kommer företag att behöva anpassa sina affärsmodeller för att vara mer hållbara. Det är viktigt att fortsätta med initiativ som underlättar denna omställning genom affärs-utvecklande åtgärder, vilket kommer att göra små och medelstora företag mer konkurrenskraftiga och hjälpa dem att rekrytera rätt arbetskraft.

Framtidens näringsliv i Göteborg

För att Göteborg ska kunna möta den globala konkurrensen behövs det goda förutsättningar för nya företag att starta och växa. Bolaget ska vara med och stödja utvecklingen för en växande teknikindustri, särskilt med tanke på att fordonssektorn alltmer fokuserar på mjukvaruutveckling och hållbarhetsfrågor.

Life science-branschen är ett exempel där det är viktigt att försvara vår position där flera stora företag idag förlägger mer av sina utvecklings-resurser i Göteborgsregionen, än i andra länder. Det handlar om att få till nya etableringar, skala upp innovationer och branschöverskridande samarbeten, öka talangattraktion och öka riskkapitaltillförsel till regionen. Branschen visar också ett tydligt intresse av att gå in i investeringar kopplat till hållbarhet och att få tillgång till ökad produktionskapacitet.

Inom ramen för Gothenburg Green City Zone fortsätter staden att samverka med näringslivet och akademien för att lösa problemet med fossilfria transportsystem i städer. De initiativ som genomförs i bred samverkan driver både utvecklingen framåt och möjliggör lösningar på samhällsutmaningar. För att uppnå dessa mål behövs storskaliga logistiksamarbeten för att minska antalet fordon på vägarna, smart kollektivtrafik, ökad användning av innovationer och mikromobilitet samt elektrifiering av återstående transportmedel.

För att industrin i Göteborg ska vara konkurrenskraftig på den globala marknaden och klara av klimatomställningen är tillgång till tillförlitlig el avgörande. För att möta framtida etableringar och elektrifiering av stadens verksamheter krävs en nästan fördubbling av elförsörjningskapaciteten in till Göteborg från det överliggande elnätet. Bolaget har tidigare fått i uppdrag att tillsammans med Göteborg Energi arbeta för att ha dialog med staten om att öka elförsörjningskapaciteten i Göteborg.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Business Region Göteborg får i uppdrag att intensifiera sitt arbete med att främja och samordna nya internationella och nationella etableringar i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning.

Business Region Göteborg får i uppdrag att främja insatser för små och medelstora företag på medellång sikt. Fokus ska ligga på innovation, marknadsutveckling, förändrade affärsmodeller, digitalisering och hållbarhet. Särskild uppmärksamhet ska riktas mot att förbättra företagsklimatet för nystartade företag.

Business Region Göteborg får i uppdrag att samla nyckelaktörer inom Göteborgs näringsliv för att tillsammans långsiktigt koordinera strategiskt hållbara och viktiga investeringar som är nödvändiga för grön industri-omställning.

Business Region Göteborg får i uppdrag att i samverkan attrahera arbetskraft utanför Göteborgsregionen för att främja tillväxt.

Turism, kultur och evenemang

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Befästa Göteborg som ett attraktivt och konkurrenskraftigt destinationsmål året runt.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Göteborg & Co ska med Göteborg Stads destinationsutvecklingsprogram som fond stärka och utveckla besöksnäringen och turismen i Göteborg och Göteborgsregionen. Målsättningen är att destinationen Göteborg ska vara en välkomnande och öppen stad där varje människa ska känna sig trygg och respekterad. Det förutsätter bland annat en levande, tillgänglig och attraktiv stadskärna, men även ett varierat utbud aktiviteter och besöksmål i hela staden som möter människors olika behov och intressen året runt. Klustret ska därför fortsätta arbeta för att öka utbudet av upplevelser och reseanledningar under andra tider på året än sommarmånaderna.

Göteborgsregionen är en av Europas mest snabbväxande regioner vars utvecklingsfas genererar stora investeringar i form av forskning, utveckling och nya företagsetableringar. Besöksnäringen har ett viktigt uppdrag att integrera sig i denna utveckling, där konferenser och evenemang kan nyttjas för att ytterligare driva på processen. Det kräver bland annat en god samverkan mellan det offentliga, det privata näringslivet, ideella organisationer och akademin. Detta arbete ska fortsätta.

Staden har en lång tradition av att arrangera evenemang av olika slag. Det internationella och nationella årligen återkommande kultur- och idrottsevenemangen är en central del i Göteborgs attraktivitet och utgör en delmotor för destinationens besöksnäring. Klustret har ett särskilt uppdrag att vårda och utveckla och vårda Göteborgs återkommande evenemang. Det innefattar bland annat stöd och hjälp inom det egna kompetensområdet, men även förmedla kontakter och vägar in till staden i övrigt.

USA är Göteborgsregionens största och viktigaste varuexportmarknad. Den transatlantiska länken ska fortsätta stärkas, vilket inom klustret handlar om att fördjupa de mänskliga, ekonomiska och kulturella relationerna med USA.

Liseberg ska fortsätta arbetet med att återuppbygga och färdigställa Oceana.

Erfarenheter och utvärdering av Göteborgs 400-årsjubileum visade på att

det finns förutsättningar att nyttja Bananpirsområdet och de yttre delarna av Frihamnsområdet på ett bättre sätt än idag, bland annat för större evenemang. Goda exempel på hur onyttjade stadsrum kan utvecklas finns på andra sidan sundet. Reffen som i grunden är en street food-marknad (Nordens största), men som också utvecklats till en marknad med pop-up stånd, workshops och evenemang av olika slag. Reffen ligger vackert längs vattnet i området Refshaleøen och bär på så sätt likheter med Bananpiren och de yttre delarna av Frihamnsområdet. Syftet är inte att staden i första hand ska arrangera evenemang i området, utan att den oerhört attraktiva ytan i stadsrummet ska tillgängliggöras för entreprenörer och kulturutövare.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborg och Co får i uppdrag att, tillsammans med Älvstranden Utveckling AB samt exploateringsnämnden, utreda och ta fram förslag på hur Bananpiren och de yttre delarna av Frihamnsområdet kan utvecklas till en levande mötes- och handelsplats större delen av året i avvaktan på en mer permanent stadsutveckling i området.

Ekonomi

Budget 2025–2027 följer stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning och de finansiella målen. Den kommunala skattesatsen sänks med 13 öre till 20,99 kronor per 100 kronor. Budgeten prioriterar välfärden och kommunens kärnuppdrag framför tveksamma projekt utan nytta och administrativa betungande uppdrag. De goda resultaten under föregående mandatperiod ska kunna användas under sämre tider.

God ekonomisk hushållning

Under föregående mandatperiod stärkte Göteborgs Stad sin soliditet vilket är ett krav för att kunna säkerställa ett finansiellt handlingsutrymme. Detta skedde främst genom positiva årliga resultat. Höga investeringsvolymerna har satt fokus på stadens finansieringsstrategi och krav på lånetak för respektive bolag. Därmed stärks generationsperspektivet i god ekonomisk hushållning där målsättningen är att reinvesteringar ska självfinansieras till 100 procent via ökad effektivitet eller nödvändiga försäljningar.

Resultatnivå och resultatutjämningsreserv

Resultatnivån för år 2025 är satt till 650 miljoner kronor. Där ingår även krav på utdelning av Stadshus AB på 350 miljoner kronor, vilket är ett krav av ägaren på avkastning från bolagskoncernen. Kraven på dotterbolagen för att nå avkastningskraven behöver höjas. Kvarstår gör kravet att utdelningen inte får vara lånefinansierad utan ett resultat av effektiv förvaltning av skattebetalarnas medel. Under kommande år ska Stadshus AB fortsätta genomföra försäljningar av bolag och mark- och fastighetsinnehav som är icke strategiska för staden.

Resultatutjämningsreserven ger en möjlighet för kommuner att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Enligt den senaste prognosen för augusti från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är det inte möjligt att ianspråkta medel från resultatutjämningsreserven för 2025. Därmed planeras inte reserven att nyttjas. Den förändrade lagstiftningen i området möjliggör en avsättning till resultatreserven.

Investeringar

Göteborg är motorn i en storstadsregion. Det ställer höga krav på långsiktighet vad gäller stadens stadsplanering för både företagande och boende. Fortsatt fokus på ny- och ombyggnation av bostäder, verksamhetslokaler för kommunal service, och infrastrukturinvesteringar för hållbara transporter och ökad mobilitet krävs. Göteborgs Stad har ett ledningsansvar för hela regionen i dessa frågor och därmed är stadens investeringsplanering av stor betydelse för många aktörer även utanför den kommunala sfären.

Göteborgs Stad behöver styra upp investeringsplaneringen hårdare så att staden taktar tillväxt med hållbar finansiering över tid. Nämndernas nominerade investeringsnivåer är historiskt höga kommande år. Det medför höga kapitalkostnader som ökar kraftigare än skatteunderlagsutvecklingen. Nämnderna behöver därför arbeta mer aktivt med att prioritera bland investeringar och väga nyttor i olika projekt. Nästkommande år behöver investeringsvolymen minska.

Beredskap för välfärdens kärna

En ekonomisk reserv för välfärdens kärna avsätts kommuncentralt för att hantera oförutsedda kostnader inom välfärden och för att hantera nämndernas användning av det egna kapitalet.

Målvärden enligt budgetförslag för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2025	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Resultatets andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	1,5 %	2,8 %	2,8 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar	48 %	55 %	57 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100 %	100 %	100 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	15 %	15 %

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2025	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Resultat bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	4,4 %	4,3 %	3,9 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	63 %	62 %	59 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100 %	100 %	100 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	15 %	15 %

Ekonomisk sammanställning 2025–2027

Resultaträkning	2025	2026	2027
Verksamhetens intäkter exklusive realisationsvinster	11 208 300	11 454 800	11 607 400
Realisationsvinster	650 000	750 000	800 000
Verksamhetens kostnader	-51 399 750	-52 444 470	-54 173 300
Avskrivningar	-2 700 000	-2 900 000	-3 100 000
Verksamhetens nettokostnader	-42 241 450	-43 139 670	-44 865 900
Skatteintäkter	38 049 350	40 021 130	42 063 480
Generella statsbidrag och utjämning	4 762 000	4 573 000	4 304 000
Finansiellt netto exklusive utdelning	-269 900	-344 900	-340 300
Utdelning	350 000	150 000	150 000
Årets resultat	650 000	1 259 560	1 311 280

Balanskravsutredning	2025	2026	2027
Årets resultat (ovan)	650 000	1 259 560	1 311 280
Avgår samtliga realisationsvinster	-650 000	-750 000	-800 000
Årets balanskravsresultat före ianspråktagande/avsättning till resultatutjämningsreserv	0	509 560	511 280
Medel till resultatutjämningsreserv			
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	0	509 560	511 280

Resultatutjämningsreserv	2025	2026	2027
Ingående balans	5 273 000	5 273 000	5 273 000
Medel till RUR	0	0	0
Medel från RUR	0	0	0
Utgående balans	5 273 000	5 273 000	5 273 000

Balansräkning	2025	2026	2027
Anläggningstillgångar	117 425 171	124 940 171	132 876 171
varav materiella	56 010 171	59 156 171	62 268 171
varav finansiella	61 415 000	65 784 000	70 608 000
Omsättningstillgångar	12 500 000	12 500 000	12 500 000
Summa tillgångar	129 925 171	137 440 171	145 376 171
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	36 910 000	38 169 500	39 481 200
varav årets resultat	650 000	1 259 500	1 311 700
varav resultatutjämningsreserv	5 273 000	5 273 000	5 273 000
Avsättningar	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Långfristiga skulder	64 015 170	69 270 671	74 894 971
Kortfristiga skulder	23 000 000	24 000 000	25 000 000
Summa skulder	87 015 170	93 270 671	99 894 971
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	129 925 171	137 440 171	145 376 171

Kassaflödesanalys	2025	2026	2027
Löpande verksamhet			
Årets resultat	650 000	1 259 500	1 311 700
Ej likviditetspåverkande poster	2 250 000	2 450 000	2 650 000
Kassaflöde löpande verksamhet	2 900 000	3 709 500	3 961 700
Investering			
Investeringar (netto)	-4 848 000	-5 596 000	-5 762 000
Förändring likvida medel investering	-4 848 000	-5 596 000	-5 762 000
Finansiering			
Nyupplåning	7 435 000	6 255 500	6 624 300
Ökning/minskning långfristiga fordringar	-5 487 000	-4 369 000	-4 824 000
Delsumma finansiering	1 948 000	1 886 500	1 800 300
Årets kassaflöde	0	0	0

Kommuncentrala poster

Kommuncentrala intäkter	2025
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	
Kommunalskatt 20:99	38 049 350
Summa Skatteintäkter	38 049 350
Kommunalekonomisk utjämning med mera	
Inkomstutjämning	3 590 000
Kostnadsutjämning	-1 675 000
Regleringsbidrag/avgift	1 436 000
LSS-utjämning	396 000
Fastighetsavgift	1 015 000
Summa kommunalekonomisk utjämning med mera	4 762 000
Summa Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	42 811 350
Övriga kommuncentrala intäkter	
Statsbidrag maxtaxa	90 000
Finansiering VGR Stadsteatern	58 300
Inkontinenshjälpmedel	12 000
Tomträttsintäkter	492 000
Schablonmedel flyktingmottagning	156 000
Summa övriga kommuncentrala intäkter	808 300
Reavinster (medräknas ej i balanskravsresultatet)	
Reavinster exploateringsverksamhet	550 000
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	100 000
Summa reavinster	650 000

Kommuncentrala kostnader	2025
Beredskap för särskilda ändamål	
Beredskap för välfärdens kärna	300 000
Beredskap ökade kostnader justeringar enligt finansieringsprincipen	12 400
Kommuncentral riskpost investeringsrelaterade driftskostnader	26 200
Beredskap fördelning statliga medel schablonmedel	36 000
Budgeterade kostnader för särskilda ändamål	
Revisorskollegiet (OBS! budgetberedning görs av KF presidie)	43 753
Indexering infrastrukturella avsättningar	3 500
Bidrag politiska partier	33 694
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 000
Lindholmen science park Visual Arena	3 200
Göteborgs Symfoniker bidrag	2 500
Win Win Gothenburg sustainability award	1 500
Kommunövergripande avgifter	65 685
Räddningstjänsten brandvatten	4 365
Medlemsavgift Räddningstjänsten	408 800
Pensioner räddningstjänsten	92 200
Stärkt klimatanpassning	10 000
Samordningsförbundet	15 375
Pensionskostnader	2 935 000
Finansiering via intern pensionsavgift (nämnder)	-1 780 000
Arenauppdraget	10 000
Kapitalkostnader (regleras månadsvis via av berörda förvaltningar)	930 000
Judisk säkerhet	2 000
Avrundning	0

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	2025
Medel som hanteras genom beslut av miljö- och klimatnämnden	
Klimatkontrakt	700
Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter	
Etablera förutsättningar för AI	5 000
Extern visselblåsarfunktion	700
Personal-/kompetensförsörjning	15 500
Krisberedskap och civilt försvar, förmågehöjande åtgärder	15 000
Trygghetspaket	
Tillståndsområden (Avropas kommunstyrelsen)	50 000
Förstärkt kamerabevakning (Avropas stadsmiljönämnden)	10 000
Samverkanslokaler (avropas kommunstyrelsen och socialnämnd Centrum)	2 000
Medel som hanteras genom beslut av kretslopp och vattennämnden	
Dagvatten och skyfall	11 000
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skattekollektivets eventuella övertagande av ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	1 000
Driftskostnader tillkommande anläggningar (skyfall)	300
Medel som hanteras genom beslut av stadsmiljönämnden	
Enkelt avhjälptra hinder	10 000
Citysamverkan	1 000
Säsongsbelysning samfinansierad inom Citysamverkan	2 000
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnderna och idrotts- och föreningsnämnden	
Fritidsbanker	6 000
Medel som hanteras genom beslut av utbildningsnämnden, grundskolenämnden och stadsmiljönämnden	
Sommarlovskort	33 000
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnden Centrum	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	3 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	2025
Medel som hanteras genom beslut av exploateringsnämnden	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	17 000
Medel som hanteras genom beslut av kulturnämnden och förskolenämnden	
Alfons Åbergs kulturhus	2 000
Medel som hanteras genom beslut av idrotts- och föreningsnämnden	
Driftskostnader tillkommande anläggningar	20 500
Medel som hanteras genom beslut av stadsmiljönämnden	
Driftskostnader tillkommande anläggningar	42 500
Medel som hanteras genom beslut av stadsfastighetsnämnden som fördelar medlen mellan berörda nämnder	
Evakuerings- och omställningskostnader (medel överförda från särskilda budgetposter ovan)	113 000
Medel som hanteras genom beslut i socialnämnderna	
Brotts- och drogförebyggande arbete	5 000
Förebyggande arbete inom socialnämnderna	50 000
Summa kommuncentrala kostnader för särskilda ändamål	3 577 372
Finansiella kostnader och intäkter	
2025	
Utdelning	
Allmän utdelning	350 000
Summa utdelning	350 000
Koncernbanken	
Ränteintäkter bolag	1 367 100
Räntekostnader	-1 631 000
Övriga finansiella poster	-6 000
Finansiellt netto kommunen exklusive utdelning	-269 900
Internränta nämnder	960 500
Resultat koncernbanken	690 600

Verksamhetens kostnader nämnder

Kommunbidrag nämnder	2025	2026	2027
Kommunbidrag nämnder			
Exploateringsnämnden	125 980	136 870	140 390
Förskolenämnden	5 211 520	5 325 550	5 488 930
Grundskolenämnden	10 284 570	10 511 270	10 855 940
Idrotts- och föreningsnämnden	578 540	605 000	625 360
Kommunledningen	390 290	399 380	413 130
Kulturnämnden	717 320	734 570	777 360
Miljö- och klimatnämnden	119 810	122 370	126 620
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	800 550	794 230	813 710
Nämnden för funktionsstöd	5 704 670	5 869 560	6 094 030
Nämnden för inköp och upphandling	4 050	4 050	4 050
Nämnden för intraservice	37 460	38 300	39 570
Nämnden för demokrati och medborgarservice	115 650	115 470	119 080
Stadsbyggnadsnämnden	257 500	262 640	271 780
Stadsfastighetsnämnden	0	0	0
Stadsmiljönämnden	1 506 430	1 570 880	1 634 640
Socialnämnd Nordost	1 786 100	1 818 420	1 867 400
Socialnämnd Centrum	1 362 750	1 389 450	1 411 610
Socialnämnd Sydväst	840 870	858 090	882 660
Socialnämnd Hisingen	1 293 620	1 317 520	1 353 720
Utbildningsnämnden	2 772 210	2 832 090	2 926 530
Valnämnden	12 370	37 660	13 100
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd	6 836 360	6 962 170	7 191 480
Summa kommunbidrag nämnder	40 758 619	41 705 538	43 051 088

Kommunbidrag nämnder	2025	2026	2027
Ekonomiska ramar för särskilda budgetposter			
Arkivnämnden	24 630	25 200	26 050
Business Region Göteborg AB	40 830	41 790	43 240
Stadsbyggnadsnämndens transfereringar	68 000	68 000	68 000
Göteborg & Co AB	125 920	128 730	132 990
Socialnämnd Centrum studieförbunden	29 200	29 200	29 200
Överförmyndarnämnden arvoden	35 680	36 500	37 740
Summa ekonomiska ramar för särskilda budgetposter	324 259	329 419	337 219
Totalt kommunbidrag nämnder	41 082 878	42 034 957	43 388 307

Investeringar nämnder

Investeringar nämnder (mnkr)	2025	2026	2027	2028	2029
Idrotts- och föreningsnämnden					
Investeringar brutto idrotts- och föreningsnämnden	-600	-800	-1 050	-1 350	-1 450
varav nyinvesteringar	-400	-600	-950	-1 200	-1 200
varav reinvesteringar	-200	-200	-100	-150	-250
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto idrott- och föreningsnämnden	-600	-800	-1 050	-1 350	-1 450
Kretslopp och vatten- nämnden					
Investeringar brutto vatten- och avlopp	-1 450	-1 650	-1 700	-1 800	-1 750
varav nyinvesteringar	-1 000	-1 050	-1 000	-1 100	-1 000
varav reinvesteringar	-450	-600	-700	-700	-750
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto vatten- och avlopp	-1 450	-1 650	-1 700	-1 800	-1 750
Investeringar brutto avfall	-52	-102	-52	-13	-10
varav nyinvesteringar	-50	-100	-50	-12	-9
varav reinvesteringar	-2	-2	-2	-1	-1
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto avfall	-52	-102	-52	-13	-10
Investeringar brutto Skyfall	-36	-44	-60	-60	-60
varav nyinvestering	-36	-44	-60	-60	-60
Investeringar brutto Tekniskt vatten	-90	0	0	0	0
varav nyinvestering	-90	0	0	0	0
Investeringar netto kretslopp och vatten- nämnden	-1 628	-1 796	-1 812	-1 873	-1 820

Investeringar nämnder (mnkr)	2025	2026	2027	2028	2029
Stadsfastighetsnämnden					
Investeringar brutto stadsfastighetsnämnden	-3 020	-3 200	-3 200	-3 100	-3 200
varav nyinvesteringar	-1 860	-2 000	-1 950	-1 900	-1 950
varav reinvesteringar	-1 160	-1 200	-1 250	-1 200	-1 250
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto stadsfastighetsnämnden	-3 020	-3 200	-3 200	-3 100	-3 200
Exploateringsnämnden					
Investeringar brutto exploateringsnämnden	-850	-950	-1 000	-1 300	-1 550
varav nyinvesteringar	-850	-950	-1 000	-1 300	-1 550
varav reinvesteringar	0	0	0	0	0
Investeringsinkomster	300	300	350	500	550
Investeringar netto exploateringsnämnden	-550	-650	-650	-800	-1 000
Stadsmiljönämnden					
Investeringar brutto stadsmiljönämnden	-1 200	-1 500	-1 400	-1 100	-1 200
varav nyinvesteringar	-600	-700	-800	-500	-400
varav reinvesteringar	-600	-800	-600	-600	-800
Investeringsinkomster	150	50	50	0	0
Investeringar netto stadsmiljönämnden	-1 050	-1 450	-1 350	-1 100	-1 200
Totalt kommunen					
Investeringar brutto	-7 298	-8 246	-8 462	-8 723	-9 220
varav nyinvesteringar	-4 886	-5 444	-5 810	-6 072	-6 169
varav reinvesteringar	-2 412	-2 802	-2 652	-2 651	-3 051
Investeringsinkomster	450	350	400	500	550
Investeringar netto	-6 848	-7 896	-8 062	-8 223	-8 670

Exploateringsvolymer (mnkr)	2025	2026	2027	2028	2029
Exploateringsnämnden					
Exploateringsutgifter	-975	-1 235	-1 500	-1 645	-975
Exploateringsinkomster	1 225	1 750	1 550	2 220	1 280
Exploateringarnetto	250	515	50	575	305
Kretslopp- och vattennämnden					
Utgifter utbyggnad VA	-140	-150	-150	-150	-150

MODERATERNA

Otterhällegatan 2
411 18 Göteborg
031-17 46 90
info@moderatvg.se
moderatgbg.se
Instagram: @moderatgbg

DEMOKRATERNA

Torggatan 11
411 05 Göteborg
070-536 85 60
info@demokraterna.se
demokraterna.se
Instagram:
@demokraterna

LIBERALERNA

Regnbågsgatan 8B
417 55 Göteborg
010-70 800 70
goteborg@liberalerna.se
goteborg.liberalerna.se
Instagram: @liberalerna.gbg

KRISTDEMOKRATERNA

Drottninggatan 30
411 14 Göteborg
031-13 89 30
gbg@kristdemokraterna.se
wp.kristdemokraterna.se/
goteborg/
Instagram:
@kristdemokraternagbg